Lietuvos Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (1357) 1976 VASARIO - FEBRUARY 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. 275-4672

Šimtmečių žaizdos

Pastabusis moderniųjų laikų mintytojas H. Bergsonas yra pareiškęs, kad dabarties pasaulis yra išugdęs didelį kūną, bet mažą sielą. Ir iš tikrųjų, dabarties civilizacijoje vyrauja stiprus medžiaginis gyvenimas su visais tos srities laimėjimais, toli palikdamas dvasinį gyvenimą. Savo laiku besiformuojančiai Vakarų kultūrai daug įtakos turėjo krikščionybė. Jinai taipgi ilgai ją lydėjo savo įkvėpimu bei evangelinėmis idėjomis. Deja, šimtmečių eigoje krikščionija, skatinusi visos kultūros dvasinį veidą, pati neteko dinaminės jėgos. **Nors ji yra gimusi iš dieviškojo šaltinio, tačiau žmonių rankose ji atvėso, neteko pirminės ugnies. Dar daugiau, užuot suvienijusi pasaulį, ji pati suskilo. Suklestėjusi krikščionija, tarsi žėrinti mozaika, pabiro atskiromis dalimis ir nebeteko pirmykščio spindesio.** Tiesa, tos dalys tebežėri ir dabar, skleidžia dieviškąją tiesą, bet nebeturi pilnos dvasinės dinamikos, kuri pajėgtų maitinti įvairiaspalvį dabarties pasaulį ir jame gyvuojančias kultūras. Dėlto mūsų pasaulis didele dalimi ir yra besielis, nes krikščionija nebėra ta jėga, kuri gali būti jo siela. Tai kartu yra ir pačios krikščionijos tragika. Juk visų krikščionių šaltinis yra Kristus, visi jį išpažįsta, skelbia Jo meilę, tačiau kartu tarp savęs kovoja ir daugeliu atvejų skleidžia netgi neapykantą. Tai didžioji žaizda, kurią jaučia ne tiktai krikščionija, bet ir visas pasaulis.

★ ★ ★

Tą didžiąją žaizdą jau seniai jautė sukilusios krikščionijos vadai, tačiau niekas nesiėmė iniciatyvos ją gydyti. Per ilgus šimtmečius krikščionys netgi apsiprato su ja ir galbūt nevienas ėmė manyti, kad taip ir turi būti. Tik pastaraisiais dešimtmečiais minėtąją žaizdą ėmė stipriau skaudėti. Įžvalgesni krikščionys ir kaikurie sąjūdžiai pastebėjo, kad pasaulyje kyla didi grėsmė ne prieš vieną kurią konfesiją, bet prieš krikščionybę kaip tokią. Vienas tokių jautrių žvalgų buvo popiežius Jonas XXIII. Jis išdrįso imtis naujos iniciatyvos, ir tai daug platesniu mastu nei buvo kartais bandoma praeityje. **Jis įžvelgė, kad tiek pasaulio, tiek pačios krikščionijos likimas priklauso nuo pastarosios pajėgumo atsilaikyti prieš Rytuose ir Vakaruose kylančią grėsmę. Viena yra aišku, kad suskilusi krikščionija negali veiksmingai išeiti prie tokio milžiniško masto grėsmę. Žaizdotas organizmas negali atlaikyti gyvybiškai pavojingo antpuolio.** Reikia atstatyti pirmykštę krikščionijos jėgą, surankioti pabirusias mozaikos dalis ir atkurti pilnutinį vaizdą, žėrintį dinamiška Kristaus šviesa. Tai didis uždavinys, kurį vykdyti bando ekumeninis, t.y. visuotinumo sąjūdis. Ta linkme per eilę metų yra padaryta gana džiugių mostų iš visų pusių, tačiau tai tik pirmieji žingsniai. Užgydyti šimtmečių žaizdoms reikės galbūt taip pat šimtmečių. Tiktai klausimas, ar nebus pervėlu? Ar kylanti grėsmė nebus greitesnė?

★ ★ ★

Tame ekumeniniame, t.y. krikščionių vienybės, atstatymo procese ir lietuviai negali likti nuošaliai. Tos rūšies misija dar prieš II D. karą Vatikano buvo patikėta vyskupui Pr. Būčiui. Tuo metu ekumeninė idėja dar nebuvo populiari, tačiau vysk. Būčys toje srityje laužė ledus, nors ir nelabai sėkmingai. Šiuo metu pačioje Lietuvoje rūpi ne ekumeninis, bet aplamai išlikimo klausimas. Išeivijoje ekumeninis sąjūdis mažai terado praktinių judintojų, išskyrus gražią iniciatyvą Čikagoje, kur būrelis katalikų ir evangelikų kunigų bei pasauliečių padarė keletą žingsnių vienijimosi linkme. Iki šiol nebuvo girdėti, kad kitose vietovėse būtų atsiradusi panaši iniciatyva. Bet tai nereiškia, kad lietuviuose ekumeninė idėja būtų negyva. Anaiptol! **Net ir ten, kur nėra praktinių ekumenizmo idėjos skleidėjų, ekumenizmo dvasia yra gyva. Lietuviai mažai tegvildena teorinę ekumeninio sąjūdžio pusę, bet nuoširdžiai bando gyventi jo dvasia.** Štai pvz. kad ir Toronto lietuviai. Šalia katalikų parapijų yra ir evangelikų parapija, apimanti liuteronus bei kitus. Iki šiol nebuvo jokių teorinių ekumenizmo svarstymų, diskusijų, nesudarytas joks iniciatorių būrelis, tačiau visi gyvena ekumenine dvasia ir praktiškai ją vykdo įvairiais atvejais. Reikia manyti, kad ir kitose lietuvių kolonijose, kur gyvena įvairių tikybų tautiečiai, orientuojamasi ta pačia linkme. **Pr. G.**

KANADOS ĮVYKIAI

Premjero kelionė

Premjeras P. E. Trudeau savo kelionėje į Meksiką, Kuba ir Venecuelą šilčiausio sutikimo susilaukė pas Maskvą garbinantį diktatorių F. Castro. Net 250.000 specialiai suvežtų kubiečių buvo sutelkta pakelėse nuo J. Marti aerodromo iki Havanos ir jos gatvėse. Nėra jokios abejonės, F. Castro norėjo pabrėžti istorinę šio vizito pusę: P. E. Trudeau yra pirmasis Š. Atlanto Sąjungos kraštų premjeras, aplankęs Kubą. Propagandinė pusė dar labiau išryškėjo premjero P. E. Trudeau diktatoriui F. Castro Kanados ambasadoje surengtame oficialiame priėmime. Užuot kalbėjęs apie Kanados ir Kubos ryšius, jis prašneko apie Angolą, teisindamas 10.000 kubiečių karių pasiuntimą. Pasak F. Castro, tie jo kariai iš Angolos išvijo "karo šunis", nors iš tikrųjų pagrindiniai "karo šunys" kaip tik ir yra kubiečiai, tarnaujantys Maskvai ir siekiantys Angolą padaryti Sovietų Sąjungos satelitu. F. Castro Kanados ambasadoje padarytu pareiškimu pasmerkė ir JAV įsivėlimą į Angolos karą, kuriame JAV beveik nedalyvauja. Prez. G. Fordo prašytų lėšų antikomunistiniams Angolos sąjūdžiams nepatvirtino JAV kongresas. Savotiškai nuskambėjo ir P. E. Trudeau šūkiai Cienfuegos geležinkelio stotyje: "Tegyvuoja Kuba ir jos liaudis! Tegyvuoja Kubos premjeras ir vadas F. Castro, Kubos ir Kanados draugystė!" Tuos savo šūkius ir aplamai viešnagę Kuboje jis teisina Kanados užsienio politikos savarankiškumu, primindamas JAV prezidentų keliones į Sovietų Sąjungą ir komunistinę Kiniją, buvusio prez. R. Niksono pradėtą ir prez. G. Fordo tęsiamą atolydžio politiką. Premjero P. E. Trudeau kelionė susilaukė gausios kritikos Kanadoje.

Ontario liberalų partijos atvų suvažiavime pasitraukiančio vado R. Niksono nuopelnus išryškino Ph. Givens ir federacinis finansų ministeris D. MacDonald. Per devynerius metus R. Niksonui nepavyko laimėti nė vienų parlamento rinkimų, bet ši nesėkmė Ontario liberalus lydi jau nuo 1943 m. Paskutiniuose rinkimuose liberalai gavo daugiausia balsų savo istorijoje, nors atsidūrė trečioje vietoje, oficialią opoziciją užleisdami S. Lewis NDP socialistams. Naujuoju vadu liberalai išsirinko Montrealyje gimusį psichiatrą Stuart Smith, šiuo metu gyvenantį Hamiltone ir parlamentan atėjusį paskutiniuosiuose rinkimuose. Baigminėje kovoje jis 998:953 balsų santykiu įveikė savo varžovą D.

(Nukelta į 8-tą psl.)

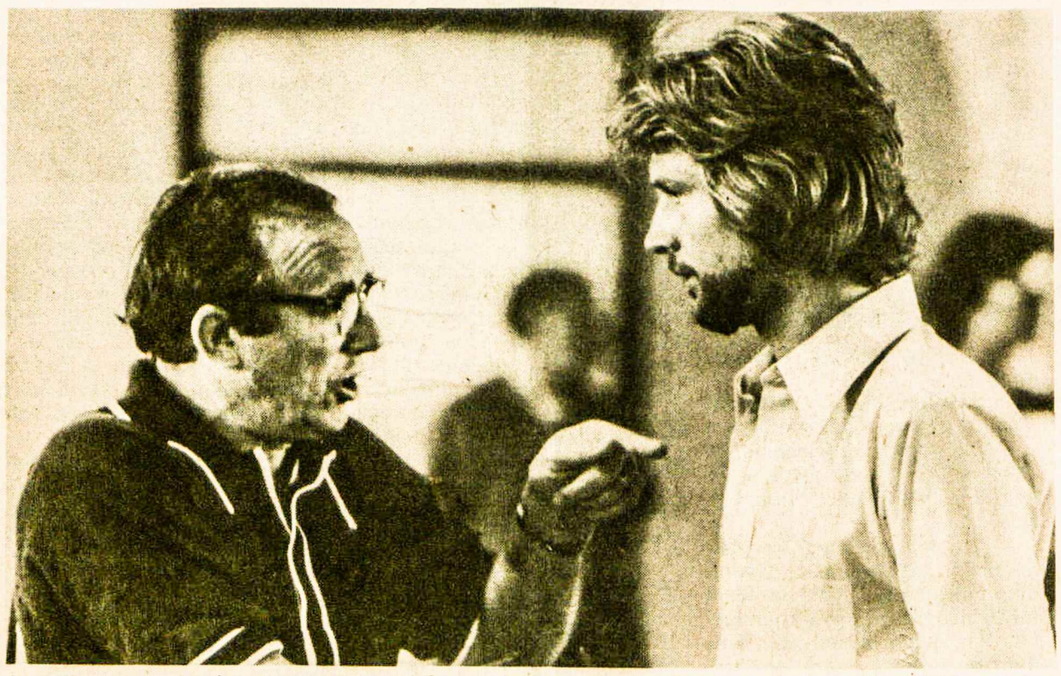

Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Brazilijoje tariasi būsimo jaunimo kongreso rengimo reikalu PLB pirm. inž. Br. Nainys su Vokietijos lietuvių jaunimo delegacijos nariu Alfredu Lutz Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Kremliaus laimėjimai ir ribos

"Tamsūs naujo pasaulinio karo debesys kybo virš tautų" — rašė Kinijos kompartijos organas, vertindamas tarptautinės politikos padėtį metų sąvartoje ir pranašaudamas horizontuose susitvenkusią, nesulaikomai artėjančią audrą. Tos audros ženklu Pekingas laiko dviejų pasaulio galiūnų — Amerikos ir Sov. Sąjungos ginklavimosi varžybas, vykstančias niekad neregėta sparta. Komunistiniai Kinijos vadovai didžiausią atsakomybę už tai suvertė Maskvai, nes, jų nuomone, šiuo metu Amerika esanti susilpnėjusi ir tik ginasi, o sovietai smarkiai ruošiasi lemiamam smūgiui. Pastaruoju metu Pekingas vis dažniau tokiais perspėjimais mėgina paveikti Vakarų Europą.

Toli gražu nevisi užsienio politikos stebėtojai linkę sutikti su tokia Pekingo vadovų pažiūra. Visdėlto daug kam atrodo, kad Maskva sutiko naujuosius metus labiau pasitikėdama savimi ir daugiau linkusi į ofenzyvą, negu prieš metus. Tada Brežnevas buvo visiškai patenkintas savo susitikimu su prez. Fordu Vladivostoke, kur buvo susitarta apriboti ginkluotę, kad abi pusės iki 1985 m. neturėtų daugiau kaip 2400 strateginio ginklo nešėjų.

Puolamoji politika

Nusiginklavimo derybos didelės pažangos nepadarė. Šiuo metu visiškai neaišku, ar bus pasiekti nauji susitarimai šiuo klausimu, tačiau Vakarai Vienos pasitarimuose, leisdami svarstyti savo atominės galybės sumažinimo galimybę, savo pozicijų nesustiprino. Tuo tarpu pasaulio jūrose vis daugiau pasirodo Sov. Sąjungos raketinių ir povandeninių laivų, kurie raižo V. Europai ir Š. Amerikai gyvybiškai svarbius susisiekimo kelius. Sovietai veikliai dalyvauja Art. Rytų konflikte, remdami palestiniečius.

Ofenzyvinė Maskvos politika ypač išryškėjo Angoloje. Jei paprastai sovietai mėgsta savo įsikišimą užsienyje visokiais būdais pridengti, tai šiuo atveju jį vykdo nesislėpdami, be paliovos siųsdami ginklus ir paramą jų itakoje esančiam "Angolos išlaisvinimo liaudies sąjūdžiui". Jie įpareigojo savo sąjunginink Kubą pasiųsti į buvusios portugalų kolonijos kovų lauką kelis tūkstančius savanorių karių. Toks masinis įsikišimas savo ruožtu paskatino kitas valstybes smarkiau remtį provakarietiškai nusiteikusias kitas dvi kovojančias grupes — vad. "Unitą" ir "Tautinį Angolos išlaisvinimo frontą". Tokiu būdu įžiebtas pilietinis karas Angoloje dar labiau išsiplėtė.

Pasaulinė revoliucija

Nei prez. Fordo, nei JAV valstybės sekretoriaus Kissingerio įtikinėjimai, kad Angola — ne Vietnamas, nepaveikė Amerikos senato, kuris atsisakė lemiamu būdu paremti Vakarams draugiškai nusiteikusius angoliečius. Vyriausybinis Maskvos organas "Izvestijos" griežtai atmetė Amerikos prezidento kritiką, pareikštą jos politikos Angoloje atžvilgiu. Ta proga Maskva dargi atviraĩ prisipažino, kad jai ir toliau rūpi pasaulinė revoliucija, kurios siekiai visiškai neprieštarauja taikiam sambūvui, kaip jį supranta Kremlius. Sovietai ir toliau savo užsienio politikos kertiniu akmeniu laiko tautinių išsivadavimo sąjūdžių rėmimą. Panašiai jie kalba ir apie reikalą pripildyti "konkrečiu turiniu" tarptautinio atoslūgio politiką bei gerinti tarptautinius santykius.

Tarptautiniai stebėtojai mano, kad Maskvą gerokai padrąsino pastaroji Jungtinių Tautų visumos sesija, iš eilės jau trisdešimtoji, taigi, jubilėjinė, kuri, anot dr. Kissingerio, daugeliu atžvilgių pasirodė peiktinai neatsakinga. Pavyzdžiui, šioje sesijoje buvo pasmerktas sionizmas kaip rasizmas, sudaryta Palestinos reikalų komisija, susidedanti beveik išimtinai iš "trečiojo pasaulio" ir Rytų bloko atstovų.

Vakariečių laikysena

Trumpai tariant, Kremlius naujuosius metus pasitiko su kaikuriais laimėjimais užsienio politikoje. Visdėlto politiniai stebėtojai prileidžia, kad ilgesnėje laiko perspektyvoje Amerika nepasiliks pasyvi ir neleis Maskvai vesti tokią jūrų politiką, kuri užblokuotų pasaulinius naftos kelius. Tai vienas svarbus veiksnys, su kuriuo Maskva turi skaitytis.

Kitas veiksnys — stiprėjanti Vakarų Europos pozicija. Po Franco mirties Ispanija rodo ženklų suartėti su Europos bendruomene ir Š. Atlanto sutarties šalimis. Didelis europinio susivienijimo šalininkas yra dabartinis Ispanijos užsienio reikalų ministras José Maria Areilza. Yra reikšminga, kad savo užsienio keliones jis pradėjo Bonna ir Paryžium. Stiprėjanti V. Europos politinė vienybė taip pat nubrėžia ribą ekspansinei Maskvos politikai.

A. Lembergas

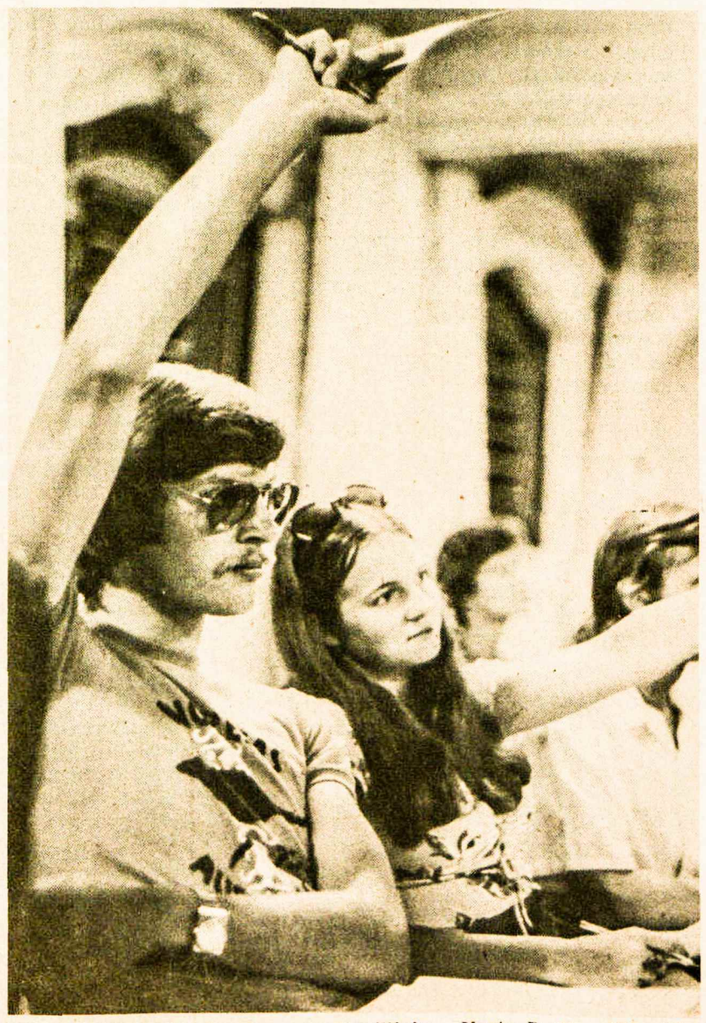

Balsuoja lietuvių jaunimo kongrese Brazilijoje. Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Pasaulio įvykiai

JUNGTINIŲ TAUTŲ SAUGUMO TARYBA 9:1 BALSŲ SANTYKIU priėmė rezoliuciją, pasisakančią už palestiniečių valstybės įsteigimą vakarinėje Jordano upės pakrantėje ir Izraelio kariuomenės pasitraukimą į prieškarines 1967 m. sienas. Rezoliucija taipgi užtikrino Izraelio egzistenciją šiose sienose. Prieš rezoliuciją balsavo tik JAV ambasadorius D. Moynihan, už rezoliuciją — net tokios Izraeliui draugiškos valstybės, kaip Prancūzija, Japonija, Panama ir Rumunija. Rezoliuciją sustabdė JAV ambasadorius D. Moynihan tryliktą kartą amerikiečių pasinaudota veto teise. Izraelio ambasadorius Ch. Herzog nedalyvavo dvi savaites trukusiose Artimųjų Rytų problemų svarstymuose, juos boikotuodamas dėl palestiniečių PLO organizacijos atstovo įsileidimo. Sekančią dieną po veto panaudojimo į JAV atvyko Izraelio premjeras Y. Rabinas ir čia turėjo pasitarimus su prez. G. Fordu bei valstybės sekr. H. Kissingeriu. Juose buvo pabrėžtas JAV ir Izraelio vadų noras tęsti derybas su arabų valstybėmis, kad būtų užtikrinta taika Artimuosiuose Rytuose, bet Izraelis ir toliau žada vengti tiesioginio susitikimo su palestiniečių PLO atstovais. V. Vokietijos spaudoj paskelbtame pasikalbėjime PLO organizacijos vadas Y. Arafatas, matyt, paveiktas amerikiečių veto JT saugumo taryboje, žada suintensyvinti palestiniečių kovą prieš Izraelį. Premjerui Y. Rabinui nepavyko išsiderėti didesnės JAV karinės paramos Izraeliui 1977 m. Naujajame prez. G. Fordo biudžete tai paramai tėra numatytas bilijonas dolerių, puse bilijono mažiau nei šiais metais. Šiemetinė ekonominė parama greičiausiai bus apie $800 milijonų. Tokią pačią sumą Izraelis tikisi gauti ir sekančiais metais.

DIPLOMATINIS SPAUDIMAS

JAV senato finansų komitetui padarytu pareiškimu valstybės sekr. H. Kissingeris pradėjo diplomatinį spaudimą trečiojo pasaulio neturtingiems kraštams, kurie Jungtinėse Tautose bei kituose tarptautiniuose forumuose vis dažniau ima nepaisyti JAV interesų. Tokiems kraštams galės būti padidinti prekybos suvaržymai, sumažinta JAV ekonominė parama. Atrodo, H. Kissingerį labiausiai suerzino Jungtinių Tautų rezoliucija, sionizmą pripažinusi rasizmo forma. Už šią rezoliuciją balsavo daug Afrikos ir P. Amerikos valstybių. Ši nauja H. Kissingerio doktrina jau susilaukė Jungtinių Tautų sekr. K. Waldheimo ir kaikurių ambasadorių pasmerkimo.

SUSTABDĖ PARAMĄ

JAV atstovų rūmai 323:99 balsų santykiu atmetė prez. G. Fordo prašymą paskirti finansinę paramą Angolai, kurios dviem provakarietiškiem sąjūdžiam gresia sunaikinimas. Jau anksčiau senatas yra padaręs tokį pat žingsnį. Tuo tarpu Sovietų Sąjungos parama prokomunistiniam MPLA sąjūdžiui vis plaukia, o Kuba didina savo karių skaičių, kasdien lėktuvais atsiųsdama apie 200. P. Afrikos respublika, turėjusi apie 1.000 savo karių pietinėje Angoloje, juos atitraukia pasienin, matydama neišvengiamą provakarietiškų sąjūdžių pralaimėjimą, kurį dabar dar labiau paspartins Maskvai labai naudingas JAV kongreso sprendimas.

ANTIKOMUNISTINĖS NUOTAIKOS

Portugalijoje stiprėja antikomunistinės nuotaikos, pasireiškiančios bombų sprogimais komunistų ir kairiojo sparno grupių būstinėse. Tokių sprogimų nuo praėjusio rudens jau buvo daugiau kaip šimtas. Revoliucinės karinės tarybos įsakymu už grotų atsidūrė vienas 1974 m. sukilimo vadų — gen. O. S. de Carvalho, buvęs karinio saugumo viršininkas, pažemintas į majorus dėl nesėkmingo pernykščio kairiųjų kariuomenės dalinių sukilimo. Karinė komisija, pravedusi 1975 m. lapkričio 25 d. sukilimo tyrimą, nustatė, kad jis yra atsakingas už ginklų bei amunicijos parūpinimą tame sukilime dalyvavusiems parašiutininkams. Į sukilimą taip pat smarkiai buvo įsivėlusi ir portugalų kompartija, tačiau jos vienintelis atstovas ir toliau buvo paliktas ministerių kabinete.

KAUTYNĖS SAHAROJE

Ispanija fosfatais turtingą savo Saharos dalį vasario 28 d. perduos bendrai Maroko ir Mauritanijos kontrolei, bet pretenzijas į šią sritį reiškia ir Alžerija. Praėjusią savaitę Ispanijos Saharoje susikirto Maroko ir Alžerijos kariuomenės daliniai. Marokas skelbiasi kautynes laimėjęs ir Alžerijos karius privertęs pasitraukti. Komplikacijų gali atnešti Alžerijos ir Libijos karinės pagalbos sutartis. Karo grėsmę Saharoje stengiasi pašalinti Egipto prez. A. Sadatas telefoniniais pokalbiais su Alžerijos prez. H. Boumediennu ir Maroko karalium Hassanu. Sirijos prez. H. Assadas tuo pačiu tikslu Alžyran pasiuntė savo kariuomenės štabo viršininką gen. mjr. K. Chihabį.

ARTĖJA RINKIMAI?

Italijos krikščionių demokratų premjeras A. Moro neįstengia sudaryti naujos koalicijos. Vyriausybės krizę atnešė socialistų pasitraukimas iš koalicijos. Per 32 metus Italija jau yra turėjusi net 37 ministerių kabinetus. Premjero A. Moro naujai koalicijai buvo pasirinkęs 30 atstovų parlamente turinčius socialdemokratus ir mažiausią Italijos respublikininkų partiją. Tokiu atveju koalicijai reikėtų socialistų paramos parlamente. Prieš šią paramą pasisakė respublikininkai, nes jiems yra nepriimtina socialistų ekonominė programa. Italijos prez. G. Leone greičiausiai bus priverstas skelbti naujus rinkimus, o juos šį kartą gali laimėti komunistai.

AŠTRESNĖ LINIJA

Helsinkio baigminio akto problemas Varšuvoje svarstė Sovietų Sąjungos, Bulgarijos, Vengrijos, R. Vokietijos, Rumunijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Kubos ir Mongolijos kompartijų atstovai. Pabrėždami Helsinkio konferencijos reikšmę, jie nutarė dabartinėje atolydžio politikoje sustiprinti kovą su Vakarų propaganda. Komunistams nepatinka Vakarų pasaulio skiriamas dėmesys pagrindinėms žmogaus laisvėms ir nesidomėjimas kitais Helsinkio baigminio akto paragrafais. Maskva jau anksčiau yra pasisakiusi prieš Vakarų pasaulio vadų pastangas sumažinti komunistinius varžtus keitimuisi žiniomis, idėjomis, žmonėmis. Kompartijų atstovų priimats nutarimas žada sustiprinti jų kovą "su reakcionieriška ir imperialistine ideologija bei propaganda, iškreipiančia socialistinių kraštų vidaus ir užsienio politikos faktus". Tie tariamieji socialistiniai kraštai yra Sovietų Sąjunga ir jos satelitai.

BADAUJANTIS RAŠYTOJAS

Jugoslavų rašytojas M. Mihajlovas, pernai nuteistas kalėti septynerius metus už savo antikomunistines pažiūras, prieš pusantro mėnesio pradėjo bado streiką. Politiniams kaliniams Belgrado kalėjime jis reikalauja specialaus skyriaus, kuriame jiems būtų leisti laisvi tarpusavio ryšiai. Dėl badavimo M. Mihajlovas jau prarado 35 svarus savo svorio.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ **SOVIETŲ SĄJUNGOJE** vyksta religinis atgimimas, pasak Vatikano sekretoriato netikintiesiems pirmininko kard. Franz Koenigo pasikalbėjimo, duoto Paryžiaus dienraščiui "Le Monde". Tikinčiųjų skaičius gausėja, nežiūrint mirties sprendimo religijai, kurį Sovietų Sąjunga vykdo savo viduje jau 58 metai. Vien religijos išsilaikymas žmonėse per 58 metus ateistinės propagandos bei religinių įsitikinimų diskriminavimo aplinkoje rodo, kad marksistinė-leninistinė teorija yra dideliame pavojuje. Jis patvirtino, kad Sovietų Sąjungoje nėra jokio tikinčiųjų Bendrijos nuo civilinės valdžios atskyrimo, kuris oficialiai Vakaruose skelbiamas. Priešingai, Sovietų Sąjunga esanti tipiška viduramžinė absoliutistinių nusiteikimų valstybė. Oficialioji jos doktrina teigia, kad religija turi išnykti, todėl kiekvieno gero piliečio pareiga esanti su ja kovoti. Ta prasme marksizmas-leninizmas nėra politinė doktrina, o pasaulėžiūra, kuri aiškina tikrovę ir tvirtina, jog ji vienintelė ją teisingai supranta ir išaiškina. Taip išskirtinai pasisavindama absoliutinę tiesą ir mesijiškai ją skelbdama, marksistinė-leninistinė sistema savo sociologiniu bei filosofiniu požiūriu tampa religija. Praktiškai ji tampa valstybės religija, ir todėl Sovietų Sąjungoje atsiranda dvi rūšys piliečių: išpažįstantieji šią valstybės religiją ir jos neišpažįstantieji dėl savo kitokių asmeninių įsitikinimų. Pagal sovietų įstatymus, valdžios tikslas yra rūpintis, kad religija palaipsniui išnyktų. Dėlto ribota kulto laisvė nuolat dar daugiau apkarpoma ir teikiama tik laikinai — iki paskutiniai religinių įsitikinimų ženklai pranyks. Tikintieji, pasak kardinolo Koenig, negali dirbti nei valstybinėse įstaigose kaip augštesni tarnautojai, nei mokytojauti. Jiems yra arba visai neprieinamas universitetinis mokslas, arba jo siekia su dideliais vargais. Visos šventovės bei jų reikmenys yra valstybės turtas, kurį tikinčiųjų draugijos nuomoja. Jos neturi teisės organizuoti jokių platesnių religinių susirinkimų, o kunigai negali kištis į jų administracinį darbą. Visi šie suvaržymai yra sumažinę šventovių skaičių Maskvoje iš 657 1917 m. iki 40 šiais metais. Anais laikais Maskvoje buvo 1.9 milijono gyventojų, o dabar ten yra 7 milijonai gyventojų. Tačiau dabartinis religinis atgimimas nepriklauso nuo šventovių skaičiaus ir nesiremia praeities nostalgija. Jis yra rimtas, apgalvotas ir paremtas dabartimi. Šis atgimimas vyksta žmonėse, kurie užaugo komunistinės valdžios priežiūroje, bet nepabijojo pažvelgti tikrovei į akis ir jieškoti tikrųjų gyvenimo prasmės atsakymų.

★ **AUGŠČIAUSIAS APAŠTALIŠKOS SIGNATŪROS TRIBUNOLAS**, apeliacinis Vatikano teismas, atmetė arkiv. Marcel Lefevbre prašymą peržiūrėti jo bylą ryšium su jo ultrakonservatyviosios seminarijos Šveicarijoje padėtimi. Vatikanas buvo įsakęs ją uždaryti, tačiau ji dar veikia. Pakartotinį bylos svarstymą atmesti įsakė Vatikano valstybės sekretorius kard. Jean Villot. Arkiv. Lefevbre taipgi buvo prašęs privačios audiencijos pas popiežių, bet ir jos negavo. Jis pripažino, kad, pašlijus jo santykiams su Roma, eilė klierikų jo seminariją Econe mieste paliko, tačiau praėjusį rudenį susilaukė 25 naujų kandidatų. Arkivyskupas praėjusį rudenį pareiškė Paryžiaus dienraščio "Le Monde" korespondentui, jog komunizmas yra pati baisiausia klaida žmonėse kilusi iš Piktojo. Esą komunizmas turi savo įtaką net Vatikane: jo siekiamai pasaulinei revoliucijai K. Bendrija padeda savo oficialia nesipriešinimo politika, nežiūrint desperatiškų kaikurių kardinolų, kentėjusių komunistiniuose kalėjimuose, perspėjimų.

★ **ČEKOSLOVAKIJOS KOMUNISTŲ** delegacija, vadovaujama kulto reikalų sekretoriato vedėjo Karel Hruza, lankėsi Vatikane pas arkiv. Agostino Caseroli ir tarėsi K. Bendrijos Čekoslovakijoje reikalais. Tokie pasikalbėjimai tarp jų dabar vyksta reguliariai dukart į metus: vieną kartą Vatikane, o kitą — Prahoje. Nors pokalbio dalyviai savo temų neatskleidė, tačiau Vatikano valstybės sekretoriato nariai tvirtina, kad buvo kalbamasi apie katalikiškąjį švietimą ir didesnę laisvę vienuolių veiklai Čekoslovakijoje.

★ **ITALIJOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA** pasmerkė katalikų dalyvavimą marksistinės linkmės sąjūdžiuose. Asmuo negali būti kartu ir marksistas, ir krikščionis — jie pareiškė. Cituodami popiežiaus Pauliaus VI 1971 m. apaštališkąjį laišką, jie pabrėžė, kad krikščionis, kuris nori savo tikėjimą įgyvendinti politinėje veikloje, negali be prieštaravimo sau priklausyti sistemoms, kurios radikaliai ar svarbiausiuose dalykuose prieštarauja jo tikėjimui ir to tikėjimo žmogaus sampratai. Vyskupai ta pačia proga pasmerkė ir abortus, kurių legalizavimas dabar svarstomas Italijos parlamente. Abortas, pasak jų, visada yra nusikaltimas, nes tai žudymas nekaltos gyvybės.

★ **KARDINOLAS JAN WILLEBRANDS**, 66 m. amžiaus, Krikščionių Vienybės sekretoriato pirmininkas, paskirtas naujuoju Utrecht arkivyskupu ir Olandijos primu. Tuo pačiu jis tampa ir Olandijos vyskupų konferencijos pirmininku. Jis užims kard. Alfrink vietą, kuris praėjusią vasarą sulaukė 75 m. amžiaus ir, pagal nuostatus, pasiuntė popiežiui atsistatydinimo raštą. Kard. Alfrink įpėdinystės klausimas buvo sukėlęs daug rūpesčio, nes tai vietai reikėjo asmens, sugebančio nuosaikiai paveikti tiek Olandijos pažangiuosius, tiek ir konservatyviuosius katalikus. Kard. Alfrink buvo parodęs daug sugebėjimų toje srityje, ypač kai vyko tų dviejų grupių sankirtis dėl naujojo olandų katekizmo bei įvairių religinio gyvenimo reformų. Nemaža dalis dvasiškijos bei tikinčiųjų todėl laukė pakankamai pažangaus asmens, kuris galėtų atsverti neperseniausiai paskirtus du konservatyvius vyskupus — Simonis Rotterdame ir Gijsen Roermonde. Taipgi tikėjosi ir asmens, kuris nebūtų kraštutinis pažangusis. Naujuoju paskyrimu, atrodo, visi yra patenkinti. Kard. Willebrands yra baigęs Warmond seminariją ir kunigu įšventintas 1934 m. Angelicum universitete Romoje jis gavo filosofijos doktoratą ir, kurį laiką pasidarbavęs vienoje Amsterdamo parapijoje, 1940 m. profesoriavo Warmond kunigų seminarijoje. 1945 m. jis tapo tos seminarijos rektoriumi, o 1946 m. — Ekumeninės Katalikų Willibrord Sąjungos pirmininku. 1952 m. įsteigė Ekumeniniams Klausimams Katalikų Konferenciją, kuri bendradarbiavo su Pasaulio Bendrijų Tarybos tikėjimo bei tvarkos komisija. Popiežius Jonas XXIII 1960 m. paskyrė jį pirmuoju naujai įsteigtojo Krikščionių Vienybės sekretoriato sekretoriumi. Paulius VI 1964 m. jį konsekravo vyskupu, o 1969 m. pakėlė kardinolu. Tais pačiais metais jis buvo paskirtas Krikščionių Vienybės sekretoriato pirmininku į prieš metus mirusio kard. Augustin Bea, SJ, vietą. Presbiterininkas ekumenistas dr. Robert McAfee Brown, religijos profesorius Stanford universitete, apibūdina naująjį Utrechto arkivyskupą kaip asmenį, kuris turi neapsakomai didelę įtaką nekatalikų krikščionių tarpe. Po naujojo paskyrimo jis bus trečiasis Vatikano kurijoje dirbantis kardinolas, kuris tuo pačiu metu valdo savo krašto vyskupiją ir joje gyvena. Kiti du yra: Kvebeko arkivyskupas kard. Maurice Roy, Taikos ir Teisingumo komisijos pirmininkas, ir Vienos arkivyskupas kard. Franz Koenig, Santykiams su Netikinčiaisiais sekretoriato pirmininkas. KUN. J. STS.

MEDUS–
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: **30 Dewson St.,**
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Milžinas, kuris bijo vaikų

Pergyvenimai lietuvio vaiko, išvežto Sibiran, ten užaugusio, gyvenusio Lietuvoje ir atvykusio Kanadon

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

BRONIUS NAUDŽIŪNAS

Gydytojų klausimai

Vedėja, nusivedusi į atskirą kambarį, klausė, kodėl aš čia patekau. Jai trumpai išaiškinau reikalą, o ji tepasakė, kad turinti vykdyti įsakymą. Davė dryžuotus ligoninės drabužius. Kai persirengiau, palydėjo mane į pirmąjį skyrių ir užrakino. Vėliau prirašė vaistų ir liepė gerti, bet aš atsisakiau. Gydytojo akivaizdoje numečiau tabletę į kriauklę. Visi nustebo ir klausė, kodėl aš taip elgiuosi. Aš gi atsakiau:

— Duokit ją tiem saugumiečiam, kurie mane čia atvežė!

— Ką tu kalbi? Juk tave atsiuntė komisariatas, — aiškino man.

— Saugumiečiai yra visagaliai. Jie gali veikti betkokios įstaigos vardu, — atkirtau aš.

Sekančią dieną atėjo rusė gydytoja. Pirmas jos klausimas buvo šis:

— Kas paskandino Kazlauską?

— Saugumiečiai, — atsakiau.

Po to gydytoja dar klausė:

— Ar augštosios visuomenės atstovai, kaip pvz. vykdomojo komiteto viršininkai, ima kyšius?

— Žinoma, kad ima. Jie gauna mažą atlyginimą, o gyvena kaip milijonieriai. Valdžia jiems nieko nedaro, nes yra komunistai. Pvz. jeigu komunistas kolūkio pirmininkas apiplėšia kolūkiečius, kolūkis bankrotuoja, o sau pasistato namus giminaičių pavardėmis. Valdžia jo nebaudžia — tik perkelia į kitą rajoną ir palieka ramybėje.

Mėnesio laikotarpyje buvo įvairių bandymų ir klausinėjimų. Sekė kas mane lankys, bet ir čia nieko nepešė. Mano lankytojus prašė pasirašyti už mane ir būti mano globėjais, kad likčiau neatsakingas ir beteisis. Lankytojai nesutiko to padaryti.

Vieną dieną turėjau atsakyti į 513 klausimų. Atsakiau greitai, pažymėdamas pieštuku taip arba ne. Baigiant jauna psichiatrė paklausė, ar sutinku atsisakyti savo pasiryžimo emigruoti. Mano atsakymas buvo ne. Tuomet ji tarė:

— Žiūrėk, bus blogai!

— Blogiau nebus, — atrėžiau.

Po mėnesio išleido mane iš tos ligoninės, o karinis komisariatas davė pažymėjimą, kad nuneščiau darbovietėn. Jame pažymėta, jog mėnesiui buvau išsiųstas kariniam pasitobulinimui. Tokiu atveju darbovietė turi išmokėti mėnesio atlyginimą. Ligoninė nedavė jokio pažymėjimo.

Slapta kelionė

Išėjęs iš ligoninės maždaug po mėnesio laiko suplanavau kelionę Maskvon. Savo lėšomis pasisamdžiau porą vyrų, kad mane saugotų kelyje, nes tokius keleivius kaip aš saugumiečiai arba milicija gali sulaikyti. Taip saugomas slaptai nuvažiavau į Maskvą. Man būtinai reikėjo patekti Kanados ambasadon, kuri yra saugoma milicininkų, o jie sovietų piliečių visai neįleidžia. Nutaikęs progą, įsmukau ambasadon ir įteikiau reikalingus raštus emigracijai.

Kai grįžau Vilniun, saugumiečiai jau žinojo, kad buvau Maskvoje, ir buvo labai nepatenkinti, bet nedrįso manęs pagrobti bei paskelbti dingusiu, nes dokumentai jau buvo Kanados ambasadoje. Jie bent tiek atsikeršijo — išjungė elektrą iš mano buto, kad neturėčiau nei šviesos, nei šilimos.

Gaunu leidimą

Ir vėl rašinėjau prašymus visokiem pareigūnam, kad leistų išvažiuoti Kanadon. Pagaliau 1975 m. gavau pirmą raštišką atsakymą per 7 metus. Jame pasakyta, kad reikia dar parašyti prašymą augščiausiam prezidiumui Maskvoje. Aš tai greitai padariau ir 1975 m. balandžio pabaigoje gavau pranešimą, jog leidžiama išvykti Kanadon.

Gavęs išvykimo dokumentus, kelionei galėjau iškeisti 90 rb., už kuriuos gavau 130 dolerių. Išsivežti vertingų daiktų ar dokumentų neleido. Liepos 24 d. iš Maskvos "Aerofloto" lėktuvu išskridau Kanadon, palikdamas šalį, kurioje tiek daug kentėta, kovota, rūpintasi ir vargta. Palikau vergijoje daug mielų žmonių, kuriems laisvė, kaip ir man, šiuo metu didžiausias dalykas.

Pasiekęs Kanadą, tą laisvės kraštą, pasijutau tarytum ištrūkęs ir rusiško pragaro ir patekęs į dangų.

Pradžioje apsigyvenau brolio šeimoje Sudburyje. Po poros mėnesių persikėliau į Torontą, kur daugiau lietuvių ir kur yra daugiau galimybių susirasti tinkamą darbą.

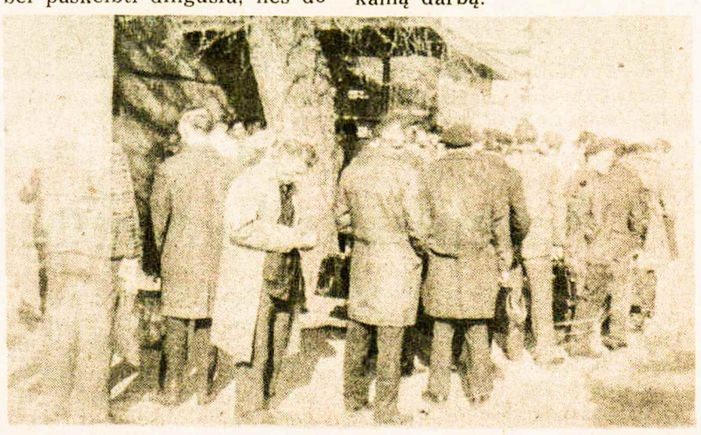

Vilniuje, Raudonosios Armijos prospekte, prie "Kauno parduotuvės" darbininkai laukia eilėje bokalo alaus. Tokioje eilėje tenka kartais išstovėti iki 2 valandų. Nuotrauka padaryta 1974 m.

ĮSPŪDŽIAI IŠ JAUNIMO KONGRESO

Mums viskas buvo nauja

R. O. ŠIŪLYTĖ
"TŽ" korespondentė

Skambutis aidi koridoriuose, laikas keltis! Skubiai bėgu prie lango pažiūrėti, kiek sniego matyti šią Kūčių dieną. Deja, saulė šviečia, nė vienos snaigės nematyti. Akis patrinu, vėl pažiūriu... Atsiminiau, kad šios šventės bus kitokios P. Amerikoje. Daugelis jaunimo jautėsi gan keistai, bet nuotaika buvo puiki — visą dieną girdėjosi įvairios kalėdinės giesmės.

Ruoša Kūčioms

Po pusryčių įvyko, kaip paprastai, vėliavos pakėlimas. Naujos informacijos. Laiko nedaug, o pasiruošimo labai daug šiam ypatingam vakarui — Kūčiom ir Bernelių Mišiom. Jaunimas pasiskirstė būreliais — visi turėjo atlikti atskirus darbus: choras repetavo giesmes, vienas būrelis puošė eglutę šiaudinukais, ruošė stovyklavietę, kitas aguonas malė — darė aguonų pieną.

Per minėtų darbų pertrauką Australijos atstovai perdavė savo mintis paskaitose apie Lietuvos jaunimą. Smagu truputį atsisėsti ir pasiklausyti. Pietus skubiai pavalgėm ir toliau tęsėm pradėtus darbus.

Popietėje įvyko trečiasis atstovų suvažiavimas. Susirinkę atstovai išsirinko prezidiumą, kuris veiks studijų dienomis. Kiekvienas atstovas buvo įpareigotas dalyvauti bent vienoj darbo komisijoj. Šios komisijos nagrinėjo ypatingus klausimus, liečiančius lietuvišką jaunimą. Šių komisijų siūlymai buvo perduoti suvažiavimui priimti arba atmesti. Įvyko trumpas susipažinimas šių darbo komisijų. Baigėm suvažiavimą laiku. Liko pakankamai laiko užbaigti Kūčių ruošai. Vėliavos nuleidime pasirodė visai kita jaunimo grupė, negu įprasta. Ji buvo labai iškilmingai apsirengusi. Fotografai iš visų kampų darė nuotraukas, kad prisimintų tas Kūčias, kuriose dalyvavo 400 asmenų. Keista, kad jaunuoliai fotografavo savo gyvenamo krašto jaunimą vietoj svetimų kraštų...

Pritrūkom plotkelių

Kūčių vakarienę valgėme lauke, prie šiaudinukais papuoštos eglutės. Kanklių muzika aidėjo stovykloje, kai kankliavo Danutė Bankaitytė, Čiurlionio ansamblio atstovė kongrese. Norėjom pasidalinti plotkeles su tiek daug asmenų, kad laužėm smulkiausius gabalėlius, bet vistiek pritrūko su visais pasidalinti. Ašaros buvo matyti kaikurių akyse. Visi prisiminė savo šeimas, nors ir jausdami šeimyniškumą, draugiškumą savo tarpe. Tik kelias dienas buvo sudarytos draugystės, kurios ilgus metus gyvuos ir stiprės. Tikrai neužmiršome lietuviškų papročių: šienas kvepėjo po staltiese, prėskučius mergaitės skaičiavo puodukuose — jei lyginis skaičius, tai sekančiais metais ištekėsi... Pasirodė stovyklos choras ir "Žibutės" iš Argentinos. Kaimelyje girdėjosi lietuviškos bei ispaniškos dainos.

Nors ir nebuvo sniego, atsirado Kalėdų senelis ir nykštukai, kurie dalino jaunimui atvežtas dovanėles iš įvairių kraštų. Nors ir nemaži vaikai, buvo smagu gauti bent vieną dovanėlę Kalėdų proga. Daug įdomiau, kai iš svetimo krašto.

Įspūdingos pamaldos

Bernelių Mišios buvo nepaprastos. Tamsioj koplytėlėj jaunimas nekantriai laukė pradžios, o toli koridoriuje girdėjosi choro giesmė. Garsiau, garsiau skambėjo giesmė, kai choristai artėjo į koplytėlę, įeidami iš šono, nešdami rankoje uždegtas žvakes. Atstovas iš kiekvieno krašto atnešė žvakę ant altoriaus priminti, kad esame atvažiavę iš 10 skirtingų kraštų. Kun. V. Damijonaitis iš Vokietijos paskaitė maldą. Po jos sekė kalėdinis montažas, kuris buvo jaunimo paruoštas. Šv. Mišių tikinčiųjų maldas skaitė kiekvieno krašto atstovas ir užlipdė savo krašto ženklą ant sienos, sudarydami pasaulio žemėlapį. Žodžius "Tėve mūsų" išgirdom kiekvieno krašto kalba. Baigėm ta maldą lietuviškai. Per Mišias giedojo stovyklos choras ir "Žibutės".

Po šv. Mišių nuotaika buvo puikiausia — ėjom švęsti Kalėdu argentiniškai. Gėrėm "sidrą". Tai kaip mūsų vynas. Kaikurie, gerdami šį gėrimą, raukėsi ir purtėsi. Kanadoje valgome kalėdinį pyragą su vaisiais ir riešutais. Čia buvo "pan dulce" — saldi duona, lietuviams geriau žinoma kaip "babka". Dar pasižmonėjom ir, išdainavę visas dainas, keliavom į sapnų karalystę nors keliom valandom.

"Asado"

Kalėdų dieną (turbūt stovyklos vadovybės dovana) gavome ilgiau pamiegoti. Rytą vyko ketvirtas atstovų suvažiavimas, kuriame Romas Sakadolskis iš J. A. V. buvo priimtas kaip suvažiavimo patarėjas. Pateiktas ir išsiaiškintas suvažiavimo reguliaminas.

Pietų metu atvyko svečiai iš Buenos Aires miesto — lietuviai, kurie buvo apsistoję viešbutyje, valgyti "asado". Pietų Amerikoje mėsa pigesnė, jeigu kelios šeimos perka visą gyvulį ir pasidalina. Šią mėsą kepa kaip mūsų "barbeque" — lauke. Bet čia kepa visą ar pusę vištos, nepjaustytą, žinoma, išvalytą. Stovyklai rengėjai parūpino vištienos, dešreliu, jautienos. Pietavome atsisėdę ant žolės, dalindami vištą bei argentinietiškus "koldūnus". Įdomu, kad P. Amerikos maistą galima lyginti su lietuvišku.

Vėl keliaujam

Po pietų buvo ekskursija į Tigres salas. Plaukėm laiveliu per dalį Rio de la Plata. Matėme įvairių vasarnamių, P. Amerikos gamtos.

Vėliavos nuleidimu užbaigėm stovyklą, rytoj — kelionė į Montevideo. Norėdami karštai padėkoti Argentinai už suruoštą stovyklą bei prisidėjimą prie viso kongreso, įteikėm dovanas. Kanada įteikė šešių tomų komplektą Vinco Krėvės raštų.

Valgant vakarienę, visos šviesos valgyklose užgeso. Po kiek laiko, valgant tamsoje nežinomą maistą, šviesos atsirado.

Vakare visi krovė daiktus į lagaminus. Rytoj rytą reikės anksti keltis, nebus laiko tvarkytis.

Pramogai buvo rodomas Klevelando "Grandinėlės" filmas. Gaila, kad elektros srovė silpna, ir užtat garso nebuvo. Talentingi šokėjai šoko net be muzikos.

Į sostinę

Gruodžio 29 d. stovyklautojai paliko Villa Marista ir keliavo į Buenos Aires miestą. Lietuviškas punktualumas pasirodė, kai 8-tos valandos autobusas išvyko tik apie 10 val. Pietų metu atsiradome Aušros Vartų parapijoje. Čia gyvena septyni marijonai, veikia lietuviška mokykla bei kitos lietuviškos institucijos. Skaniai pavalgėme ir truputį atsigaivinom prieš važiuodami į miesto centrą. Buvom girdėję pasakojimus, kaip vietiniai vairuoja. Čia turėjom progą įsitikinti. Važiuojant į miestą, du autobusai susidūrė; ir tai ne vieną kartą. Daug dėmesio nekreipė, žalos nebuvo. Pro autobuso langus aiškiai matyti, kad neramu mieste. Kareiviai stovi prie kampų su šautuvais rankose. Teko važiuoti per tiltą, ant kurio vakar vyko šaudymai...

Mieste išlipom iš autobusų ir turėjom laisvalaikį iki 8 v.v., t.

(Nukelta į 3-čią psl.)

Broliui STASIUI

Lietuvoje mirus,

bendradarbiui ANTANUI BUMBULIUI,

jo šeimai, giminėms bei artimiesiems nuoširdžią

užuojautą reiškia —

TRANE Co. LIETUVIAI

A†A

VINCUI KULIUI

mirus, žmonai LEONORAI, sūnums ALFREDUI ir OSVALDUI su šeimomis, netekusiems tėvo ir senelio, reiškiame nuoširdžią užuojautą —

Joana ir Juozas Valevičiai — *Magdalena ir Pranas Juozaičiai*

Rimvydas Juozaitis

A†A

VINCĄ KULĮ

negailestingai mirčiai pasiėmus pas save, skaudžiame liūdesy likusią žmoną LEONORĄ, sūnų ALFREDĄ Čikagoje, sūnų OSVALDĄ, brolį KAZĮ Niujorke bei jų šeimas, gimines Amerikoje ir Lietuvoje giliai užjaučiame —

A. P. Skrupskai — *St. Kalytis*
K. M. Maciulevičiai — *J. Matuliauskas*
E. J. Zabulioniai — *J. Petravičius*
J. K. Žuliai — *A. Raslanas*

A†A

VINCENTUI KULIUI mirus,

jo žmonai, sūnums — ALFREDUI ir OSVALDUI bei jų šeimoms gilią užuojautą reiškia —

R. I. Kymantai — *P. G. Stauskai*

V. M. Vaitkevičiai

Brangiai dukrai

A†A

ALDONAI

tragiškai žuvus, mielą bičiulį dr. JULIŲ SAKALAUSKĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Aldona ir Edvardas Mačiulaičiai

Brangiam sūnui Lietuvoje mirus,

Bronių Mackevičių

skaudžiose, be vilties susitikti valandose, nuoširdžiai užjaučia —

S. J. Andruliai — *J. K. Kaknevičiai*

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubo nariui

Jonui Jakavičiui

mirus, dukteriai SOFIJAI su šeima, sūnui EDVARDUI su anūkais ir jo artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas

Mums viskas...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

y. oficialaus kongreso atidarymo. Krautuves apsupo jaunimas — pirko odinius apsiaustus, rankinukus ir t.t.

Kongreso atidarymas

San Martin teatre vakare susirinko jaunimas bei svečiai dalyvauti kongreso atidaryme.

Prezidiumą sudarė atstovai iš keturių žemynų, PLB atstovas, PLJS atstovas, III pasaulio liet. jaunimo kongreso atstovai iš Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos ir atidarymo akto sekretorius. Invokaciją skaitė vysk. Antanas Deksnys. Pranešėjai — dr. Rasa Kairelytė de Alvarez ir prof. dr. Ernestas Paršelis pristatė garbės svečius. Sveikino II PLJK pirm. Romas Sakadolskis, III PLJK Argentinos komiteto pirm. Nelida Zavickaitė, PL Jaunimo Sąjungos pirm. kun. A. Saulaitis ir PLB vicepirm. inž. Romas Kasparas. Visi 10 kraštų atstovai buvo pristatyti publikai. Paskaitą skaitė PLB pirm. inž. Bronius Nainys.

Nors buvo labai karšta (teatras nevėsinamas), visi atidžiai laukė meninės programos. Kristina Valavičiūtė iš Sao Paulo skambino pianinu keturias dainas, vieną M. K. Čiurlionio. Dainavo keturias dainas sol. Zuzana Valadkaitė de Lopez iš Buenos Aires. Kanadai per visą kongresą atstovavo "Baltijos" ansamblis iš Londono, vadovaujamas p.p. Chainauskų. Atvykęs tą pačią dieną atidarymui, pašoko kelis tautinius šokius ir padainavo kelias dainas.

Naktis laive

Užbaigę programą 12.10 v.r., važiavome iki uosto, iš kurio išplaukė laivas po 2 v.r. į Montedeo. Gražu buvo stebėti miestą nakties metu, plaukiant vis toliau ir toliau Rio de la Plata. Staiga vėjas ėmė smarkiai pūsti, pasidarė šalta, kilo audra. Visi subėgo laivo vidun. Mėginom kampelyje truputį prigulti, bet kaikuriems buvo labai sunku akis užmerkti, kai laivą supo į dešinę ir į kairę. Valgant pusryčius, reikėjo tvirtai laikyti lėkštę.

Plaukėm visą naktį ir pasiekėm Montevideo, Urugvajuje, 11.50 v.r. Išlipom iš laivo pagal gyvenamus kraštus ir laukėm eilėse muitininkų kontrolės. Pasigirdo daug nepasitenkinimų. Keli senberniai, kurie dar laiko save jaunais, skundėsi, kad laive buvo neužtektinai pasilinksminimų. Gaila, kad tokių žmonių atsirado. Daug kas dejavo, kad viešbutis prastas, o kad jaunimas stovykloj net ant grindų be matracų miegojo, niekas nejvertino. Dažniausiai nepatenkintieji buvo tie žmonės, kurie turėtų tylėti, nes jie turėjo turbūt geriausias sąlygas.

Talentų vakaras

Išsiskirstėm po šeimas ir viešbučius. Lietuviai buvo apnakvydinti trijuose skirtinguose viešbučiuose, bet netoli vienas kito. Turėjome visą dieną laisvą, galėjom pamatyti miestą ir pasiruošti talentų vakarui.

Prie "Los Angeles" viešbučio laukėm autobuso, kuris turėjo vežti į talentų vakarą, bet nesulaukėm. Būrelis lietuvių pėsti nuėjo į "Club Uruguay". Klubas šaunus, marmuriniai laiptai, sienas puošia statulos. Tokios salės ir reikėjo talentingajam mūsų jaunimui, kuris dainavo, šoko, kankliavo, deklamavo eilėraščius ir net skaniai juokėsi, kai kas nors nesisekė. Po to buvo užkandžiai ir šokiai. Šokom ir dainavom, kol ketvirta valanda atkeliavo ...

ATLIK PAREIGĄ TEVYNEI – AUKOK TAUTOS FONDUI

Artinasi mums labai reikšminga Vasario 16 diena. Lietuvių tauta, ilgus metus išbuvusi vergijoje, 1918 m. atgavo nepriklausomybę. Nepriklausomu gyvenimu gyvenome tik 22 metus, o nuo 1940 metų, keičiantis okupantui, Tėvynė tebėra vergijoje. Jei nepriklausomoj Lietuvoj Vasario 16 buvo džiaugsmo diena, tai dabar, kai Tėvynėj šeimininkauja svetimi, tą istorinę Vasario 16 dieną minėsime su atitinkama rimtimi ir ryžtu bei tikėjimu, kad Lietuva nebus per amžius pavergta ir kad ateis išsilaisvinimo valanda iš okupanto jungo.

Ką gi mes, būdami išeivijoj, galime padaryti, kad priartėtų išsilaisvinimo valanda? Tarptautinių įvykių tėkmei mes iš tikrųjų įtakos daug neturime. Visdėlto mes galime ir turime daryti viską, kad, priartėjus tarptautinių įvykių atomazgai, Lietuvos nepriklausomybės atgavimas būtų paruoštas.

Lietuvos išlaisvinimu rūpinasi visa lietuvių išeivija, kiekvienas doras ir susipratęs lietuvis, visos lietuviškos organizacijos. Svarbiausias veiksnys, kuris išimtinai dirba Lietuvos laisvinimo darbą, yra VLIKas (Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas). Tiesa, VLIKas neturi jėgos išlaisvinti Tėvynę iš okupanto, tačiau jis dirba darbą, kuris neabejotinai yra naudingas ir prasmingas Lietuvos laisvinimo reikalui.

Pirmoje eilėje VLIKo darbų apimtyje yra teisinga informacija svetimtaučiams apie Lietuvą, jos okupaciją ir vykdomus teroro bei priespaudos veiksmus, tautinį ir religinį persekiojimą. Tam tikslui VLIKas leidžia aštuoniomis kalbomis EL TOS biuletenius, spausdina brošiūras ir specialius leidinius. Taip pat VLIKas išlaiko Romos, Vatikano, Madrido ir Manilos radijo valandėles, per kurias perduoda žinias iš laisvojo pasaulio pavergtiems lietuviams Lietuvoje ir Sibiro tremtyje.

Tai tik dalis VLIKo darbų. Aplamai, VLIKo darbų apimtis yra gana plati. Jis kalba pavergtos Tėvynės vardu laisvajame pasaulyje. Tautos Fondas gi yra VLIKo iždas. Nors dabartinis Tautos Fondas, nuo 1975 m. įregistruotas kaip pelno nesiekianti savarankiška organizacija, tačiau, kaip ir pirmykštis Tautos Fondas, veikęs prie VLIKo, savo pagrindiniu tikslu laiko lėšų telkimą Lietuvos laisvės kovai. Taigi, visos surinktos lėšos Tautos Fondui eina VLIKo minėtiems ir nepaminėtiems darbams finansuoti.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje visuomet stipriai rėmė VLIKą. Dėkojame visiems Kanados lietuviams, iki šiol gausiai aukojusiems Tautos Fondui, ir šia proga kreipiamės į mielus tautiečius padėti VLIKui tęsti Tėvynės laisvinimo darbą ir dar gausiau aukoti Tautos Fondui, nes laisvinimo darbai platėja, didėja. Tie darbai reikalauja vis daugiau išlaidų. Aukodami Tautos Fondui, mes geriau įprasminsime ir Lietuvos nepriklausomybę, ir laisvės idėją.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

ĮSIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

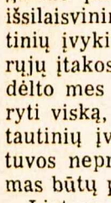

Geriausias Amerikoj ir Europoj "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaiko **plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis,** padeda atgauti **natūralią plaukų spalvą.** JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoj. JIB Medicine Liq. 8 uncijos 16 savaičių $6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei:

2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meninką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

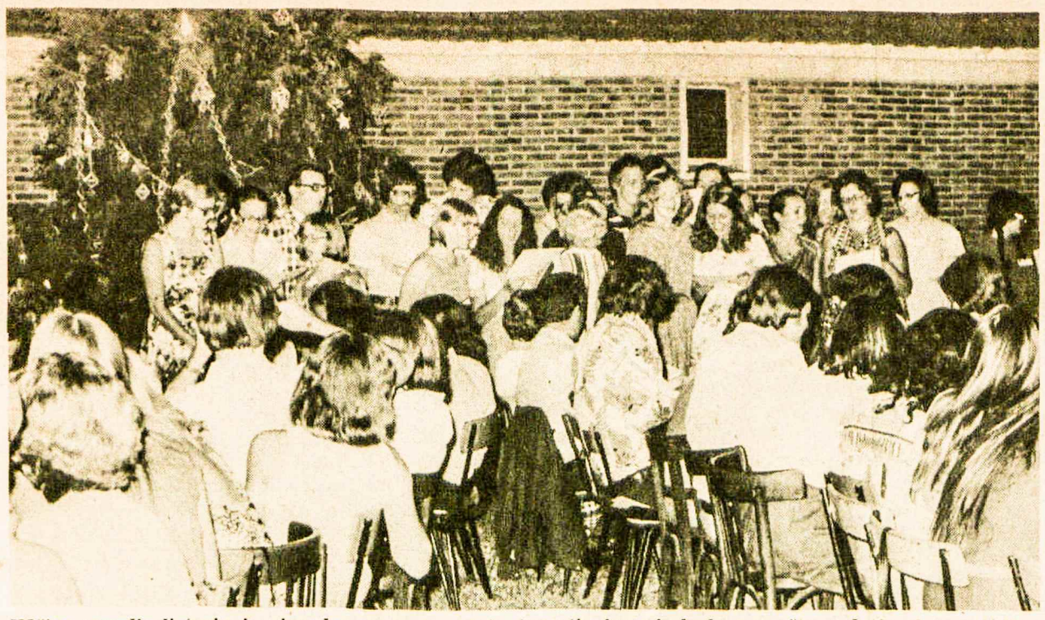

Kūčios pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykloje Argentinoje: prie lauke paruoštos eglutės gieda kalėdines giesmes tai progai susidaręs choras ir kongreso dalyviai Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Sovietai apie Kanados lietuvius

Santykiai su tautiečiais pavergtoje tėvynėje ir su iš jos atvykstančiais svečiais buvo ir tebėra problema. Savo laiku toji problema buvo tokia aštri, kad pradėjo skaldyti visą išeiviją. Dabar ji yra aprimusi, bet neišnykusi. Dar vis girdime ir skaitome žodžius "kolaborantas", "patriotas kabutėse" ir pan.

Tiems, kurie patarinėja beatodairinius ryšius su iš Lietuvos atvykstančiais svečiais, daug nemalonumo padarė 1975 m. Vilniuje išleista H. Paulausko knygelė "Svetimų varpų pasiklausius". Joje skaitome, kad H. Paulauskas, atvykęs paviešėti į Kanadą 1967 m., buvo nuoširdžiai priimtas, vaišintas, po lietuviškas šventoves bei institucijas vedžiotas, supažindintas su kaikuriais kunigais, veikėjais ir t.t. Parvažiavęs parašė knygelę, kompromituojančią jį patį ir jo globėjus. Nejaukiai pasijustų jo geradariai ir veikėjai, jeigu visus minimoje knygelėje jiems priskiriamus žodžius paskelbtume išeivijos spaudoje.

Knygelę pavarčius, susidaro įspūdis, kad autorius šiai 110 puslapių pigiai išleistai brošiūrai nori taikyti akademinį apdarą, nes į akis krinta gana gausi metrikacija išnašose. Bet tai tik pirmas, deja, apgaulingas, įspūdis. Toliau matyti, kad daugumas medžiagos imta iš komunistinių šaltinių Amerikoje ir Lietuvoje. Patriotinės išeivijos šaltinių naudojama labai nedaug, ir tai labai neakademiniu būdu: paimant vieną kitą sakinį, išpeštą iš konteksto. Didžioji knygelės šaltinių dalis yra visai nenurodyta — nepažymėtas nei jų autorius, nei vieta, nei laikas. Tokios citatos yra abejotinos, nes gali būti paties autoriaus iškreiptos.

Knygelės medžiaga suskirstyta savotiškais skyriais. Visą tą šiupinį galima būtų lengviau suprasti paskirsčius į skyrius, pagrįstus šiomis nagrinėjamomis ar bent paliečiamomis temomis: religija, išeivijos problemos, tikri ar pramanyti atskirų asmenų pasisakymai, lietuvių komunistų judėjimo istorija JAV, Kanadoje ir Kupiškio apylinkėje Lietuvoje, pagaliau kaikurie autoriaus išvedžiojimai (pastarieji labiau tiktų į juokų skyrių).

Antireliginės temos

Religiją liečianti medžiaga tėra ištisinis Bažnyčios ir kunigų plūdimas pagal dar XIX š. J. Šliūpo terminologiją. Daug vietos skiriama kalboms, kad kunigai ir vyskupai bendravo su naciais. Tai sena istorija, daug kartų išaiškinta ir paneigta, tad šioje vietoje neverta kartoti. Nebent derėtų priminti, kad tikras nacių koloborantas buvo Stalinas ir jo padėjėjai.

Kita jau nuo seno Šliūpo pasekėjų mėgstama tema yra ta, kad kunigai lupa pinigus iš vargšų. Kaip pavyzdys nurodoma, kad 1967 m. Montrealio Aušros Vartų šventovėje: "Trys aukotojai kasdien pakloja kunigams kelių dienų savo uždarbį" (48 p.). Taigi, turtinga parapija!

Didysis religinių reikalų "žinovas" H. Paulauskas su pasityčiojimu rašo, kad ėmimas Komunijos dviem pavidalais yra kunigų išgalvota "nauja vaidybos priemonė". Matyt, pamiršo, kad pats Kristus paskutinėje vakarienėje du Komunijos pavidalus naudojo.

Liūdniausi, žinoma, yra pasakojimai, kad Lietuvoje yra pilna religijos laisvė. Matyt, autorius yra savo darbdaviams rusams nelabai patikimas, kad iki šiol jam neleido paskaityti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos". Mes ją skaitome ir apie pastangas Lietuvoje religinį gyvenimą likviduoti geriau žinome, negu H. Paulauskas.

"Paklydę paukščiai"

Išeivijos problemoms apibūdinti skirta bendra mintis, išreikšta baigiamajame knygelės puslapyje: "Paklydusių paukščių likimas, ne vietoj išaugusių medžių dalia, visada tragiškai liūdna" (110 p.). Tai sutinka su jau prieš kurį laiką Maskvos nustatyta linija išeivių atžvilgiu: neniekinti visų, o tik kaikuriuos. Dauguma H. Paulausko samprotavimų yra nesąmonės. Sakysime, aprašymas gyvenimo stovykloje Vokietijoje: "Viena naktį mus iš miego prikėlė du amerikiečių kareiviai. Į akis švietė prožektoriai, atsukti automatų vamzdžiai. Paprašė nusiimti žiedus, laikrodžius, susirinko vertingesnius daiktus" (37 p.). Atrodo, kad autorius savo sapne čia bus sumaišęs išvietintu asmenų stovyklas ir amerikiečius Vokietijoje su Sov. Sąjungos koncentracijos stovyklomis ir jų enkavedistais.

Iš patriotinių išeivijos organizacijų ypatingai piktais žodžiais keikiamas BALFas ir buvę jo vadai. Tai turbūt už tai, kad vienas kitas BALFo doleris nueina "visko turinčios" šalies seneliams ir našlaičiams šelpti.

Visoje toje nesąmonių krūvoje vienas teigimas yra visdėlto teisingas: "...arkivyskupas Juozapas Skvireckas 1945 metų birželio 21 dieną net kreipėsi laišku į popiežių Pijų XII, prašydamas užtarimo, kad Vakarų Vokietijoje atsidūrę tautiečiai nebūtų grąžinti į tuos kraštus, iš kurių jie kilę." Garbė tau, jau mirusis Ganytojau!

Citatos, komunistų veikla

Citatų vertė, kaip sakėme, yra abejotina. Knygelėje yra gausu pavardžių ir joms priskiriamų pasisakymų. Pirmiausia, žinoma, eina pasisakymai lietuvių komunistų Montrealyje. Nieko čia naujo, nes į jų lūpas H. Paulauskas įdėjo tai, kas jam buvo reikalinga.

Toliau eina kitus plūstančios citatos, nenurodant, kam tie žodžiai priklauso. Įdomiausi yra autoriaus pasikalbėjimai su keliais žinomais asmenimis. Tikrai nežinant, ar minimi asmenys taip iš tikrųjų sakė, nesiimame ju skelbti. Jomis norima sukiršinti išeivijos lietuvius.

Komunistų veikla mus mažai domina, nebent šie sakiniai: "Didžiojo Tėvynės karo metais pažangieji Kanados lietuviai ... teikė konkrečią pagalbą lietuviškiesiems Raudonosios Armijos daliniams ir tarybiniams partizanams. Jie nupirko ir pasiuntė į Tarybų Sąjungą dvi sanitarines automašinas, medikamentų, rūbų" (60 p.). "1936 metais pažangieji Kanados lietuviai aktyviai rėmė Ispanijos liaudies kovą ... vyko savanoriais į internacionalines brigadas" (59 p.). Duodama ir tų vaduotojų pavardžių — gyvų ir žuvusių.

Štai ir keletas juokų. H. Paulauskas rašo:

"Man, atvykusiam iš Tarybų Lietuvos, klausimai pylėsi vienas po kito. Turėjau smulkiausiai išaiškinti, kaip pas mus žemę įdirba be arklių ..." (39 p.).

"Tiek TSRS turistams JAV niekas neleidžia plačiai po visą šalį važinėti, tiek ir pas mus reikia gerbti įstatymus, nepažeidinėti vizoje nurodytų ribų" (95 p.).

Psichologijoje žinoma, kad nusikaltėlį traukia nusikaltimo vieta bei įrankiai. Raudonieji, naikindami religinį gyvenimą Lietuvoje, turi silpnybę šventovių varpams. Tai matyti ir kalbamoje knygelėje. Varpai skamba jau pačiame jos pavadinime, o baigiamajame puslapyje autorius rašo: "Bet kartais ausyse suskamba prisiminimų varpai, lyg tie daugiabalsiai Montrealio bažnyčių dūžiai, natūralūs ar atgaminti iš magnetofono juostos. Bažnyčios varpų muzika — specifinė. Man ji kažkodėl visad liūdna, praeitin nueinantiems skirta (109 p.).

Tikėkimės, kad šiam paklydusiam tautiečiui kada nors suskambės tikrai laisvos Lietuvos varpai, ir jų skambėjimo nenutildys rusų tankai.

Aplamai, H. Paulausko knygelė apie Kanados lietuvius yra propagandinis komunisto pamfletas, niekinąs visą patriotinį lietuvių gyvenimą. Ak, lankėsi Kanadoje daug tautiečių iš okupuotos Lietuvos, bet nė vienas nebuvo toks kraštutiniškai šališkas, neobjektyvus ir piktai kandus kaip H. Paulauskas. Jo pamfletas gali būti naudingas tiktai Kremliui, kuriam patriotinė išeivija yra nemaloni rakštis. Iš to turėtų plaukti praktinė išvada: maskviniai agentai išeivijai nepriimtini.

S. Pakalnis

Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso baigiamąją kalbą sako Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas ir rengėjų komisijos vadovas kun. Antanas Saulaitis, SJ, Sao Paulo mieste, Brazilijoje Nuotr. D. Blauzdžiūnaitės

Vokietijos lietuvių šventės ir darbai

Kun. BRONIUS LIUBINAS

Lietuviškos Kalėdos

Vokietijoje Kalėdos švenčiamos gražiai ir nuotaikingai. Galima sakyti, kad čia tai pati mieliausia krikščioniškoji šventė. Už tai ir lietuviams ji yra sava. Užtenka suminėti pora lietuviškų bendruomenių ir galima akivaizdžiai pamatyti, kad Kalėdos čia nėra eilinė metų diena. Pvz. Schwetzingene jau bene 25 metai gyvena vienas LS dalinys, kurio branduolys vis dar lietuviškas. Tiesa, didelė kuopos narių dalis į kuopą jau težiūri tik kaip į darbovietę, bet dar yra būrelis vyrų, kuriems ji reiškia kasdieninį gyvenimą. Tad Kalėdos čia ir 1975 m. buvo pradėtos bendra vakariene, kuri bent iš dalies primena lietuviškas Kūčias. Žinoma, iš kitos dalies ji jau yra gavusi šiek tiek vokiškos įtakos, nes jos dalyviai nėra vien lietuviai. Užsispyręs viengungis ltn. Kazimieras Bendoraitis vadovavo šioms Kūčioms, o stalą palaimino kapelionas kun. Br. Liubinas, tarės žodį vokiškai ir lietuviškai perskaitęs Evangelijos ištrauką apie Kristaus gimimą.

Toje pačioje 8591 LS kuopoje vėl susirinkta II-ją Kalėdų dieną. Pirmiausia buvo katalikiškos lietuviškos pamaldos, o po jų sekė Kalėdų eglutė, kurios metu Kalėdų senelis apdovanojo kuopos karių vaikus. Kalėdų senelis (Algis Vitkus), deja, su vaikučiais tegalėjo susikalbėti vokiškai. Kalėdų šventė toliau buvo tęsiama draugiškoje lietuvių draugijoje prie vaišių stalo.

Kaiserslauterne bendros Kūčių vakarienės nebuvo. Čia šventiškoji nuotaika buvo nukelta į I-ją Kalėdų dieną. Gausiai susirinkta lietuviškoms pamaldoms, o vakare taip pat nemažas būrelis lietuvių suvažiavo į netoli Kaiserslauterno esantį Queidersbacho kaimą, kur dr. Stasio Šereikos bute jų laukė keletas Vasario 16 gmnazijos moksleivių. Mergaitės atliko mielą ir turiningą programėlę, kurią buvo išmokusios Vasario 16 gimnazijoje. Šalia Olgos Šereikaitės, čia vadino ir deklamavo dvi neseniai iš Lietuvos atvykusios sesutės Edna ir Simona Mačiokaitės. Jos atostogavo pas dr. Šereiką, nes jų mamytė yra laikinai išvykusi į JAV-bes. Programėlė baigta mergaičių ir žiūrovų bendrai sugiedota vokiškai ir lietuviškai "Tyli naktis".

Kunigų suvažiavimas

Katalikų kunigai, pagal tradicinį įprotį, susirenka bent dukart į metus aptarti sekančių mėnesių veiklos, padraugauti. 1976 m. sausio 16-17 d.d. buvo suvažiuota į Dieburgą, kur nuo seno vienuolis kapucinas kun. Alfonsas Bernatonis turi galimybę priimti didesnį skaičių svečių. Suvažiavo 9 kunigai, dirbą Vokietijos lietuvių sielovadoje. Tos sielovados vadovas prel. dr. Jonas Aviža pirmoj eilėj aptarė priešvelykinio susikaupimo dienų planą. Jam vadovauti atvyks iš Romos lietuvių kolegijos rektorius prel. dr. Ladas Tulaba. Sutarta, kad kovo 6 d. bus pradėtos rekolekcijos pačioje Vokietijos šaurėje, Hamburge, ir toliau eis pietų link ir balandžio 11 d. bus pasiektas Muenchenas. Buvo norėta ta pačia proga surengti rekolekcijas ir kunigams, bet nesurasta visiems priimtino laiko. Mat, prel. Tulaba Velykoms turi vėl būti Romoje.

Kun. Vingaudas Damijonaitis painformavo apie jaunimo kelionę į P. Ameriką, į pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, iš kur buvo kaip tik prieš porą dienų grįžęs. Jis, pirmoj eilėj, padėkojo visiems, kurie keliaujantį jaunimą parėmė finansiškai.

Penktadieno vakarą kun. Jonas Dėdinas parodė savo darytų šviesos paveikslų, liečiančių lietuvius kunigus Vokietijoje. Tie paveikslai yra iš daugiau kaip 15 metų ir visiems maloniai priminė gražią praeitį, o taip pat vieną kitą konfratrą, kuris jau iškeliavęs į amžinybę.

Šeštadienio rytą buvo visų bendrai atlaikytos Mišios, prisimenant mirusius konfratrus. Mišioms vadovavo Memmingeno lietuvių kapelionas kun. Augustinas Rubikas. Po to dar pasitarta bendrais reikalais ir išsiskirstyta į namus, nes artėjo sekmadienis, pagrindinė kunigiško darbo diena.

Mirė Marijonas Petkūnas

Sausio 14 d. Bad Kreuznache mirė 2040 LS kuopos vadas LS majoras Marijonas Petkūnas. Jis buvo 64 metų amžiaus ir paskutiniu metu ilgokai sirgo. Palaidotas sausio 19 d. Bad Kreuznach kapinėse. M. Petkūnas buvo Lietuvos kariuomenės karininkas. Bene 1952 m. įstojo į LS tarnybą tada veikusioje 4204 LS sargybų kuopoje Bad Kreuznache. Buvo perkeltas į Miesau, kur vadovavo 4203 LS kuopai, o jai nustojus veikti, kurį laiką buvo iš LS tarnybos pasitraukęs. Vėliau vėl į ją sugrįžo ir galiausiai vadovavo 2040 LS kuopai Darmstadte. Velionis, šalia tarnybiškų savybių, turėjo meniškų sugebėjimų ir yra nupiešęs visą eilę gražių paveikslų. Kilęs iš Panevėžio.

Kalėdinės atostogos Floridoje

AL. GIMANTAS

Gerai, kad tą šeštadienio rytmetį, atsikėlę 4 v., neužsukome radijo. Būtume tikriausiai net ir nebandę pajudėti išvydę pro langus kalvas supustyto sniego, užsnigtus autovežimius ir sunkiai tamsoje beįžvelgiamas kelio vėžes.

Gerosioms dvasioms padedant, šiaip taip, automobiliui beslidinėjant, vėžlio žingsniu pasiekiame greitkelį, kuris, deja, tuo metu dar nebuvo apvalytas nuo gausios ir nelygios sniego dangos. Užsukame radiją: beveik visos stotys tekalba apie sniego pūgą ir judėjimo policijos perspėjimus niekur nevykti, jei neturima "mirtino" reikalo. Tačiau autovežimis nukreiptas pietų kryptimi ir apie grįžimą nėra jokios kalbos.

Taigi, stumiamės priekin, ignoruodami visus perspėjimus ir patarimus. Kelionės įkarščio neatvėsina ir visa eilė įstrigusių ar šalikelėje paliktų automobilių. Po truputį kelias gerėja, sniego vis mažiau ir mažiau, pagaliau jau galime vykti normaliu greičiu. Ohio valstijoje sniego bebeik nesimato, ir mūsiškiame I-75 greitkely vis didėja judėjimas, vis daugiau tirštėja autovežimių voros — visi traukia pietų link. Beveik kas antras automobilis su Ontario ženklais. Kažin ar kalėdinių švenčių laikotarpyje Toronte bei Hamiltone liko kas namuose?

Pirmas didesnis judėjimo susigrūdimas įvyko prie Lexingtono, Ky., antrasis, kiek tirštesnis — prie Knoxville, Te., trečiasis, pats tirščiausias — maždaug 30 mylių į šiaurę nuo Atlanta, Ga. Įsivaizduokite, tam atstumui įveikti reikėjo beveik dviejų pilnų valandų. Prieky ir užpakaly, kiek akys užmato, vien automobilių vilkstinė, dviem eilėm išsirikiavusi. Ir vėl vyrauja Ontario lentelės. Dalis automobilių tempia stovyklavimo priekabas. Tik pačioje Atlantoje judėjimas prasisklaido, nors pačių autovežimių srautas begalinis. Visdėlto jau galima normaliai važiuoti maždaug 55 - 60 mylių greičiu.

Jau gilus vakaras, bet judėjimas nemažėja. Pakelės moteliai perpildyti. Nutariame vykti be sustojimo ilgesniam poilsiui. Pradedame pasikeisdami vairuoti, o kiti snaudžiame, nors ir nevisai patogiai įsitaisę. Pagaliau 2.30 v. ryto pamatome iškabą "Welcome to Florida". Iki galutinio mūsų tikslo dar maždaug šešios valandos. Pasiekiame savo motelį ant jūros kranto, Vero Beach miestelyje, 8.30 v.r. Atseit, 1320 mylių kelią įveikėme per 27½ valandos. Buvo sekmadienio rytas — dar suskubome į 9 v. pamaldas.

Netolimoje kaimynystėje radome jau kiek anksčiau atvykusias S. Bačkaičių iš Virginijos ir J. Jurgučių iš Mičigano šeimas. Visi kartu vykome į bendras lietuviškas Kūčias Juno Beach, maždaug už 65 mylių į pietus nuo mūsų vietovės. Ten radome netoli šimtinės susirinkusių tautiečių, tiek vietinių, tiek ir iš toliau atvykusių, k.a. Detroito, Čikagos, Vašingtono, Windsoro (mergaičių kvarteto narės).

Buvo itin malonus, šiltas ir šventiškas vakaras, kurį paįvairino solisčių J. Daugelienės ir J. Šalnienės giedamos kalėdinės giesmės. Po to dar susirinkome kalėdinės nuotaikos vakaronei dr. Alekso ir Rimgailės Žotovų itin jaukioje ir kalėdiškai papuoštoje sodyboje.

Kai po vidurnakčio grįžome atgal, pakelės miesteliuose termometrai rodė — 70°. Šilta, maloni šv. Kalėdų naktis, nemažiau šventiška ir mūsų nuotaika.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MOKYKLOS ŠVENTĖ

Buvusi Kauno jėzuitų gimnazija pradžioje buvo pavadinta IX vidurine mokykla, o prieš 20 metų — Adomo Mickevičiaus vidurine mokykla. 1976 m. pradžioje moksleiviai paminėjo A. Mickevičiaus 177-tąjį gimtadienį ir jo vardo suteikimo mokyklai dvidešimtmetį. Apie A. Mickevičiaus jaunystės polėkius, jo kilnias idėjas žodį tarė lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja J. Milaševičienė. Moksleiviai programą papildė A. Mickevičiaus "Odės jaunystei", "Gražinos", "Konrado Valenrodo" bei kitų kūrinių paskaitytomis ištraukomis. Mokyklos direktorė J. Vetchoratovienė paskelbė klasių lenktyniavimo rezultatus. Tas lenktyniavimas kasmet vyksta dėl teisės pasikabinti pereinamąjį poeto A. Mickevičiaus bareljefą. Kompartija A. Mickevičių yra atidavusi lenkams, bet jo vardo vidurinė mokykla, matyt, jį ir šiandien laiko lenkiškai rašiusiu lietuviu. Mokyklai A. Mickevičiaus vardas buvo suteiktas dėl istorinio fakto, kad senuosiuose vienuolyno rūmuose jis yra gyvenęs ir mokytojavęs.

GREIČIO RIBOS

Nuo š.m. sausio 1 d. Lietuvoje įsigaliojo Maskvos priimtos naujos greičio ribos automobiliams. Maksimali valandinė greičio riba turistiniams bei tarpmiestiniams autobusams, sunkvežimiams iki 3,5 tonos ir lengviesiems automobiliams yra 90 km, kitiems autobusams, motociklams ir sunkvežimiams — 70 km, autokranams bei kitiems savieigiams mechanizmams — 50 km. Vairuotojams, neturintiems dvejų metų patirties, lengvaisiais automobiliais ir sunkvežimiais iki 3,5 tonos neleidžiama viršyti 70 km greičio ribos. Tokie vairuotojai prie automobilio ar sunkvežimio turi pritvirtinti ženklą "70". Statistika rodo, kad Lietuvoje beveik trečdalį visų nelaimių padaro vairuotojai, neturintys vienerių metų patirties, o beveik pusę — vairuotojai su vienerių-trejų metų praktika.

VEIKLOS APŽIŪRA

Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos centro tarybos pirm. V. Uogintas, Vilniaus pedagoginio instituto rektorius, Vilniuje atidarė respublikinę paminklų apsaugos parodą, kuriai apie 250 darbų parūpino kraštotyrininkai. Pastaruoju metu jie vis labiau įkinkomi į kompartijos propagandinį vežimą. Šioje apžvalginėje parodoje pagyrimo susilaukė P. Aleksandravičiaus medžiaga apie vieną Panevėžio namą, kuriame 1918 m. buvo įsikūręs kompartijos rajono komitetas, J. Nemanio — apie sovietų partizanų veiklą Zarasų rajone, tauragietės P. Kaluževičienės — apie sovietų karius Lietuvos pasienyje. Šios trys temos tarnauja kompartijai. Šalia jų minima ir Kauno kraštotyrininkų grupės paruošta didelė studija apie liaudies architektūros paminklus. Apžvalginės parodos laimėtojais pripažinti Kaišiadorių, Zarasų, Šilalės, Kapsuko (Marijampolės) rajonų kraštotyrininkai. Atrodo, jų darbų temos kompartijai buvo svarbesnės už kauniečių kraštotyrininkų studiją.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

1975 m. dėl vairuotojų kaltės Lietuvoje įvyko 4.132 automobilių nelaimės, kuriose žuvo 570 asmenų, sužeista 3.575. Nemaža kaltė tenka alkoholiui. Iš bendro 4.132 nelaimių skaičiaus net 1.171 įvyko dėl vairuotojų girtumo. Jų rezultatas — 232 užmušti, 1.128 sužeisti.

PRISIMINĖ ŪKININKUS

Kompartijos propagandistai susidomėjo Suvalkijos ūkininkų streikais 1935-36 m. Kapsuku pavadintoje Marijampolėje buvo surengta speciali konferencija "valstiečių kovos" tyrinėjimo rezultatams aptarti. Pagrindinį pranešimą skaitė kompartijos istorijos instituto direktorius R. Šarmaitis, o "mokslinės" ekspedicijos medžiagą apibendrino jos vadovas J. Leonavičius, Kauno politechnikos instituto docentas. Juos papildė buvę pogrindininkai komunistai — F. Bieliauskas, S. Naujalis ir A. Šimanis. Konferencijos dalyviai aplankė specialiai surengtą sutelktos medžiagos parodą. Atrodo, kompartija šį vietinio pobūdžio ūkininkų streiką ruošiasi plačiu mastu panaudoti savo propagandai, užmiršdama, kad į kolchozus suvaryti dabartiniai ūkininkai jau seniai nebeturi streiko teisės.

KONKURSAS RUSŲ KALBA

Konkursą "Studijuojame Lenino kalbą" specialiųjų vidurinių mokyklų moksleiviams paskelbė augštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministerija su vilniškio komjaunimo centro komitetu. Šio pirmojo respublikinio konkurso užbaiga numatyta gegužės 8 d., kai Vilniuje susirinks gabiausieji tos "Lenino kalbos" atstovai. Konkurso programoje — dailusis skaitymas rusiškai ir rašinys rusų kalba. Trumpame susovietintos ELTOS pranešime pabrėžiama, kad šio konkurso metu mokyklose bus rengiami moksleivių susitikimai su rašytojais, kultūros darbuotojais, organizuojami literatūros vakarai. Kyla klausimas — ar ir šiuose renginiuose bus vartojama rusų kalba?

VERKIŲ RŪMAI

Verkių dvaro rūmai su parku yra laikomi respublikinės reikšmės XVIII-XIX š. architektūriniu paminklu. Jiems yra tekę būti Vilniaus vyskupų vasaros rezidencija, prancūzų karo ligonine Napoleono žygio metais, lenkų kareivinėmis 1919-23 m. Po II D. karo Verkiuose buvo įsteigta kolchozų pirmininkų mokykla, o dabar juose yra įsikūrę Lietuvos Mokslų Akademijos botanikos, zoologijos ir parazitologijos institutai. 1962 m. pagal architektės A. Švabauskienės projektą restauracijos susilaukė botanikos institutui priklausantis pastatas. Nuo 1970 m. restauruojami ir kiti rūmų pastatai. Viso ansamblio restauracijos projektą yra paruošęs architektas A. Kunigėlis, remdamasis istoriko V. Drėmos tyrinėjimais. Restauratoriai susiduria su nemažomis kliūtimis, nes nėra išlikusių rūmų planų ir projektų. Sunaikintas freskas teks atkurti pagal jų bendrą temą. Dail. A. Katilytė jau baigia restauruoti XIX š. prancūzų dailininko G. Bekerio paveikslą, puošiantį pagrindinę rūmų laiptinę.

PARDUOTUVĖ SEREDŽIUJE

Prekybos ir prekių kokybės valdybos vyr. inspektoriai K. Kazakevičienė ir V. Tumas "Valstiečių Laikraštyje" džiaugiasi gražiu Seredžiaus maisto gaminių parduotuvės darbu. Jon važiuoja klientai iš Veliuonos ir Jurbarko, nes Seredžiuje jų laukia plati gaminių pasiūla. Pirkėjų pagarbos susilaukė vedėja O. Gudiškienė, nuolatos važinėjanti į prekybos bazes, prašanti, reikalaujanti įvairių gaminių. Parduotuvėje taipgi imamos oficialiai nustatytos kainos, kai tuo tarpu kitose parduotuvėse pardavėjos jas kartais padidina savo naudai. V. Kst.

Berlyno kardinolo Bengsch lankymosi metu Kaune 1975 m. Kairėje — Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administratorius vysk. J. Labukas, Panevėžio vyskupas R. Krikščiūnas (stovi vysk. J. Labuko kairėje), kardinolas Bengsch, vyskupas pagalbininkas L. Povilonis

HAMILTON, ONT

SAULIŲ KUOPOS ruošiamo kaukių baliaus geriausioms kaukėms bus paskirta daug ir gerų piniginių premijų. Jau aukojo: Jonas Kažemėkas $50, Petras Žulys $35, Adomas Buinys $25, Gediminas Skaistys $20. Yra ir daugiau asmenų, pasižadėjusių skirti pinigų tam tikslui. Jų pavardės bus taipgi paskelbtos. Bus ir laimės staliukai, įvairus maistas, ruošiamas šaulės Stasės Petkevičienės. Vasario 21 d. visi atvykite į Jaunimo Centrą, tikrai bus įdomu. Ad.

MOTERŲ SUSIRINKIMAS. KLK Moterų Dr-jos Hamiltono skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyko 1975 m. lapkričio 30 d. parapijos salėje. Buvusi ilgametė pirmininkė M. Vaitonienė padarė išsamų pranešimą apie skyriaus penkerių metų veiklą. Pusiau slaptu balsavimu buvo išrinkta nauja valdyba. Pagal balsų daugumą pareigomis pasiskirstyta: pirm. H. Kairienė, vicepirm. M. Vaitonienė, sekr. M. Tumaitienė, ižd. M. Kybartienė, parengimams M. Kazlauskienė ir D. Jonikienė, ligonių lankymui H. Liaukienė. Revizijos komisija: G. Breichmanienė ir Z. Rickienė.

Gruodžio 7 d. skyrius kukliai atšventė savo metinę šventę. Įdomią ir turiningą paskaitą skaitė svečias iš Amerikos kun. A. Grauslys. Po paskaitos kilo diskusijos ir klausimai, į kuriuos svečias mielai atsakinėjo. Šventė baigta giesme "Marija, Marija". Pasivaišinta skanumynais ir kavute. Susirinkime dalyvavo ir dvasios vadas prel. J. Tadarauskas.

Kovo 2 d. 1976 m. skyrius numato suruošti šaunų Užgavėnių balių Jaunimo Centre. Valdyba

NUOŠIRDI PADĖKA p. Inkratui, pensininkui, kuris pasaulio lietuvių jaunimo kongresui paaukojo $100. Atsiprašome, kad visų darbų įtampoje prieš išvyką Pietų Amerikon nespėjome visiems aukojusiems padėkoti. Auka pervesta į bendrą Kanados kongreso vajaus sąskaitą. Didelė padėka p. Inkratui, kuris nepagailėjo šimtinės jaunimo reikalams. Gabija Juozapavičiūtė

VISUOTINIS RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS apsvarstė einamuosius skyriaus reikalus ir nutarė įsijungti į Hamiltono baltiečių veteranų s-gą. Dėl blogo oro susirinkime dalyvavo mažas narių skaičius, tad ir naują valdybą buvo sunku išrinkti. Sutiko trys nariai — K. Mikšys, A. Patamsis ir K. Baronas, kurie artimiausiu metu pasiskirstys pareigomis. Nuoširdus ačiū J. A. Asmenavičiams už patalpas ir vaišes po susirinkimo.

TAUTOS FONDO atstovybė Hamiltone centrui Toronte pasiuntė už 1975 m. $3.000 mūsų laisvės kovai. K. B.

PADĖKA

Nuoširdžią padėką reiškiu monsinjorui dr. J. Tadarauskui, kun. L. Januškai, savo žmonai ir visiems draugams, kurie mane lankė ligoninėje, guodė mane ligoje. Ačiū visiems už gėles, dovanas, nuoširdžius linkėjimus greičiau pasveikti.

Jonas Bulionis

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125 **"TALKA"**

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Mesos ir puikūs dešros gaminiai
Skanestai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Thunder Bay, Ont.

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME mūsų ir kitų vietovių rėmėjus, linkime gerų, laimingų 1976 metų.

VASARĄ BUVO gerokai darbo įdėta į mūsų projektą tautybių parke. Dabar ruošiamės jo perdavimui miesto burmistrui galbūt birželio 27 d. Paprastai būna gražios iškilmės. Jas paruošti turime mes patys. Būtų gera, kad lietuviai atvažiuotų iš kitų vietovių. Tai būtų didelė šventė.

"FLEA MARKET" rugsėjo mėn. padarėme $170. Dar aukojo: J. Misevičius ir J. Suslavičius po $10, J. Sarapnickas iš St. Catharines $10, E. Motušaitienė iš Toronto aplankė paminklą bei parką ir paaukojo $10. Žadėjo dar parinkti aukų Toronte. E. Motušaitienė yra motina Adelės Van Vlyman. Ši šeima persikėlė į Thunder Bay prieš dvejus metus. Adelė yra aktyvi mūsų bendradarbė. Vyras yra diplomuotas miškininkas ir eina Abitiby Co. augštas pareigas.

JUOZAS IR FELICITA RIMKAI yra persikėlę čia gyventi. Jie turi gyvulių ūkį mėsos produkcijai. Pas juos galima užsakyti reikiamą mėsą. Jų adresas: Mr. & Mrs. J. Rimkus, R.R. 11, Thunder Bay P., Ont. P7C 4T9. Jie abu (žmona vokiečių kilmės) atvyko mūsų aplankyti ir atvežė $25 auką liet. projektui.

MOKYTOJA J. DUBININKAITĖ-McGarragle (R.R. 3, Tillsonburg, Ont.) buvo aukojusi $25, dabar vėl atsiuntė $5 mūsų projektui. Jos vyras Morris studijuoja mediciną Londono universitete. Augina mažą dukrelę ir mokytojauja.

KELIEM MĖNESIAM Hydro Co. čia buvo atsiuntus chemijos inžinierių Algį Simonavičių. Šis jaunas inžinierius, gimęs Toronte, labai gražiai kalba lietuviškai. Jis tikrai gražiai talkino mums "Flea Market", tautybių festivalyje ir kitur. Jis jau grįžo dirbti į Torontą. Algiui nuoširdžiai dėkojame.

MIRĖ: Mykolas Giedraitis, 83 metų, B. Giedraičio brolis; gyveno ir mirė JAV. **Vincas Kizelevičius**, 75 m. Jo sesers dukra su vyru iš Filadelfijos rūpinosi laidotuvėmis. Velionis pervežtas į Filadelfiją laidojimui prie kitų šeimos narių katalikų kapinėse. — **Antanas Kairys**, 62 m. Jo laidotuvėmis rūpinosi lietuviai ir kun. J. Bertašius. Palaidotas iš Šv. Andriejaus šventovės katalikų kapinėse. Lietuvoje surasti giminės rūpinasi kun. J. Bertašius, jo tėviškės kaimynas. — Jau anksčiau mirusio Vyto Gurtajaus giminės Australijoj atsiliepė. Pajieškojimas per laikraščius yra naudingas. Mirusiųjų giminėms ir draugams reiškiame gilią užuojautą.

GERI MŪSŲ BIČIULIAI Vacys Zujus ir A. Braumanas dirba ir gyvena Prince Albert, Saskatchewan provincijoj. Abu yra formanai. A. Braumanas vedė prieš Kalėdas. Linkime gražaus gyvenimo.

P. BRUŽIENĖ buvo susižeidusi — dabar sveiksta. Ją aplankė dukra Irena ir žentas su dviem vaikais iš Kalifornijos. P. Bružienė turėjo sėkmingus 1975 metus: susitiko Midlande visos trys seserys po 50 metų: viena iš Vokietijos, kita iš Niujorko, trečia iš Thunder Bay.

MŪSŲ APYLINKĖ surengė pagerbimą pensijon išėjimo proga P. Bružienei ir B. Bagdonienei. Jos abi yra geros talkininkės kiekviena proga. Linkime geriausios sėkmės. E. J.

DELHI – TILLSONBURG, ONT.

TAUTOS FONDUI aukos, surinktos Delhi - Tillsonburg apylinkėje 1975 m.: KLB Delhi apylinkė $200; Tillsonburgo Lietuvių Ūkin. Klubas $100; Delhi DLK Gedimino šaulių kuopa $50; Tillsonburgo Liet. Medž. Klubas "Vilkas" $25; KLK Moterų Dr-jos Delhi skyrius $25.

$40: D. Žiogas; $30: G. Rugienis; $25: A. Rudokas; $20: P. Augaitis, B. Dirsė, S. Jakubickas, V. Miceika, C. Pocius, J. Rimkus, B. Stonkus, J. Vieraitis.

$10: A. Augustine, A. Budreika, J. Bliumas, V. Dirsė, B. Gudinskas, M. Grincevičius, kun. dr. J. Gutauskas, V. Garnelienė, J. Jurėnas, A. Kairys, J. Laureckas, K. Lukošius, J. Mačiulis, B. Povilaitis, B. Polianskis, P. Polianskis, V. Radauskas, A. Steigvila, S. Styra, A. Usvaltas, V. Vytas, A. Vaitkevičius, V. Zadurskis, A. Žebertavičius.

$5: M. Asmys, D. Bartulienė, S. Beržinis, B. Cieka, V. Galeckas, B. Idas, J. Jauneika, S. Jokubilius, F. Kuncine, S. Liaudinskas, K. Liubertas, P. Lileikis, P. Lapienius, A. Mikulskis, P. Mikalauskas, A. Martinkevičius, V. Nemura, Z. Obelienius, S. Oleka, P. Ožalas, P. Pekarskis, L. Pūkienė, K. Ratavičius, Stankaitienė, B. Seduikis, V. Treigys, J. Vitkauskas, P. Vindašius, V. Vindašius, P. Žilvitis.

$2: P. Babeckas, J. Gercas, J. Lukšys, E. Langas, K. Labuckas, V. Navickas, E. Petrauskas, L. Rutkauskas, A. Skuodienė, G. Sutkaitis, J. Tarvydavičius; $1: A. Koncevičius, K. Lawson.

Visiem aukotojam nuoširdus ačiū. Iš viso surinkta $1069.

Geddy Rugienis
Tautos Fondo įgaliotinis

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos šešto ir septinto skyriaus mokiniai, paruošti mokytojų Ald. Matulienės ir B. Juozapavičienės, atlieka vaizdelį "Dovana Kūdikėliui" prie Kalėdų eglutės. Nuotr. Borusienės

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVIŠKOJI BATUNO SEKCIJA Niujorko Kultūros Židinyje surengė diskusijas apie okupuotos Lietuvos ir išeivijos lietuvių problemas. Į klausimus atsakinėjo Simas Kudirka ir Vaclovas Sevrukas, o diskusijų moderatorium buvo Kęstutis K. Miklas. Iš atsakymų paaiškėjo, kad S. Kudirka šiuo metu rašo savo atsiminimus. Jis apgailestavo išeivijos susiskaldymus, ginčus spaudoje, nes tokie mūsų nesutarimai džiugina Maskvą. Bendradarbiavimas su tauta esąs galimas nenusižeminant, reikalaujant sau lygių teisių. Pasak S. Kudirkos, reikia kalbėti su visais, kurie gali padėti atstatyti Lietuvos laisvę, išvaduoti kalinius iš Gulago salyno. Ateities Lietuva turinti būti demokratinė. V. Sevrukas savo atsakymuose buvo linkęs į filosofiją. Sovietiniam totalizmui jis priešpastatydavo vakarietiškąjį humanizmą ir pabrėždavo, kad reikia kovoti tik idėjų plotmėje, nes idėjos yra pavojingiausios totalizmui. Dėl idėjų okupuotoje Lietuvoje žuvusį Mindaugą Tamonį V. Sevrukas paprašė pagerbti visų dalyvių susikaupimo minute. Diskusijos truko tris valandas, bet neturėjo vientisumo, aiškios linijos, kurią dažnai pažeisdavo neaktualūs ir kartais net naivūs klausimai.

AKTORIUS STASYS PILKA, Lietuvos dramos teatro veteranas, sergа ir gydosi Čikagos Central Community ligoninėje, prižiūrimas dr. V. Maciūno.

GERIAUSIA 1975 M. MOKYTOJA Cincinnati miesto šiaurinis Mt. Healthy rajonas paskelbė Aldoną Žibienę, vokiečių kalbos dėstytoją Mt. Healthy gimnazijoje. Ji yra gimusi Lietuvoje, vaikystę praleidusi V. Vokietijoje, vokiečių kalbos specialybę įsigijusi Čikagoje, Roosevelto universitete. Šiame rajone yra 400 mokytojų, kurie kasmet pasiūlo geriausius savo kolegas kandidatais. Už kandidatus balsuoja ir geriausią mokytoją išrenka moksleiviai, jų tėvai, mokyklų administracija. Paskutiniųjų trejų metų laikotarpyje nebuvo rasta tinkamų kandidatų, ir todėl nebuvo išrinktas geriausias mokytojas. Aldonos Žibienės laimėjimas liudija jos tikrai didelį populiarumą. Ji jau pasiūlyta kandidate geriausio mokytojo titului visoje Ohio valstijoje.

VALSTYBINIAME ILLINOIS UNIVERSITETE Urbanoje lietuvišką veiklą sumenkino universiteto Chicago Circle atidarymas. Buvo manyta, kad Urbanoje jau beveik nėra lietuvių studentų. Keli studentai ryžosi atgaivinti Lietuvių Studentų Klubą. Renkant žinias, paaiškėjo, kad Urbanoje vis dar yra apie 100 lietuvių ar lietuvių kilmės studentų, susidomėjusių tarpusaviu bendravimu. Laikinį lietuvių studentų komitetą sudarė: E. Bubnys, I. Janonytė, Donna Kurlinkus, J. Miknaitis, Helen Racce, L. Raslavičius, V. Rupinskas, V. Sidrytė, G. Statkus ir A. Tamašauskas, kuris yra architektūros istorijos dėstytojas. Lietuvių Studentų Klubas jau užregistruotas universiteto įstaigose.

LOS ANGELES ŠV. KAZIMIERO šeštadieninę mokyklą šiais mokslo metais lanko 140 mokinių. Mokykla turi vaikų darželį, šešis skyrius, keturias klases ir mokytojų kursus, kuriuose mokosi septyni būsimieji mokytojai. Vlado Pažiūros vadovaujamoje mokykloje dirba 26 mokytojai, talkinami tėvų komiteto ir jo pirm. Vitalio Budrio. Literatūros būreliui vadovauja Alė Rūta - Arbienė, dramos būreliui — A. Žemaitaitis ir A. Dūdienė. Mokyklą globoja ir jai patalpas parūpina Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. J. Kučingis. Yra tėvų, kurie savo vaikus mokyklon atveža net 150 mylių iš San Diego, bet netrūksta ir tokių, kurie gyvena arčiau ir nesidomi mokykla arba savo vaikus atsiima iš jos, kai jie baigia pradinius šešis skyrius.

CELINA MOSINSKIENĖ, gyvenanti Floridoje, Pompano Beach vietovėje pas sūnų inž. V. Mošinską, atšventė 99-tąjį savo gimtadienį. Seniausia Floridos lietuvė 1975 m. pradžioje aktyviai reiškėsi LB Auksinio Kranto apylinkės steigėjų gretose. Ši antroji LB Floridos apylinkės įsteigta 1975 m. vasario 23 d.

DETROITO WAYNE UNIVERSITETE jau įrengiamas lietuvių kambarys, kuriam yra sutelkta $19.167. Kambario įrengimu rūpinasi specialus komitetas, vadovaujamas pirm. Jurgio Mikailos. Darbus numatoma užbaigti iki š.m. gegužės pabaigos. Medžio darbams vadovauti sutiko Jurgis Baublys. Sienoms papuošti surasta viena bendrovė, kuri savo įsipareigojimus atliks architekto priežiūroje. Darbams koordinuoti sudaryta komisija, kurion įeina J. Baublys, S. Kaunelienė ir A. Vaitiekaitis. Ji palaikys ryšius su universiteto vadovybe.

Kolumbija

III PL JAUNIMO KONGRESE dalyvavo devyni Kolumbijos lietuviai — septyni iš Bogotos, po vieną iš Cali ir Villavicencio. Studijų dienose aktyviai reiškėsi Kęstutis Slotkus. Kolumbijon jie grįžo pilni lietuviško entuziazmo ir ruošiasi suorganizuoti Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjungą.

IŠ KLB BOGOTOS APYLINKĖS VALDYBOS pasitraukė inž. Juozas Kalėda ir dr. Juozas Zaranka. Juos pakeitė Nijolė Stasiukynienė ir inž. Jonas Pikčilingis.

Brazilija

KUN. HERMANAS ŠULCAS, SDB, 18 mėnesių viešėjo JAV, Kanados ir Europos lietuvių kolonijose, organizuodamas stipendijas Brazilijos lietuvių studentams. Grįžęs į Sao Paulo miestą, jis vėl įsijungė skautų, ateitininkų, lituanistinės mokyklos veiklon ir į parapijinį darbą. Lig šiol stipendijomis buvo paremta 15 lietuvių studentų, o dabar, pridėjus naująsias stipendijas, paramos susilauks apie 30 studentų. Kun. H. Šulcas, SDB, siunčia savo gilią padėką visiems tautiečiams, supratusiems sunkias Brazilijos lietuvių jaunimo mokymosi sąlygas ir jas palengvinusiems parūpintomis stipendijomis.

Australija

LIETUVIŲ KUNIGŲ SEKRETORIATAS posėdžiavo Melburne Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos suvažiavimo metu. Posėdžiuose dalyvavo: kun. P. Bačinskas, kun. Pr. Dauknys, kun. P. Martūzas, kun. A. Spurgis, kun. Pr. Vaseris ir kun. J. V. Volodka. Gavėnios rekolekcijoms nutarta pakviesti kun. dr. L. Andriekų, OFM. Norima, kad jis ne tik vestų rekolekcijas, bet ir skaitytų paskaitas, darytų lietuvių gyvenimą liečiančius pranešimus. Posėdžiuose aptarti ir kaikurie liturginiai klausimai. Kun. A. Spurgis padarė pranešimą apie JAV Kunigų Vienybės seimą ir Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendruomenės suvažiavimą Romoje. Susirgus sekretoriato vadovui kun. P. Butkui, laikinai jo pareigas perėmė kun. dr. P. Bačinskas.

XXVI AUSTRALIJOS LIETUVIŲ sporto šventė įvyko tuoj pat po Kalėdų Geelonge. Dalyvavo sporto klubai: Adelaidės "Vytis", Bankstowno "Neris", Geelongo "Vytis", Kanberos "Vilkas", Melburno "Varpas" ir "Vilkas", Sydnėjaus "Kovas" ir Hobarto "Perkūnas". Šventė pradėta gruodžio 28 d. pamaldomis Šv. Jono šventovėje ir progai pritaikytu kun. Pr. Dauknio pamokslu. Sportinė šventės dalis buvo atidaryta Belmonto stadijone Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungos valdybos pirm. J. Tamošiūno žodžiu. Šventės metu įvyko krepšinio ir orinio žaidynės. Vyrų krepšinį laimėjo Melburno "Varpas", jaunių iki 18 metų amžiaus — Geelongo "Vytis", moterų — Sydnėjaus "Kovas", merginų iki 18 metų — Adelaidės "Vytis". Orinio vyrų grupės laimėtoju tapo Sydnėjaus "Kovas, moterų — Geelongo "Vytis". Šventė užbaigta lietuvių krepšininkų bei krepšininkių susitikimu su vietine "Tigers" komanda. Šį susitikimą vyrai laimėjo 36:33, jauniai — 49:34, moterys — 36:35. Vienintelio pralaimėjimo susilaukė merginos, kurias "Tigers" žaidėjos įveikė 29:32. Lietuvių sporto šventės aprašymus, iliustruotus nuotraukomis, skelbė vietinis laikraštis "Geelong Advertiser".

Britanija

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMĄ Mančesteryje surengė ramovėnai su savo skyriaus pirm. K. Murausku. Dalyvių susilaukta apie 90. Laimėkiais gausią loteriją savo veiklai remti turėjo skautai. Pasivaišinus skaniais patiekalais bei gėrimais, aptarus 1975 m. problemas, N. Metai buvo sutikti Lietuvos himnu.

SOCIALINIS MANČESTERIO LIETUVIŲ KLUBAS metiniame narių susirinkime apžvelgė 1975 m. veiklą. Klubas dėl savo patalpų remonto ir lankytojų sumažėjimo pernai turėjo apie 600 svarų nuostolio. Seniau buvo įsileidžiamas didesnis skaičius nelietuvių, o pernai jis buvo sumažintas, nes norima išlaikyti klubo lietuviškumą. Naujon valdybon išrinkti: pirm. V. Bernatavičius, vicepirm. P. Virbickas, sekr. J. Podvoiskis, ižd. D. Jelinskas, nariai — P. Podvoiskis, A. Stankevičius, L. Puras, D. Svolkinas, A. Valiukevičius, S. Lauruvėnas.

Vokietija

AMERIKIEČIŲ KARO LIGONINĖJE Wuerzburge yra lietuvis akių gydytojas Denis G. Mažeika, turintis majoro laipsnį. Jis yra kilęs iš Niujorko, kur tebegyvena jo tėvas Antanas Mažeika. Švenčių laikotarpyje mjr. D. G. Mažeika su žmona Audrone buvo išvykęs į Niujorką laikyti savo specialybės egzaminų. Sausio 18 d. jis dalyvavo Lietuvos vyčių 41-mos kuopos susirinkime ir buvo pakeltas į IV vyčių laipsnį.

KALĖDINĖ EGLUTĖ Muencheno lietuviukams buvo surengta sausio 3 d. Kalėdų senelį suvaidino R. Hermanas, papasakojęs gražių nuotykių, įjungęs į kalėdinį konkursą ne tik mažuosius, bet ir jų tėvelius. Pvz. J. Vyšniauskaitė - Barone laimėjo kalėdinį varpą, nes ji žodį "Kalėdos" žinojo net 11 kalbų, o dovana už kalėdinių papročių žinojimą teko V. Hermanienei. Gražiausią Kalėdų senelio portretą nupiešė ir saldžias premijas gavo mažieji — Aušrelė Skeberdytė, Morkus Struppe, iš Heidelbergo atvykęs Jan Hermanas. Geriausia lietuvių kalba pasižymėjo Joris Jurašas, lygiai prieš metus su tėvais atvykęs iš okupuotos Lietuvos. Kalėdų seneliui jis pademonstravo anglų kalboj daromą pažangą angliškomis kalėdinėmis giesmelėmis. Specialaus Kalėdų senelio pagyrimo susilaukė Muencheno šeštadieninės lietuvių mokyklos mokinukai Aušrelė ir Mindaugas Skeberdžiai, kurie, tėvelio talkinami, su kalėdine programėle bei dovanomis aplankė 15 senelių ir ligonių.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

TŪKSTANTIS KONCERTE

Solistų D. Stankaitytės, St. Baro, ir J. Vaznelio operų arijų koncertas, akompanuojant muz. A. Vasaičiui, įvyko sekmadienį, sausio 18, Augšt. Marijos Mokyklos auditorijoje. Jis buvo surengtas Lietuvių Fondo. Klausėsi per 1000 žmonių. Tai buvo vienas puikiausių koncertų kelerių paskutinių metų laikotarpyje. Klausytojus nudžiugino faktas, kad iškilusis mūsų tenoras Stasys Baras po sunkios širdies ligos ir pusantrų metų nesirodymo scenoje šiame koncerte vėl suspindėjo nuostabiu balsu, ligos nė kiek nepagadintu. Šis koncertas būtinai turėtų būti pakartotas kitose didesnėse lietuvių kolonijose, jų tarpe ir Toronte. Koncerto klausėsi ir būrys amerikiečių intelektualų.

"DAINAVAI" 30 METŲ

"Dainavos" ansamblis, nuo 1950 m. reziduojantis Čikagoje, įsisteigė V. Vokietijoje 1945 m. vasarą. Tuo vardu ansamblis buvo pavadintas 1946 m. vasarą, jo vadovavimą perėmus muz. Br. Jonušui. Taigi faktinai 30 ansamblio gimtadienis buvo praėjusią vasarą. Bet sukaktuvinė šventė vadovų sąmoningai buvo nukelta į š.m. vasario 28 ir 29 d.d. Tomis dienomis "Dainavos" ansamblis 30 m. sukakčiai atžymėti išves į sceną naują muzikinį veikalą "Pamario pasaka". Libretą parašė "Dainavos" ansamblio narė rašyt. D. Brazytė-Bindokienė, o muziką — "Dainavos" ansamblio meno vadovas muz. A. Jurgutis. Sausio 14 d. vakarą ansamblio globėjai I. ir dr. L. Kriaučeliūnai į Tautinius Namus pasikvietė "Dainavos" ansamblio meno vadovus, valdybos narius ir lietuvių spaudos bei radijo atstovus supažindinti su naujuoju veikalu. Po lietuviškų valgių vakarienės informacinei spaudos konferencijai vadovavo Vl. Būtėnas. Pirmiausia jis pakvietė apie naująjį veikalą pasisakyti libreto autorę rašyt. D. Brazaitytę-Bindokienę, muz. A. Jurgutį, režisorę Z. Kevalaitytę-Visockienę, spektaklių dailininką J. Daugvilą ir ansamblio valdybos pirm. A. Smilgą. Visi jie sklandžiai aiškino veikalo eigą, įvairius jo niuansus.

TURINYS IR MUZIKA

Libreto autorės žodžiais, "Pamario pasakos" veiksmas vyksta senovės laikais, kai lietuviai dar tebebuvo pagonys. Tai veikalas iš žvejų gyvenimo, perpintas ne tik legendomis, bet ir žmonių bei tėvynės meile.

Muz. A. Jurgutis, neseniai pasitraukęs iš okup. Lietuvos, veikalui sukūrė originalią muziką — nuo liaudies melodijų iki modernizmo. Dviejų veiksmų veikale yra daug muzikos, nes vien ansamblis turi septynis masinius išėjimus. Be to, yra solistų dainos, duetai ir trio. Savo žodyje muz. A. Jurgutis pabrėžė, kad jis muziką kūręs paprastiem žmonėm, kad lietuvių masės rinktųsi žiūrėti savosios "Pamario pasakos". Solo dalis, duetus ir trio atliks M. Momkienė, V. Liorentas, N. Paulauskaitė, J. Savrimas ir V. Radys. Nevienas šių žmonių yra išaugę "Dainavos" ansamblyje. Kaikurie ir dabar tebedainuoja jo eilėse (N. Paulauskaitė ir V. Radys).

Spektaklius palydės 16 asmenų orkestras. Mat, lėšas taupant, veikalas ir parašytas tokiam nedideliam, bet pakankamam orkestrui. Rež. Z. Kevalaitytė-Visockienė yra puiki masinių scenų žinovė, jau nekartą režisūroje parodžiusi savo įgudimą, todėl jos pasirinkimą "Pamario pasakai" režisuoti visi pasitiko plojimais. Artimiausias režisorės talkininkas bus spektaklio dailininkas J. Daugvila, visiems puikiai pažįstamas kaip nepamainomas tos srities specialistas. Jo dekoracijos visuomet būna spalvingos, pilnos lyrikos. Kadangi dail. J. Daugvila yra 10 metų gyvenęs Klaipėdoje, tikėkime, jo atkurtas Baltijos pajūrys bus didžiai spalvingas ir mielas.

GLOBĖJAI IR LĖŠOS

"Dainavos" ansamblį jau 12 metų globoja Irena ir dr. L. Kriaučeliūnai. Ir šiais sukaktuviniais metais jie pirmi atskubėjo su $1,000 auka; savo lėšomis paruošė turtingą vakarienę spaudos konferencijai, taip pat po antrojo spektaklio, atrodo, finansuos ir didžiulį pokylį ansambliečiams bei jų svečiams.

Visdėlto, kaip kiekvieną meno vienetą, taip ir "Dainavą" slegia tam tikros finansinės problemos. Pvz. "Pamario pasakos" dviejų spektaklių pastatymas atsieis apie $16,000, o gal ir daugiau. Tuo tarpu per abu spektaklius, pardavus visus bilietus, pajamų bus tik $12,000. Susidaro apie $4,000 nuostolio, kurį turi padengti duosnūs lietuviai. Todėl ansamblio vadovybė kreipiasi į visus geros valios lietuvius, prašydama aukų sukaktuviniams spektakliams. Žinant, kad per "Dainavos" ansamblį jau perėjo apie 400 narių, tikimasi, kad ir buvę ansambliečiai nepamirš savosios "Dainavos". O tokių yra ne vien JAV, bet ir Kanadoje, Australijoje bei kitur.

Įdomu ir tai, kad į "Pamario pasaką" bus įvestas J. Puodžiūno studijos baletas ir balerina V. Karosaitė. Taigi, naujasis veikalas bus turtingas įvairiais požiūriais. Nebe reikalo repeticijos vyksta net tris kartus į savaitę. Todėl visi geros valios lietuviai ypač kviečiami nepamiršti "Dainavos" ansamblio, nes ansambliečiai lietuviškiems reikalams per 30 m. yra atidavę tikrai didelę auką: vien repeticijoms jie atidavė tūkstančius darbo valandų, su gastrolėmis nukeliavo apie 17,500 mylių kelio. Baigiant spaudos konferenciją ir tikrai nuoširdų pokalbį, rež. Z. Kevalaitytė-Visockienė gal nebe reikalo pabrėžė "Kad 'Dainavos' ansamblis visuomenės nebūtų traktuojamas kaip pamotės vaikas . . ."

Užbaigiant spaudos konferenciją ir pokalbius nuoširdų žodį tarė ansamblio globėjas dr. L. Kriaučeliūnas, pranešęs ir žinią, kad su mumis esąs ir inž. A. Rudis, švenčias 65 m. amžiaus sukaktį. Visi pakėlėm taures šampano ir jam sugiedojom "Ilgiausių metų". O dabar iki pasimatymo "Pamario pasakoje".

Čikagiškio "Dainavos" ansamblio spaudos konferencijos dalyviai. Sėdi iš k. į d.: "Pamario pasakos" dailininkas J. Daugvila, režisorė Z. Kevalaitytė-Visockienė, Lietuvių Radijo Forumo vedėjas inž. A. Rudis, libreto autorė rašyt. D. Brazytė-Bindokienė, ansamblio meno vadovas muz. A. Jurgutis, ansamblio globėja I. Kriaučeliūnienė, ansamblio pirm. A. Smilga, N. Baronienė; stovi: vicepirm. J. Paštukas, "T2" ir "Dirvos" atstovas Vl. Būtėnas, sol. N. Paulauskaitė, ansamblio globėjas dr. L. Kriaučeliūnas, sekretorė D. Ilginytė. "Laisvosios Lietuvos" ir "Darbininko" atstovas J. Janušaitis, iždininkas sol. V. Radys, "Draugo" redakt. rašyt. A. Baronas, "Lietuviai Televizijoje" programų vadovas T. Šlutas, "Margučio" radijo programų vadovas P. Petrutis ir "Naujienų" atstovas St. Juškėnas

Nuotr. V. Jasinevičiaus

• **Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos**

"Į spaudos balių tai eisiu..."

— Ar eisi? — girdžiu ankstyvą rytą kalbant dvi moteris, skubančias į rytmetines pamaldas.

— Kur?

— Į spaudos balių, — lyg nustebusi atšauna pirmoji.

— Kad tave kur, —užsirūstina antroji, — eini melstis ir apie kažkokius balius galvoji.

— Palauk, — teisinasi pirmoji, — tai ne kasdieninis pasišokimas. Matai, vasario 7 d. Anapilio salėje bus "Tėviškės Žiburių" balius. Jeigu jie ką rengia, nuėjusi nesigailėsi. Aš ir savo visus jaunuosius paraginau ten eiti. Žinau, kad ten bus linksma ir įdomu.

* * *

Važiuoju požeminiu. Daug jaunimo. Iš mokyklų grįžta. Staiga iš klegančio būrio išskiriu lietuviškus žodžius:

— Ar jau turi bilietus į spaudos balių?

Apsidairau. Maniau, jog kreipėsi į mane. Bet nematau nė vieno pažįstamo. Pastebiu kampe susispietusią grupelę lyg matytų veidų. Tai lietuviai. Ištempiu ausis.

— Šitos progos tai jau nepraleisiu. Bus puikus orkestras, Klevelando vyrų okteto programa, dvi loterijos . . .

— Ir man reikės eiti, — isiterpia sunkiausias, atrodo, futbolininkas iš sporto klubo. — Mėgstu lengvo žanro muziką, o taip pat ir pasišokti . . .

* * *

Bloor ir Alhambra gatvių kampe Lietuvių Namai. Reikia užeiti, pagalvoju, gal kokią dūšią "Lokyje" rasiu. Eidamas laiptais žemyn, girdžiu kažkas niūniuoja "Sunku gyventi žmogui ant svieto". Maniau, kad tai jau skyrybų reikalas. Bet mano apsirikta: keletas vyresnio amžiaus verslininku su reikalais atvykę į bankeli juokauja.

— Ka, balius? Žiūrėk jau galva plinka, o ir kojytės nebetokios miklios, — kikena vienas.

— Broleli, durna galva nei žilsta, nei plinka, priežodis sako, o pasak anglų, ant "bizy" kelio žolė neželia. Todėl manęs neužkabinėk. Į balių eisiu. Plaukai žili, bet širdis jauna.

Matau, vyrai juokauja, barnių nebus, tad pavartęs keletą laikraščių, keliauju galvodamas, jog tikrai laikas susirūpinti bilietais. Jeigu taip visi kalba apie spaudos balių, tai turės prigūžėti daug. Salė, tiesa, didelė, bet gali visų nesutalpinti.

* * *

Nuvažiuoju sekmadienį į Anapilį. Pakrapštau kišenes. Skaitau, ar užteks bilietams. Rodos, yra. Kiek gi tas bilietėlis kainuoja? Keturi doleriukai. Ką gi dabar už juos gali nusipirkti? Manau, užeisiu į redakciją pasitikrinti, ką jie ten numato spaudos baliuje? Gal žmonės tik taip sau kalba. Redakcija naujose patalpose įsikūrusi. Randu redaktorių, pagarbinu ir sakau:

— Sakykite, nemeluodami, kokias išdaigas žadate krėsti per tą savo balių? Visas miestas apie jį kalba, o jūs dar nė skelbimo neidėjote.

— Broleli, — sako, — ateik ir pamatysi. Jeigu žmonės kalba, tai žino, jog verta kalbėti. O kad bus smagu, tai turi žinoti iš patyrimo. Jau mes stengsimės, kad paties ir akys, ir kojos, ir pilvelis, na, ir galvelė būtų patenkinti . . .

Iki pasimatymo baliuje.

Rimtas Korespondentas

Ontario turi naują "Automobilių diržų įstatymą"

Štai ką jūs turėtumėt žinoti apie jį

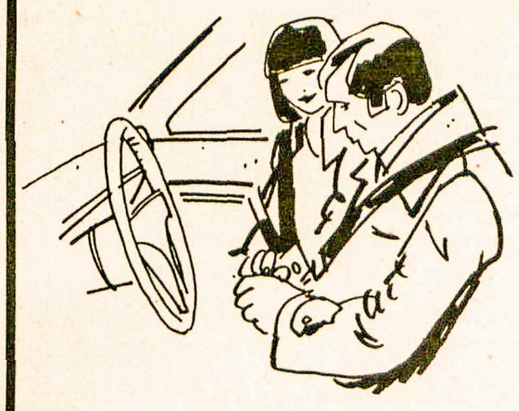

Pernai automobilių nelaimėse Ontario provincijoje buvo užmušti 1,304 asmenys, sužeisti — 98,673.

Daugelio tų mirčių ir sužeidimų būtų buvę išvengta, jeigu tie asmenys būtų užsidėję sėdynių diržus.

Dėlto sėdynių diržų vartojimas nuo 1976 metų sausio 1 dienos yra privalomas.

Praktikoje įstatymas yra paprastas:

- Privalote užsidėti sėdynės ir pečių diržą, jei abu yra įtaisyti.
- Jeigu jūsų automobilis pagamintas po 1971 metų sausio 1 dienos, nelegalu nuimti sėdynių diržus. Jie turi būti pilnoje tvarkoje. Jei sėdynių diržai buvo nuimti, privalo būti vėl įtaisyti.
- Jei sėdynių diržai netvarkoje, turi būti sutaisyti.

- Pečių diržas užpakalinėse sėdynėse nėra sistemos dalis, ir jo nereikia įtaisyti.
- Nėra nelegalu vežti daugiau keleivių nei yra sėdynių diržų.
- Vairuotojas yra atsakingas už visus vaikus nuo 2 iki 15 metų amžiaus. Visi suaugusieji keleiviai yra patys atsakingi.

Yra šios išimtys:

1. Vaikai, neturį dvejų metų amžiaus.
2. Asmenys, turį gydytojo paliudytą išimtį.
3. Išvežiojimo darbininkai, vairuoją savo darbo zonoje 25 mylių į valandą greičiu ar lėčiau.
4. Pašto išvežiotojai provincijoje.
5. Atviriem automobiliam ("convertibles") neprivalomi petiniai diržai.

Bauda nesilaikantiem įstatymo — nuo $20 iki $100 ir išlaidos. Gyvybė ir sveikata yra bangūs dalykai, ir nelaimės, nešančios mirtį arba sužeidimus, medžiaginius nuostolius, kainuoja daug daugiau nei baudos.

Ir vairuotojas, ir keleivis nuo šiol privalo vartoti sėdynių diržus. Ontario vyriausybė prašo jūsų bendradarbiavimo.

Išsamesnių informacijų teiraukitės:

Public and Safety Information Branch
Ministry of Transportation and Communications
1201 Wilson Avenue
Downsview, Ontario M3M 1J8

Ministry of Transportation and Communications
James Snow, Minister

Province of Ontario
William Davis, Premier

Ontario

NUOMOS PRIEŽIŪRA

SVARBŪS DATŲ PAKEITIMAI

Pagrindiniai nuomos priežiūros terminai **SAVININKAMS** ir **NUOMININKAMS** pratęsti iki 1976 metų sausio 16 dienos. Štai naujosios datos:

- Nuomos sutartim, įsigaliojusiom 1975 metų liepos 30 arba po jos ir galiojusiom iki 1975 metų gruodžio 31 dienos imtinai. **NUOMININKAI,** nesutinką su nuomos pakėlimu iki 8 nuošimčių už tą laikotarpį, turi paduoti pareiškimą, surašytą ant atitinkamo blanko iki 1976 metų vasario 29 dienos.
- Nuomos sutartim, įsigaliojusiom 1975 metų liepos 30 dieną arba po jos ir galiojusiom iki 1975 metų gruodžio 31 dienos imtinai. **SAVININKAI,** norį pakelti nuomą už minėtą laikotarpį virš aštuonių nuošimčių nuo tos nuomos, kuri buvo mokėta už pilną mėnesį prieš 1975 metų rugpjūčio 1 dieną, turi paduoti pareiškimą, surašytą ant atitinkamo blanko iki 1976 m. vasario 29 dienos.
- Jei **SAVININKAS** ir **NUOMININKAS** nesutaria dėl nuomos mokesčio pakėlimo virš aštuonių nuošimčių ir nesikreipia dėl to laikotarpio nuomos peržiūrėjimo, **NUOMININKAS** turi teisę gauti atskaitą nuo betkokios sumokėtos nuomos, jeigu ji buvo didesnė kaip aštuoni nuošimčiai, iki 1976 m. vasario 29 dienos.
- Maksimalinis nuomos pakėlimas, kurio **SAVININKAI** gali reikalauti iš nuomininkų po 1976 metų sausio 1 dienos pagal visas nuomos sutartis, įsigaliojusias 1975 metų liepos 30 dieną arba po jos, yra aštuoni nuošimčiai daugiau tos nuomos, kuri buvo sumokėta už paskutinį pilną mėnesį prieš 1975 metų rugpjūčio 1 dieną. Savininkas, reikalaująs daugiau, nusikalsta nuomos priežiūros įstatymui ir, jei bus rastas kaltas, gali būti nubaustas bauda iki $2000.
- Nuomos sutarčių atveju, kurios įsigaliojo 1975 metų liepos 30 dieną arba po jos ir galioja iki 1976 metų balandžio 30 dienos, **SAVININKAI,** kurie nori gauti daugiau kiap aštuonis nuošimčius už betkurį laikotarpį po 1976 metų sausio 1 dienos, turi paduoti pareiškimą, surašytą ant atitinkamo blanko, iki 1976 metų vasario 29 dienos arba 60 dienų po nuomos pakėlimo pranešimo, pagal tai kuris atvejis yra vėlesnis.
- Nuomos sutarčių atveju, kurios įsigaliojo 1976 metų sausio 1 dieną arba po jos, **NUOMININKAI,** nenorį sutikti su betkokiu nuomos pakėlimu, turi paduoti pareiškimus, surašytus ant atitinkamo blanko, iki 1976 metų vasario 29 dienos arba 60 dienų po gavimo pranešimo apie nuomos pakėlimą, pagal tai, kuris atvejis yra vėlesnis.

NUOMOS PRIEŽIŪROS BLANKAI

- Kol pradės veikti nuomos priežiūros įstaigos, **NUOMININKAI** ir **SAVININKAI** gali gauti blankus įstaigose šių ministerijų: Ministry of Housing, Ministry of Natural Resources (tik šiaurės reikalų skyriuose), Ministry of Revenue Assessment, Ministry of Consumer, Commercial Relations, Ontario Housing Corporation Branch Sudburyje, Thunder Bay, Otavoje, Cambridge, Hamiltone ir Londone. Vietinius adresus rasite telefonų knygoje.
- **UŽPILDYTUS blankus siųskite Rent Review, įrašydami pašto dėžutės numerį tos savivaldybės, kurioje yra jūsų patalpos.**

NUOMOS PRIEŽIŪROS REGIJONAI

METRO TORONTO	
City of Toronto	Ontario Rent Review Box 5370 Postal Station A Toronto M5W 1N6
Etobicoke	Ontario Rent Review Box 511 Postal Station Etobicoke M9C 4V5
East York	Ontario Rent Review Box 1013 Postal Station O East York M4A 2N4
North York	Ontario Rent Review Box 234 Postal Station A Willowdale M2N 5S8
Scarborough	Ontario Rent Review Box 940 Postal Station A Scarborough M1K 5E4
York	Ontario Rent Review Box 23 Postal Station A Weston M9N 3M6
CENTRAL-EAST	
Barrie, for the County of Simcoe and the District Municipality of Muskoka	Ontario Rent Review Box 985 Barrie L4M 5E1
Mississauga, for the Regional Municipality of Peel	Ontario Rent Review Box 126 Postal Station A Mississauga L5A 2Z7
Oshawa, for the Regional Municipality of Durham	Ontario Rent Review Box 618 Oshawa L1H 7R2
Peterborough, for the Counties of Peterborough, Northumberland, Victoria, and Haliburton	Ontario Rent Review Box 1586 Peterborough K9J 7S2
Richmond Hill, for the Regional Municipality of York	Ontario Rent Review Box 391 Richmond Hill L4C 4Y6
CENTRAL-WEST	
Hamilton, for the Regional Municipalities of Hamilton-Wentworth, Halton, Haldimand-Norfolk, and the County of Brant	Ontario Rent Review Box 2006 Hamilton L8N 3R5
Kitchener, for the Regional Municipality of Waterloo and the Counties of Wellington and Dufferin	Ontario Rent Review Box 2048 Main Terminal Kitchener N2G 4J3
St. Catharines, for the Regional Municipality of Niagara	Ontario Rent Review Box 3027 St. Catharines L2R 7E3
SOUTH-WESTERN	
London, for the Counties of Middlesex, Oxford, Elgin, Lambton, Perth and Huron	Ontario Rent Review Box 5101 London N6A 4L6
Owen Sound, for the Counties of Grey and Bruce	Ontario Rent Review Box 625 Owen Sound N4K 5R4
Windsor, for the Counties of Essex and Kent	Ontario Rent Review Box 1605 Windsor N9A 6F2
EASTERN	
Belleville, for the Counties of Hastings and Prince Edward	Ontario Rent Review Box 4300 Belleville K8N 5H9
Cornwall, for the Counties of Stormont, Dundas & Glengarry, and Prescott & Russell	Ontario Rent Review Box 607 Cornwall K6H 6G2
Kingston, for the Counties of Frontenac, Lennox & Addington, Leeds & Grenville, and that portion of Lanark County lying *west* of Highway 29, *excluding* the towns of Carleton Place (see Ottawa) and Smiths Falls (see Ottawa)	Ontario Rent Review Box 5500 Kingston K7L 5G4
Ottawa, for the Regional Municipality of Ottawa-Carleton *plus* that portion of Lanark County lying *east* of Highway 29, *including* the towns of Carleton Place and Smiths Falls	Ontario Rent Review Box 9800 Ottawa K1G 3Y2
Pembroke, for the County of Renfrew	Ontario Rent Review Box 1010 Pembroke K8A 7T3
NORTH-EASTERN	
North Bay, for the Districts of Nipissing and Parry Sound	Ontario Rent Review Box 884 North Bay P1B 8K1
Sault Ste. Marie, for the District of Algoma	Ontario Rent Review Box 627 Sault Ste. Marie P6A 5N2
Sudbury, for the Regional Municipality of Sudbury and Districts of Sudbury and Manitoulin	Ontario Rent Review Box 1059 Sudbury P3E 4S6
Timmins, for the Districts of Cochrane and Timiskaming	Ontario Rent Review Box 1130 Timmins P4N 7H9
NORTH-WESTERN	
Kenora, for the Districts of Kenora and Rainy River	Ontario Rent Review Box 2440 Kenora P9N 3X8
Thunder Bay, for the District of Thunder Bay	Ontario Rent Review Box 5000 Postal Station F Thunder Bay P7C 5G6

Nuomos priežiūros įstaigų adresai ir telefonų numeriai bus paskelbti netrukus.

Jei norite brošiūros arba smulkesnių informacijų, rašykite: Rent Review, Box 580, Postal Station F, Toronto M4Y 2L8.

Jei gyvenate metropoliniame Toronte, trumpųjų nuotolių srityje, telefonuokite 923-1199.

Province of Ontario

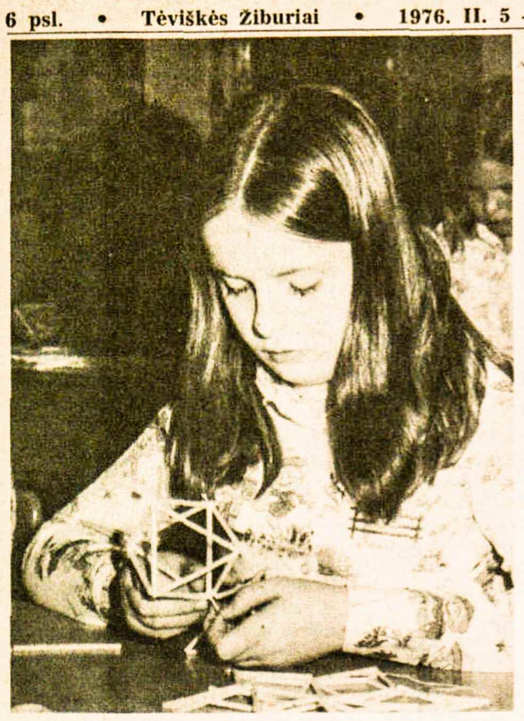

Toronto Maironio mokykloje mokomės lietuviškų rankdarbių, piešti, rašyti, skaityti, dainuoti . . . S. Dabkus

Įdomios buvo Kalėdų atostogos

Kai lietuviška mokykla pasibaigė, aš nuskridau lėktuvu į Nassau, Bahamas. Iš aerodromo mes važiavome į viešbutį ir ten linksmai praleidom laiką. Aš ėjau maudytis į jūrą. Buvo labai šilta. Su tėveliu žaidėme tenisą. Ten išbuvome 12 dienų. Sugrįžom namo lėktuvu.

Jonas Geležiūnas, V, Torontas

* * *

Aš Kalėdas praleidau labai linksma. Gavau daug dovanų ir pinigų. Ėjau čiuožti su savo drauge Zita. Aš Naujus Metus praleidau nelabai laimingai. Mano mama ir tėtis išėjo į koncertą, o aš viena su sesute turėjau būti namuose.

Danutė Dirmantaitė, V

* * *

Per atostogas aš niekur neišvažiavau, bet vistiek buvo smagu. Daugiausia skaičiau knygas. Per Kalėdas gavau knygą "Dodle Art", bliuzę, sidabrinį dolerį ir kitų dovanų. Mano draugė nuskrido lėktuvu į Floridą ir sugrįžusi davė lauktuvių. Kalėdų dieną važiavome pas tėtą. Ten aš sutikau kitą savo tėtą, pusbrolį ir buvo labai smagu.

Mirga Saltmiraitė, V

* * *

Mano Kalėdos buvo geros ir linksmos. Kai mano brolis parėjo namo, buvo daugiau kaip 20 dovanų po mūsų eglute. Aš gavau daug dovanų. Mūsų šeima irgi gavo daug. Aš ėjau čiuožti su savo geriausia drauge ir nė vieną kartą nekritau. Mes čiuožėm labai ilgai ir sušalome. Aš nuėjau pas draugę pažaisti naujais jos žaisliukais. Kai grįžau namo, žaidžiau savo žaislais.

Renata Kaknevičūtė, V

* * *

Per atostogas vieną dieną nuėjau pas Liną Ažubalį nakvoti. Mes žaidėme "Jieškotojus". Tai neblogas žaidimas, bet kartais nuobodus. Paskui nuėjome miegoti. Kai atsibudome, pamatėme, kad Lino šuniukas mušasi su kitu šuniu. Mes su pižamomis išbėgome laukan sustabdyti. Paskui mes su Linu ėjome valgyti pusryčių. Kai valgėme, suskambėjo telefonas. Lino mamytė atsiliepė. Mano mamytė pranešė, kad aš turiu eiti namo.

Romualdas Marcinkevičus, V

* * *

Šiemet Kalėdoms gavau daug dovanų: gražą lėlę ir dėžę su daug gabalų odos. Iš jų aš turėjau padaryti diržą ir piniginę. Be to, dar gavau 15 dolerių. Kitą dieną visi ėjome čiuožti ir rogėmis važiuoti. Kai sugrįžom, visi žaidėme įvairius žaidimus. Aš turėjau labai geras atostogas.

Marytė Balaišytė, V

* * *

Per šių metų atostogas beveik kiekvieną dieną aš ėjau į parką. Ten mažom slidėm slidinėjau nuo kalvų. Nuvažiavom ir į "Science Centre". Kai atėjo Kalėdos, gavau daug dovanų. Tos dovanos yra: magiškas apsiaustas, piešimo dėžutė ir dar du kiti žaidimai. Aš labai mėgstu Kalėdų atostogas.

Audronė Medelytė, VIb

* * *

Mano Kalėdų atostogos prasidėjo gruodžio 19 d. Iki Kalėdų aš tik žaidžiau su draugėm ir važiavau pas Garbaliauskus slidinėti. Kalėdų vakarą mano seneliai atvažiavo vakarienės. Po jos visi atidarė savo dovanas. Aš gavau didelę lėlę, daug drabužių, knygą, kvepalų ir daug pinigų. Po Kalėdų nedaug ką veikiau. Mes nenorom užmigom prieš Naujus Metus. Naujų Metų dieną važiavom pas tetą Jutą valgyti ir iš ten pas Čuplinskus. Visi vaikai, kuriuos mes pažįstame, buvo ten. Po to važiavom beveik kiekvieną deną slidinėti. Sausio 5 d. vos atsikėliau laiku nubėgti į mokyklą.

Daina Kalendraitė, VIb

Toronto Maironio mokyklos mokiniai vaidinimo metu. Nuotr. S. Dabkaus

Žiema

Po šiltos vasaros vėl atėjo žiema. Tai šalčiausias metų laikas, tačiau aš jo laukiu. Tada prasideda Kalėdų šventės ir kitokie žiemos malonumai. Kalėdų švenčių aš laukiu, nes per Kalėdas gaunu daug dovanų. Iš kitų žiemos malonumų man patinka žaisti su sniegu, važiuoti nuo kalno rogutėmis ir čiuožti pačiūžomis. Kai yra daug minkšto sniego, aš mėgstu lipdyti sniego senį, o per pertraukas mokykloje mėgstu su sniegu prausti berniukams veidus. Viena kas man nepatinka žiemą, tai didelis šaltis. Tada aš atsimenu, kaip buvo šilta ir gražu vasarą, ir pradedu jos laukti.

Danutė Čepaitė, VIIa, Torontas

Daugiakultūriškumas yra pastovi vyriausybės politika

John Munro, kaip daugiakultūrių reikalų ministeris, nurodo daugiakultūriškumo linkmę visuose Kanados valdžios departamentuose. Jis specialiai domisi daukiakultūre programa valstybės sekretoriaus departamente ir taip pat federacinės vyriausybės agentūrų programomis, skirtomis jo politikai vykdyti.

VALSTYBĖS SEKRETORIAUS DEPARTAMENTE

Daugiakultūrė programa yra skirta padėti bei skatinti kultūriniam vystymuisi visų Kanados grupių, norinčių išsaugoti savo kultūrinį lobį ir juo praturtinti Kanadą. Sekančios programos padeda siekti to tikslo:

PAGALBA ETNINĖM GRUPĖM

Ši programa teikia profesijonalų pagalbą grupėms viso krašto ir vietiniu mastu organizacijos ir komunikacijos srityse.

KANADIŠKOS TAPATYBĖS PROGRAMA

Ji siekia stiprinti mažumų grupių kultūrinį identitetą, skatinti didesnį supratimą bei pažinimą kultūrinio Kanados įvairumo per rankdarbius, teatrą, etninio meno festivalius ir literatūrą.

ETNINĖS KANADOS STUDIJOS

Vadovaujant patariamajam etninių Kanados studijų komitetui, sudaromos programos tirti etninėm studijom Kanadoje. Patariamasis komitetas taip pat administruoja vizituojančių profesorių ir lektorių programą Kanados unversitetuose.

NEOFICIALIŲ KALBŲ MOKYMO PRIEMONĖS

Ši programa parūpina lėšas paruošti ir pagaminti mokymo priemones kalbų klasėms.

DAUGIAKULTŪRIŲ CENTRŲ PROGRAMA

Padeda savanoriškom grupėm organizuoti daugiakultūrius centrus vietinėse bendruomenėse.

IMIGRANTŲ INTEGRAVIMO PROGRAMA

Padeda įvairiom grupėm, teikiančiom pagalbą imigrantams, kad galėtų pilniau dalyvauti kanadiečių visuomenėje.

PROJEKTAMS REMTI PROGRAMA

Skiria lėšas savanoriškom grupėm ir tuo būdu remia jų daugiakultūrę veiklą.

VALSTYBINĖJE FILMŲ VADYBOJE

Valstybinė Filmų Vadyba, kaip savo įnašą į daugiakultūrę programą, yra pagaminusi apie 400 filmų 19 įvairių kalbų. Tie filmai yra nemokamai gaunami Valstybinės Filmų Vadybos raštinėse šiuose miestuose: Vankuveryje, Winnipege, Toronte, Montrealyje, Otavoje ir Halifakse.

VALSTYBINIAME ŽMOGAUS MUZĖJUJE

Valstybinis Žmogaus Muzėjus Otavoje renka istorinę medžiagą visų Kanados etnokultūrinių grupių tradicijų. Muzėjus turi surinkęs daug meniškų rankdarbių, įrekorduotų magnetofono bei vaizdinių juostų ir filmų. Specialus dėmesys kreipiamas į liaudies architektūrą, namų baldus, primityvią maisto gaminimo techniką ir rankdarbius, tradicinus pasakojimus, šeimos ir bendruomenės gyvenimą, šventes bei apeigas. Rengiamos kultūrinės parodos, jų tarpe ir kilnojamosios.

VIEŠUOSE ARCHYVUOSE

Etninis Valstybės Archyvas rūpinasi suradimu bei apsauga etnokultūrinės medžiagos, kad ji nepražūtų ar nebūtų sužalota. Atitinkamų sričių specialistai pradėjo rinkti medžiagą reikšmingo bei svarbaus mūsų gyvenimo aspekto, kreipdamiesi į etnokultūrines organizacijas, sąjungas bei paskirus asmenis.

VALSTYBINĖJE BIBLIOTEKOJE

Valstybinė biblioteka suorganizavo daugiakalbę tarnybą. Jos tikslas — įsigyti knygas neoficialiomis kalbomis, vartojamomis Kanadoje, ir padaryti jas prieinamas per viešąsias bibliotekas; išplėsti turimus neoficialiom kalbom knygų rinkinius daugumoje bibliotekų. Pirmoji knygų siunta dešimtyje kalbų buvo išsiųsta iš Otavos 1975 m. kovo mėnesį. Planuojama pridėti kasmet penkias naujas kalbas prie turimųjų 70.

Norintieji pareikšti savo nuomonę arba gauti platesnių informacijų rašykite:

Multiculturalism, P.O. Box 366, Station A, Ottawa, Ontario K1N 8Z9

Hon. John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

L'hon John Munro
Minstre chargé du multiculturalisme

Multiculturalism / Multiculturalisme / MULTICULTURALISM

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Žiemos džiaugsmai

Visi vaikai džiaugiasi, kad jau žiema atėjo. Sniegas krinta ant žemės, ir oras labai šaltas. Pareina iš mokyklos vaikai ir vėl išeina statyti sniego senio, čiuožti arba rogelėmis važinėtis. Mamos stovi prie langų ir rūpinasi, kad vaikai nesušaltų. Dažnai vaikai grįžta į namus su raudonom nosim, šlapiom kelnėm ir nušalusiom rankom. Kai mama nurengia vaikus, jie sėda prie ugnies ir tuoj sušyla.

Kai vakarienė būna jau paruošta, mama visus pašaukia valgyti. Lauke vėjas ūžia ir sniegas krinta. Po vakarienės mama siunčia vaikus į lovą. Lovoje jie svajoja apie praėjusios dienos smagumus ir rytdienos planus.

Kristina Šimkutė, VIII sk., Torontas

Pirmasis slidinėjimas

Aš galvoju, kad rytoj mes važiuosim slidinėti — tai bus smagu. Tai bus pirmas kartas, ir aš nežinau ar norėsiu slidinėti nuo didelio kalno. Aš labai bijau, kad žmonės sustos prieš mane ir aš nemokėsiu sustoti. Mano giminaitis davė batus ir slides. Aš žinau, kad nemiegosiu visą naktį ir galvosiu apie rytojaus dieną.

Lina Morkūnaitė, VIIb, Torontas

Ką aš galvojau eidama mokyklon?

Kai atsikėliau, beveik susirgau galvodama apie mokyklą. Palengva apsirengiau ir liūdnai pasakiau sudiev savo lovai. Galvojau, kaip būtų gera, jeigu lietuviška mokykla būtų tik Amerikoje, bet ne Kanadoje. Mūsų gramatika yra labai sunki. Jeigu mes rašysim laišką, nesakysime: "Labas, šiandieną aš sėdinti, sėdėjusi, sėdėdavusi, sėdima, sėdėta, sėdėsima, sėdėtina". Aš taip prašau savo mamą, kad ji nesiųstų manęs į lietuvišką mokyklą. Man taip patiktų žiūrėti televiziją ir žaisti su draugėmis.

Violeta Stabaitė, VIIb, Torontas

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA2-7981, 922-8112.

"Pykšt, pykšt ir jau negyvas!"

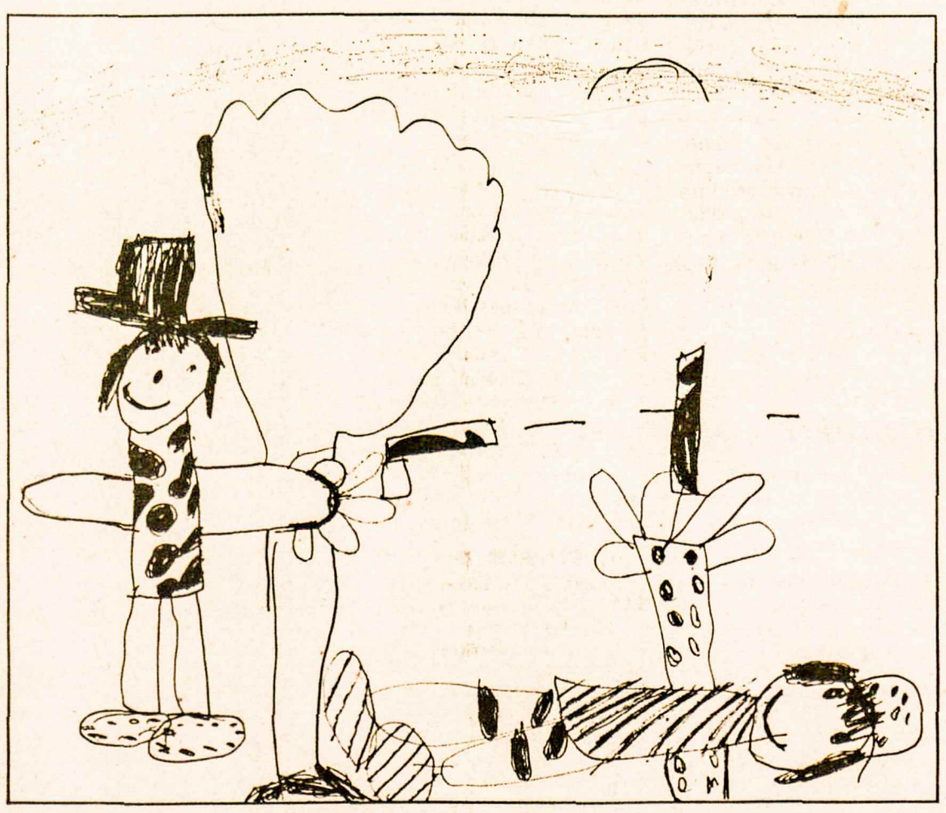

The Royal Commission on Violence in the Communications Industry, 151 Bloor Street West, Room 810, Toronto, Ontario M5S 2V5, 965-4593.

Commissioners:
The Hon. Judy LaMarsh, His Honour Judge L.A. Beaulieu, Scott Young.

Telefonuokite mums nemokamai betkuriuo laiku 1-800-261-7091

Kaikas sako, kad smurtas mūsų komunikacijos priemonėse skatina mus ir mūsų vaikus taip pat elgtis smurtiškai.

Jei tai tiesa, tai blogai. Tas klausimas Kanadoje mažai tyrinėtas ir visai nieko nėra apie visas komunikacijos priemones. Karališkoji komisija smurtui tirti komunikacijos priemonėse jieško atsakymo į tą klausimą.

Ką smurtas reiškia? Ar jis atspindi realų pasaulį? Ar gal jis gali sukurti skirtingą, dar smurtiškesnį pasaulį, kuriame visi mes turime gyventi?

Ką komisija veikia? Mes peržiūrime esamus tyrimus. Rengiame viešas apklausas visiems. Vėliau rekomenduosime atitinkamas priemones visom valdžiom, komunikacijos žmonėm ir visuomenei.

Kuo jūs galite padėti? Visų pirma jūs pradėkite galvoti apie komunikacijos srityje besireiškiančio smurto pasekmes — geras ar blogas — savo gyvenimui. Savo šeimai. Ir tai apima smurtą radijuje, televizijoje, komikuose, laikraščiuose, populiarioje muzikoje, filmuose, knygose ir net "rock" koncertuose.

Tada pasakykite mums, ką manote. Atsiųskite savo idėjas. Ateikite į apklausas. Ir kai ateis laikas paruošti rekomendacijas, bus dalykų, kuriuos jūs galėsite padaryti. Savo namuose, savo kaimynystėje. Su savo vaikais.

Mums visiems svarbu daugiau sužinoti apie smurtą komunikacijos priemonėse ir kaip jis veikia mus. Mums tai pavyks, jeigu jūs pagelbėsite.

Karališkoji Komisija Smurtui Tirti rengia apklausas
(prašome įsidėmėti vietų pakeitimus)

TORONTE:

Vasario 9 d., 1.30-5.30 v.p.p.	ROM Theatre
Vasario 10 d., 1.30-5.30 v.p.p.	The Royal Ontario Museum
Vasario 11 d., 1.30-4.30 v.p.p.	100 Queen's Park
Vasario 12 d., 1.30-5.30 v.p.p.	Avenue Road at Bloor
Vasario 13 d., 1.30-5.30 v.p.p.	

Prašome sekti pranešimus šiame laikraštyje apie papildomas apklausas jūsų rajone

Literatūros kritika tremtyje

V. KULBOKAS

Netekimas nepriklausomybės sukretė ir mūsų literatūros gyvenimą. Svetur atsidūrė daugiau kaip pusė visų Lietuvos rašytoju. Iš svarbiausių kritikų Lietuvoje liko tik E. Radzikauskas (L. Gira), V. Mykolaitis-Putinas ir K. Korsakas. Pirmasis jau tuo metu buvo mirusi kritikos žvaigždė (nors mirė iš tikruju tik 1946 m.). K. Korsakas, marksistinės kritikos atstovas, gavo dar stropiau prisiderinti prie Maskvos potvarkiu, kaip ir kiti rašytojai, atlikti "išpažintį" — išpažinti klaidas. B. Sruoga, nacių išvežtas į Stutthofą, grįžo namo palieges, nesidavė prievartaujamas rašyti pagal nustatytą liniją; kritikoje, rodos, nepasireiškė. Gavo derintis ir V. Mykolaitis-Putinas, pritaikindamas senesniąsias kritikos studijas (apie Donelaitį). Vakaruose atsidūrė J. Ambrazevičius-Brazaitis, dr. J. Grinius ir A. Vaičiulaitis (šis jau iš seniau Vakaruose gyveno).

* * *

Tremtyje nėra iškilusių naujų literatūrinių srovių ar šiaip kokiu labai reikšmingų įvykių. Tad čia bus greičiau atskirų kritiku darbų, jų estetinių pažiūrų apibūdinimas. Kitur kritikai kovoja dėl savo estetinių pažiūrų bei naujų literatūrinių srovių. Mūsuose ryškiau matyti tik generacijų susidūrimas, ginčai dėl atskirų veikalų, literatūrai taikomu kriterijų, literatūros poaugščio, moralės, patriotikos.

Įžiūrėti filosofijos įtakų mūsų kritikai sunku, nebent — prancūzų, vokiečių, anglosaksų literatūros studijų poveikį. Galima įžvelgti paralelę tarp J. Griniaus egzistencialinių-tautinių veikalu ir A. Nykos-Niliūno arba V. Kavolio liberalizmo ir A. Greimo, A. Mackaus ir kitų. Vieno kito kritiko darbuose jaučiama akademinės, estetinės, psichologinės, v i s u o meninės, teksto analizės, veikalo struktūros krypties. Atrodo, visdėlto geriausia kritikus skirstyti kartomis, kaikada nukrypstant nuo kalendorinių datų dvasinio artimumo dėlei.

Kalbamąjį laikotarpį itin sunku aptarti, kai nėra atliktas parengiamasis darbas — nėra pilnos kritikos bibliografijos (ji, berods, rengiama), neiššifruoti slapyvardžiai, pagaliau nėra vienoje vietoje sutelkti žurnalų bei laikraščių komplektai. Dėlto apžvalga, kad ir kaip besistengiant, bus su spragomis.

* * *

Būdinga, kad dabar žymesnieji rašytojai yra kartu ir stambesnieji kritikai: A. Nyka-Niliūnas, H. Nagys, A. Vaičiulaitis, J. Aistis, J. Grinius ir kiti. Rašytojams padeda gili meninė intuicija, vaizdi išraiška, bet kartais, ypač lyrikai, yra labiau subjektyvūs. Stoka laiko nuotolio neleidžia įžiūrėti didesnio jų poveikio literatūrai ir kritikos sprendimų pastovumo. Pažymėtini įvykiai, sukėlė didesnes ar mažesnes audras mūsų literatūros gyvenime: "Kryžių", "Pragaro pošvaisčių", "Penkių stulpų", nuosmukio, "Žemės", "Literatūros Lankų" ginčai, S. Nėries reikalas.

Dabar kritikai nėra būdingas griežtesnis pasaulėžiūriškumas. Kritikai dažnai dalyvauja įvairių pasaulėžiūrinių grupių spaudoje ar susiburia į tam tikrus sambūrius (Niliūnas, Nagys, Antanaitis, Šilbajoris, Jonynas). Kiek stipriau akcentuojami moraliniai principai, patriotinis momentas. Ryškėja akademikai, estetai, psichologai, visuomeninkai, kovingi lankininkai ar akademiški jaunieji.

* * *

Karo metu Vokietijoje atsidūrę rašytojai, kaip ir visi tremtiniai, dirbo fabrikuose, ūkiuose, kasė apkasus. Jokių sąlygų rašyti, leisti knygas nebuvo. Po karo visi atsidūrė stovyklose ar ankštuose butuose. Daugelis rašytojų turėjo imtis visuomenės, mokytojo ar šiaip darbo. Retas galėjo grįžti prie savo kūrybos. Trūko paprasčiausių sąlygų — ramaus kampelio, blaivios nuotaikos, susitelkimo, bibliotekos.

Bet spauda pamažu pradėjo atsigauti. Jau 1944 m. ėjo keli leidiniai ("Ateitis", "Karys", "Tėvynėn", "Lietuviai"). 1945 m. jau buvo 8 laikraščiai, tarp jų: "Žiburiai", "Aidai", "Mūsų Kelias", "Naujasis Gyvenimas", "Tėviškės Garsas". 1946 m. "Lietuvių Žodis", "Mintis", eilė žurnalų. Per trejus metus išleisti 775 leidiniai. Nuo 1946 m. atgaivinamos literatūros premijos. 1946 m. išsamesnių kritikų duoda "Aidai", "Tremtinių Mokykla". Išleistos 67 grožinės literatūros knygos. 1947 m. — konkursų metai. Kritikos 1947-1948 m. rašo: V. Alantas, K. Barėnas, M. Bavarskas, J. Brazaitis, B. Brazdžionis, J. Grinius, A. Gražiūnas, B. Gražulis, J. Girnius, V. Kazokas, J. Kuzmickas, A. Nyka-Niliūnas, N. Maciūnas, A. Merkelis, Pr. Naujokaitis, H. Radauskas, B. Raila, A. Rimtenis (slapyvardis), A. Rūkas, V. Švitra (slapyvardis), L. Žitkevičius.

Rašytojai liko ištikimi savo pašaukimui: 1. kurti meno veikalus, 2. rodyti kūrybinį mūsų tautos genijų Vakarų pasauliui, 3. puoselėti gryną lietuvių kalbą, 4. rūpintis rinktinių raštų leidimu. Beveik visi rašytojai pasirodė su naujomis knygomis. Atgaivinta Lietuvių Rašytojų Dr-ja, pritraukti į ją jaunieji rašytojai, rūpintasi profesiniais rašytojų reikalais. Rengiami suvažiavimai, literatūros šventės. Tuo tarpu likusieji Lietuvoje daugiausia nutildyti; daug jų mirė, kaikurie ištremti. Tremtyje Vakaruose 1945-1948 m. — pakilimo metai, 1949-1950 — atoslūgis, emigracija, vėl pasišokėjama 1951-1955 m. Vėliau smuktelia. Bet ligi šiol visdėlto išeina visų žanrų rimtų veikalų. Be reikalo kaikas priekaištavo, kad rašytojai stovyklų sąlygomis nieko nepadarė.

* * *

Emigracijoje iš pradžių visi vargsta, dirba dėl duonos. Iš rašto čia negyvensi. Rašytojai, kaip ir visi, turėjo eiti į fabrikus, o rašyti nuvogtomis nuo poilsio valandomis. J. Švaistas-Balčiūnas skundžiasi, kad fabrike praverčiąs 12 val.: "...kad turėčiau bent 100 dol. mėnesinių pajamų, kad galėčiau laisvai kurti. Svajoti natūralu ir nedraudžiama" ("D r a u g a s", 1951. III. 24). J. Jankus atvirai prisipažįsta, jog atsidėtų literatūrai, jei gautų bent 50 dolerių savaitei. Prel. M. Krupavičius, paskaitęs jo pareiškimą, su širdgėla rašo: "Jankaus laiškas mane supurtė. Baisūs padariniai — tremtis ir duonos ieškojimas. Dar baisesnis dvasinis dusimas. Turėt pinigų ir juos naudot ne tėvynės reikalams! Ne. Juk 2000 dol. daug kam pavieniui nedidelis pinigas, o kolektyvui tai tikrai menkas niekutis. O tačiau faktas: Jankai eina į fabrikus, o mes pasiliksim be knygos ir bendrai be kultūros... Kad turėčiau tuos 2000, tėkščiau. Dvi stiprias, širdį atveriančias knygas tautai užfundyčiau. Bet..." ("Draugas", 1951. VIII. 4). K. Mažutis duoda tokį pasikalbėjimą su B. Brazdžioniu, dirbančiu garsiame So. Bostono apsiaustų fabrike (tai buvo visų bostoniškių tremtinių kaip ir pereinamoji stovykla — ją pereidavo, kol ką geriau susirasdavo):

— Ką šiuo metu rašote?

— Rašau daromų apsiaustų numerius.

— Norėjau pasakyti: ką kuriate? ("Draugas", 1950. XII. 2).

* * *

Skaitytojas vargo taip pat. Jį visi bara už knygų neskaitymą. Bet jis teisinasi, kad daug rašoma menkų knygų. Geras knygas pirktų be prievartos (B. Juškys, "Naujienos", 1956. VIII. 18). Ir juo skaitytojo gyvenimas lengvėja, juo jis mažiau beperka knygų. Imama būkštauti dėl knygos ateities. "Kas parašys lietuviškai knygai nekrologą?" klausia St. Daunys ("Draugas", 1950. IX. 2, Apybraižos apie dabartinę lietuvių literatūros padėtį). Laikraščiai nepajėgia mokėti geriems rašytojams honoraro, spausdina daug menkaverčių dalykų. Lietuvių Rašytojų Dr-jos suvažiavimas prašo laikraščius atsijoti menkaverčius kūrinius ir mokėti honorarus, protestuodamas prieš neetišką slapyvardinį literatūros reikalų svarstymą ("Vienybė", 1951. IV. 27).

* * *

Vokietijoje literatūros bei kritikos straipsnių daug spausdina "Aidai", "Žiburiai", "Mintis", "Mūsų Kelias", "Tėviškės Garsas", Amerikoje — "Aidai", "Metmenys", "Draugo" kultūros priedas, "Dirva", "Darbininkas", "Naujienos", "Akiračiai". Kanadoje — "Nepriklausoma Lietuva", "Tėviškės Žiburiai". Buvo ir specialiai literatūrai skirtu literatūros žurnalų: "Literatūros Lankai", "Gabija". Daug literatūros straipsnių yra "Lietuvių Enciklopedijoje", "Lituanus", "Books Abroad" (paskutinieji — anglų kalba).

Mūsų kritikus tremtyje skirstome trimis kartomis: vyriausioji, vidurinė ir jaunoji. Pirmajai priklauso: J. Aistis, V. Alantas, B. Babrauskas, A. Baltinis, K. Barėnas, J. Brazaitis, B. Brazdžionis, J. Gliauda, J. Grinius, St. Yla, A. Kairys, V. Maciūnas, V. Mariūnas, A. Musteikis, Pr. Naujokaitis, St. Pilka, B. Raila, St. Santvaras, A. Šešplaukis-Tyruolis, St. Tamulaitis, J. Tininis, A. Vaičiulaitis. Visi jie išsimokslinę Lietuvoje ar Vakarų Europoje dar nepriklausomybės laikais. J. Brazaitis-Ambrazevičius, J. Grinius ir A. Vaičiulaitis jau Lietuvoje turėjo rimtų kritikų vardą. Ir tremtyje jų straipsniai buvo patys svariausi. Jie — estetinės, psichologinės, akademinės kritikos atstovai. Išsimokslinimas, geras skonis ir raiškus stilius traukia skaitytojų dėmesį. Kiti šios grupės kritikai kaikada nueina į užsidarymą pripažintuose autoriuose ir jokių naujovių nemėgsta, pasitenkindami esama padėtimi. Prieš tai sukyla vidurinės kartos žmonės, susispietę apie "Žemę" ir "Literatūros Lankus". Šie žmonės daugiausia ir išeina su "Pasipriešinkime nuosmukiui" manifestu, protestuodami prieš sustingimą visuose menuose, prieš meno sutilitarinimą, prieš savigyrą ir kėlimą be saiko visokio vidutiniškumo. Šiai antrajai, vidurinųjų, grupei priklauso: J. Girnius, K. Bradūnas, A. Nyka-Niliūnas, H. Nagys, A. Maceina, K. Ostrauskas, A. Landsbergis, J. Kaupas, A. Škėma, J. Blekaitis, H. Radauskas, A. Baronas, J. Jurkus, A. T. Antanaitis, V. A. Jonynas, Pr. Visvydas, A. Mackus, V. Kavolis. Daugumas jų išsimokslinę dar prieš Lietuvos nepriklausomybės netekimą.

Pasaulinės ir lietuvių literatūros pažinimu, įžvalgumu ir augštesniais reikalavimais prasineša: A. Nyka-Niliūnas, K. Bradūnas, H. Nagys. Filosofiniu prieėjimu — J. Girnius ir A. Maceina. Visi jie — buvusiųjų "Literatūros Lankų" branduolys. Iš viduriniosios grupės jaunesniųjų išsiskiria: A. T. Antanaitis, V. A. Jonynas ir Pr. Visvydas.

Jaunoji karta — mokslus ėjusi Amerikoje ar Kanadoje. Tai B. Ciplijauskaitė, I. Gražytė-Maziliauskienė, K. Keblys, L. Mockūnas, V. Skrupskelytė ir R. Šilbajoris. Daugumas jų profesoriauja universitetuose. Jiems svetimi karšti ginčai, polemikos. Prie literatūros jie prieina su moksliniu atsargumu, analizuoja ir sieja su pasauline literatūra, vengia pasakyti griežtai vertinamą žodį. Iš jų išsiskiria eile brandžių studijų, pasaulinio literatūros lygio reikalavimais R. Šilbajoris. Įsidėmėtinas ne literatūrą studijavęs chemikas, bet geru skoniu ir nuovoka bei veiklumu pasižymįs K. Keblys.

* * *

Mūsų kritika vertina ne tik išeivijos kūrybą, bet taip pat seka okupuotosios Lietuvos literatūros gyvenimą. Daugiausia vietos skiria literatūrai "Aidai", "Draugas" (šeštadieninis priedas) ir "Metmenys". Pažymėtini kanadiškiai laikraščiai "Nepriklausoma L i e t u v a" ir "Tėviškės Žiburiai", visus svarbesnius literatūros leidinius atžymį. Tuo tarpu literatūros kovos, karšti susikirtimai nuščiuvę. Visuomenei pabudinti protarpiais būtų naudingi stipresni susispyrimai, nes ilgesnė ramybė migdo, ir skaitytojai praleidžia negirdomis vertingas naujienas, ima be literatūros "apsieiti". Tikras dalykas, "Literatūros Lankų" metais susidomėjimas literatūra buvo gyvesnis.

Vytautas Čėsna

Nežadėk man nieko

Nežadėk šiandien man nieko,
Nes netrokštu nieko aš daugiau —
Mano laimei bus gana ramunės
Ir šilkinio vasaros dangaus.

Tai valia valužė beržynuose —
Skamba žemė ligi debesų.
Tik dabar, dabar aš sužinojau,
Kad myliu ją vieną iš visų.

Vai, tai ko man šiandien
nedainuoti,
Ko nesvaigti ligi pat širdies —
Vyturėlių pulkas mane linksmą
Ligi pat darželio palydės.

Ir tikėk, tikėk Tu mano žodžiais,
Nes netrokštu nieko jau daugiau —
Mano laimei bus gana ramunės
Ir šilkinio vasaros dangaus.

Vilkaviškis, 1944 m.

Prel. Pr. Juras, Alkos muzėjaus įsteigėjas Putname, tvarko eksponatus

Visas gyvenimas lietuvių kalbai

M. STONYS

1975 m. gruodžio 18 d. mirė darbštus lietuvių kalbos mokslininkas dr. Pranas Skardžius. Liūdna jo netekti, nes neturime kito, kuris užimtų jo vietą.

Biografiniai bruožai

Velionis gimė 1899 m. kovo 26 d. Subačiaus miestelyje, Panevėžio apskr. Baigęs Panevėžio gimnaziją, įstojo į Lietuvos universitetą filologijos studijuoti. Tuo metu lietuvių kalbos dalykus dėstė Jonas Jablonskis. 1925 m. rudenį Pranas Skardžius ir Antanas Salys, prof. Jono Jablonskio rekomenduoti, švietimo ministerijos buvo pasiųsti į Leipcigą pas prof. Jurgį Gerulį, anuo metu žymų baltistą mokslininką, lietuvių kalbos studijuoti ir rengtis profesūrai. Po ketverių metų uolių studijų Pranas Skardžius grįžo su filosofijos daktaro diplomu ir tuojau buvo humanitarinių mokslų fakulteto pakviestas lietuvių kalbos dalykų dėstyti.

Profesorius

Atėjo į universitetą gerai išmokslintas ir įpratintas dirbti pagal griežtus vokiečių mokslo metodus. Studentų visada pilna auditorija. Didelis trūkumas — iškalba, kuria dr. Pr. Skardžius nebuvo apdovanotas. Pastangos ir darbštumas nedaug padėjo. Nors rytų augštaitis, bet buvo uždaro būdo, nekalbus, balsas neskambus ir nemelodingas. Prisidėjo ir Jono Jablonskio, ir prof. Kaz. Būgos įtaigojimai, kad mokslininkas priklauso pasirinktam mokslui su kūnu ir siela, todėl nesą reikalo rodyti žmonėms savo iškalbą ar františką apsirengimą. Studentai atšalo, ypač po pirmųjų egzaminų, kuriuose buvo reikalaujama daug, o studentai gimnazijose nebuvo tinkamai parengti. Taip buvo pirmuosius dvejus metus. Paskiau auditorija prisitaikė prie profesoriaus reikalavimų bei metodų, ir darbas buvo nevarginantis, sklandus.

Dr. Pr. Skardžius nuo pat pirmų profesoriavimo dienų rašė mokslinius ir praktinės kalbos straipsnius, redagavo filologijos žurnalą "Archivum philologicum", praktinės lietuvių kalbos žurnalą "Kalba", buvo "Gimtosios Kalbos" redakcinės komisijos narys. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir svečio teisėmis dėstė Tuebingeno universitete. Atvykęs į JAV, dirbo fizinį darbą, o vėliau, įsigijęs bibliotekininko specialybę, dirbo Kongreso bibliotekoje Vašingtone. Išėjęs į pensiją, rašė iki pat mirties, vis norėdamas savo planus įvykdyti. Deja...

Moksliniai darbai

Pirmasis darbas buvo disertacija "Slavų skoliniai senojoje lietuvių kalboje", parašyta vokiečių kalba. Antrasis darbas — "Daukšos akcentologija". Karo metu paskubomis parašyta ir 1943 m. išspausdinta "Lietuvių kalbos žodžių daryba". Kartu su dr. Ant. Saliu suredagavo L. Dambriūno paruoštą "Kalbos patarėją". Sukirčiavo V. Kamantausko paruoštą "Lietuvių literatūros chrestomatiją". Parašė ir išleido "Bendrinės lietuvių kalbos kirčiavimą". Sudarė kartu su St. Barzduku ir J. M. Laurinaičiu "Lietuvių kalbos vadovą", kuris buvo išleistas Vokietijoje 1950 m. 1968 m. išleido "Lietuvių kalbos kirčiavimą", 1971 m. "Ankstyvesnę ir dabartinę lietuvių bendrinės kalbos vartoseną", 1973 m. "Lietuviškuosius tarptautinių svetimybių atitikmenis". Sudarytas, bet neišspausdintas "Rašybinis lietuvių kalbos žodynas". Rašė daug straipsnių, kuriuose nagrinėjo ir aiškino įvarių sričių kalbinius dalykus. Turėjo kalbos skyrelį "Mūsų Kelyje" ir "Drauge". Rašė straipsnius "Aidams" ir "Gimtajai Kalbai".

Pats didžiausias ir svarbiausias dr. Pr. Skardžiaus pasirinktas darbas — istorinė lietuvių kalbos gramatika. Gaila, ji nebuvo parašyta: Lietuvoje prof. Skardžius buvo užverstas kitais darbais, o užsienyje, ypač JAV, nebuvo pasiekiami pagrindiniai medžiagos šaltiniai. Taip dr. Pr. Skardžiaus didžioji svajonė nebuvo įvykdyta. Jei ne karas ir okupacijos, jau būtume turėję mokslinę, istorinę lietuvių kalbos gramatiką. Taip Lietuvą užgriūvančios nelaimės skurdina mūsų tautą.

Atsiųsta paminėti

Joseph Ehret, LES BALTES OUBLIES. Į prancūzų kalbą išvertė Pierre Maurice, leidimą finansavo Irena ir Leonas Kriaučeliūnai, išleido Notre-Dame de la Porte de l'Aurore. Montreal 1975, psl. 31. Įvadą parašė Lietuvos diplomatijos šefas Stasys Lozoraitis. Leidinys gaunamas: AV parapija, 1465 rue de Seve, Montreal, P.Q., Canada.

APREIŠKIMO PARAPIJOS 60 METŲ SUKAKTIS 1914-1975. Spausdino Pranciškonų spaustuvė 341 Higland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Iliustruotas leidinys, pavaizduojąs parapijos gyvenimą per 60 metų.

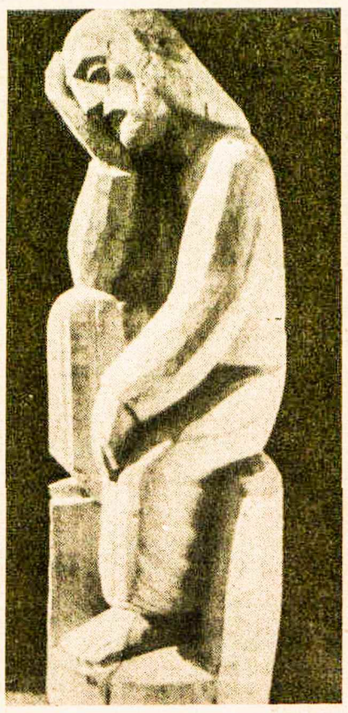

Dail. Dagys, Rymantis Rūpintojėlis. Medis, 30 cm. Autoriaus dovana "T. Žiburiui" skaitytojams. Ją gaus laimingą bilietą ištraukęs spaudos baliaus loterijoje š.m. vasario 7 d. Anapilio salėje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ILLINOIS MENO TARYBA JAV nepriklausomybės 200 metų sukakties proga paskyrė lėšų kilnojamai lietuvių dailininkų parodai. Jų paskyrimu pasirūpino St. Balzekas, vadovaujas etninių grupių pakomitečiui. Parodą organizuoja skulptorius P. Aleksa. Dalyvaus 20 Illinois valstijoje gyvenančių lietuvių dailininkų: V. Balukienė, H. Blyskis, J. Kelečius, J. Kinkienė, A. Marčiulionis, E. Marčiulionienė, J. Monkutė-Marks, seselė Mercedes, B. Murinas, A. Petrikonis, M. Šileikis, Z. Sodeikienė, D. Stončiūtė, A. Sutkuvienė, V. O. Virkau, E. Valaitis, G. Žumbakienė, J. Mieliulis, A. Kurauskas ir P. Aleksa. Pirmoji paroda, sujungta su Vasario 16 minėjimu, įvyks Čikagos bibliotekos kultūros centre, Randolph gatvės rotundoje, vasario 13 — kovo 1 d.d. Oficialus parodos atidarymas — vasario 18, trečiadienį, 5.30 v.p.p. — 7.30 v.v.

JAUNASIS PIANISTAS VYTAUTAS PUŠKORIUS Klevelande, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje, surengė L. Beethoveno, J. S. Bacho, F. Schuberto, F. Šopeno, S. Rachmaninovo kūrinių rečitalį. Gautas pajamas jis paaukojo pasauliniam lietuvių jaunimo kongresui.

ŽURNALAS "NATIONAL GEOGRAPHIC" 1976 m. vasario laidoje išspausdino straipsnį "Siberia's Empire Road, the River Ob" ir pridėjo spalvotą žemėlapį, vaizduojantį Sovietų Sąjungos tautas. Jame išryškintas rusų dominavimas. Pvz. pažymėtos rusų salos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje. Vilniaus srityje pažymėtos gudų-lenkų, karaimų gyvenamos vietovės, bet nepažymėtos lietuvių salos Gudijoje. Tarp sovietinių tautų atstovų įrikiuotos ir baltiečių atstovės, apsirengusios tautiniais drabužiais (lietuvaitės drabužiai mėlynos spalvos, nebūdingi). Nuotraukos ir kita medžiaga imta iš sovietinių šaltinių.

ATSKIRĄ BAŽNYTINĘ LIETUVOS PROVINCIJĄ popiežius Pijus XI paskelbė 1926 m. balandžio 4 d. savo bule "Lituanorum gente". Šio istorinio įvykio pekiasdešimtmetį ruošiasi paminėti Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos Čikagos židinio valdyba kovo 14 d. Minėjimas bus pradėtas koncelebracinėmis vysk. V. Brizgio, kun. dr. V. Rimšelio, MIC, kun. dr. I. Urbono Mišiomis lietuvių jėzuitų koplyčioje. Pamaldų metu vargonais gros muz. M. Motekaitis, giedos sol. J. Vaznelis. Akademinė minėjimo dalis bus didžiojoje Jaunimo Centro salėje. Programon yra įtraukta kun. dr. V. Rimšelio, MIC, paskaita, vysk. V. Brizgio žodis, bulės "Lituanorum gente" ištraukų skaitymas, skaidrių rodymas, kamerinės trijulės — smuikininko P. Matiuko, violončelisto W. Cernotos ir pianisto M. Motekaičio koncertas.

XXV "DRAUGO" ROMANO KONKURSĄ laimėjo torontietis rašytojas Juozas Kralikauskas. Vertintojų komisija — D. Brazytė-Bindokienė, P. Gaučys, K. Girnius, E. Juodvalkytė ir A. Kairys $1.500 premiją jam paskyrė už romaną "Martynas Mažvydas Vilniuje". Premijos mecenatas — Z. Umbražiūnas. Konkursui buvo gauti 9 romanai. Premija J. Kralikauskui bus įteikta kovo 28 d. Čikagos Jaunimo Centre.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS paskelbtas romano, dramos ir novelės konkursas vysk. M. Valančiaus tema baigiasi š.m. kovo 31 d. Iki šios datos konkursui skirti kūriniai turi būti atsiųsti: Vysk. M. Valančiaus konkursui, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Mecenatas dr. Jonas P. Lenktaitis konkursui yra parūpinęs tris premijas: romano — $1.000, dramos — $500, novelės — $250.

LIETUVOS TYRIMO INSTITUTAS šį pavasarį išleis "Mažosios Lietuvos" III tomą, redaguotą Martyno Brako. Jame yra šešios skirtingų autorių studijos apie Mažąją Lietuvą su keliais žemėlapiais. Apie 300 psl. turėsianti knyga kainuos $15. Iš anksto užsisakantiems ji tekainuos $10. Leidėjai knygos užsakymus ir čekius prašo nedelsiant siųsti šiuo adresu: Lithuanian Research Institute, 29 West 57th St., New York, N.Y. 10019, USA.

MADRIDO KNYGŲ LEIDYKLA "Espasa Calpe" serija "Coleccion Austral" išleido pasakų knygą "Cuentos populares Lituanos" ("Populiariosios lietuvių pasakos"). Ispanų kalbon jas vertė Laura Andresco, jau seniai Madride gyvenanti lietuvaitė. Anksčiau ji yra vertusi vieną kitą J. Biliūno kūrinėlį, pateikusi lietuviškų pasakų tarptautiniams leidiniams. "Draugo" teigimu, įvadiniame leidyklos žodyje yra keletas stambių klaidų: O. L. Milašius pavadintas didžiuoju lenkų poetu, o Lietuva — slavų šalimi, šiandien priklausančia Rusijai. Neteisingai pabrėžiama, kad Lietuvoje tėra pavasaris ir žiema, kad jai trūksta rudens ir vasaros proveržių. Šiaip įvadas yra gražus, iškeliantis lietuviškų pasakų žavumą, jų moralinį poveikį.

PRANAS NAUJOKAITIS baigė rašyti keturių tomų "Lietuvių literatūros istoriją". Šio veikalo leidėjas — JAV LB kultūros taryba. Pirmieji du tomai jau išleisti, trečiasis spausdinamas. Ketvirtąjį tomą P. Naujokaitis ruošia spaudai.

VILNIAUS J. TALLAT-KELPŠOS augštesnioji muzikos mokykla specialia konferencija, pedagogų ir moksleivių koncertais paminėjo veiklos 35-metį. Pirmuosius penkis absolventus mokykla yra išleiduis 1949 m., o lig šiol ją jau yra baigę 1.408 muzikai. Šiuo metu, įskaitant neakivaizdinį skyrių, mokykla turi 650 moksleivių, su kuriais dirba 185 dėstytojai.

KAUNO MEDICINOS INSTITUTO chirurgijos katedros vedėjas prof. J. Brėdikis ir medicinos mokslų kandidatas T. Norkus, šios katedros asistentas, lankėsi Baltstogės medicinos akademijoje. Su lenkais jiedu aptarė įvairius pedagoginius bei mokslinius klausimus, skaitė paskaitas VI kurso studentams apie medicininę techniką chirurgijoje. Kauniečiai taipgi dalyvavo Lenkijos kardiologų suvažiavime, kuriame buvo svarstoma širdies elektrinio stimuliavimo problema, supažindino lenkus kardiologus su Kauno chirurgų laimėjimais šioje srityje.

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ RŪMUOSE įvyko dvi dienas trukusi konferencija "Kultūros paminklų tyrimo ir restauravimo problemos", kurioje dalyvavo architektai ir restauratoriai iš visos Lietuvos. Pirmoji konferencijos dalis buvo skirta Vilniaus, Kauno, Klaipėdos restauratorių ir paminklų restauravimo instituto darbams bei problemoms. Antrojoje dalyje paminėta sidabrinė Lietuvos paminklų konservavimo ir restauravimo organizacijos sukaktis.

RESPUBLIKINĖ VILNIAUS BIBLIOTEKA surengė parodą dail. M. Dobužinskio šimtosioms gimimo metinėms paminėti. Sukaktuvininkas 1929-39 m. dirbo dėstytoju Kauno meno mokykloje ir dekoratorium valstybiniame Kauno teatre. Sukaktuvinei parodai buvo sutelktas nemažas skaičius jo peizažų, daugiausia vaizduojančių Kauną ir Vilnių, portretų, scenovaizdžių eskizų, amžininkų atsiminimų.

VILNIAUS DAILĖS MUZĖJUJE vilniečiai susipažino su naujai įsigytais XVIII — XIX š. Vakarų Europos grafikos kūriniais — anglų, prancūzų bei kitų dailininkų estampais ir knygų iliustracijomis.

SAVIVEIKLINIS PANEVĖŽIEČIŲ operetės teatras, įsteigtas Mykolo Karkos, šio miesto bei apylinkių gyventojus pakvietė į dešimtąją premjerą, kuriai buvo pasirinkta amerikiečių kompozitorių R. Frimlio ir H. Stotharto "Rose Marie". Teatro repertuare yra ir lietuviška dviejų dalių B. Gorbulskio operetė "Naujametinis karnavalas".

TARPTAUTINĖJE MENINIŲ NUOTRAUKŲ PARODOJE Jugoslavijoje, Novi Sado mieste, dalyvavo fotografai iš 32 pasaulio šalių. Lietuvai atstovavo V. Butyrinas, V. Straukas, A. Macijauskas, R. Rakauskas, J. Vaicekauskas, S. Šimkus, R. Dichavičius, Z. Bulgakovas, A. Pilvelis ir R. Požerskis. Pagrindinį parodos prizą "Aukso akis" laimėjo vilnietis V. Butyrinas už savo nuotraukų rinkinį. Sidabro medalis paskirtas klaipėdiečiui V. Straukui už nuotrauką "Šokis".

POETO STASIO ANGLICKIO amžiaus septyniasdešimtmetį šiauliečiai paminėjo K. Preikšo pedagoginiame institute. Jo gyvenimo bei kūrybos apžvalgą padarė poetas A. Drilinga, apie jo pedagoginę veiklą Šiauliuose kalbėjo mokytojas J. Adomaitis. Sukaktuvininkas papasakojo savo atsiminimų ir paskaitė naujausių eilėraščių. Vakaro programon buvo įtraukta S. Anglickio žodžiais sukurta "Daina apie Kuršėnus". Sukaktuvininko eilėraščius deklamavo Šiaulių dramos teatro aktoriai.

SĄJUNGINIAME TELEVIZIJOS FILMŲ FESTIVALYJE Tbilisyje Gruzijos Žurnalistų Sąjungos prizą laimėjo dokumentinis rež. V. Puplauskio, operatoriaus A. Juknevičiaus ir scenaristo Z. Jonučio filmas "Kai du stos...". Prizas paskirtas už kūrybinį išradingumą, svarstant socialistinio lenktyniavimo temą. Gruzijos Kinematografininkų Sąjungos diplomo už režisūrinį originalumą susilaukė Lietuvos televizijos spalvotas muzikinis filmas-koncertas "Maršas dūdų miestan". Jo kūrėjai — rež. K. Musnickas ir operatorius V. Eidukas.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS KLAIPĖDOS FAKULTETO mažojoje salėje čekų firmos "Regier Kloss" atstovai prieš pat N. Metus baigė montuoti naujuosius 29-ių registrų vargonus, turinčius daugiau kaip 2.000 vamzdžių su vibracijos reguliatorium. Gruodžio 27 d. vakarą įvyko pirmasis G. F. Haendelio, F. Poulenco kūrinių koncertas, atliktas vargonų virtuozo Leopoldo Digrio ir Sauliaus Sondeckio vadovaujamo Lietuvos kamerinio orkestro. Sekančią dieną L. Digrys fakulteto studentams ir dėstytojams skaitė paskaitą apie vargonų atsiradimą bei jų istoriją, o gruodžio 29 d. atliko J. S. Bacho ir čekų senųjų bei dabartinių kompozitorių kūrinių vargonams koncertą.

A. BIELIAUSKO "KAUNO ROMANĄ", iš lietuvių kalbos išverstą I. Trojanskio, 20.100 egz. tiražu išleido Bulgarijos leidykla "Otečestvenija Front".

AKTORIUS LAIMONAS NOREIKA Šiaulių kultūros rūmuose surengė Marcelijaus Martinaičio poezijos vakarą "Akių tamsoj, širdies šviesoj".

V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. **Tel. 534-9286**

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • **Tel. 532-3400**

AKTYVAI — virš 8 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9¼%
Antradieniais	10 - 3	pensijų s-tas	8¼%
Trečiadieniais	uždaryta	taupomąsias - savings s-tas	7½%
Ketvirtadieniais	10 - 7	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9-12	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS nuo šių metų sausio mėnesio vadovauja **"ONTARIO TRUST REAL ESTATE"** įstaigai.

Į jį ir toliau galima kreiptis visais nekilnojamo turto reikalais

Telefonai: 533-4414, 421-8420

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.

ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC

NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, 2 Carlton St., suite 714
District Manager of Canadian Premier Life
Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. **telefonas 536-5936**

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Petersoną, pasisakantį už reformas. Naujasis vadas S. Smith, 37 metų amžiaus, yra žydų kilmės, politine savo filosofija linkstantis į kairę. Net du Ontario provincinių partijų vadai dabar jau yra žydų kilmės: socialistų vadas S. Lewis ir liberalų S. Smith. Labai galimas dalykas, sekančiuose parlamento rinkimuose jiedu suskaldys Ontario žydų balsus. Ontario provincija yra laikoma anglosaksų tvirtove, bet jos veidą, ypač miestuose, jau gerokai pakeitė gausūs imigrantai.

Kanadoje lankėsi V. Vokietijos II korpo vadas gen. H. Schoenefeldas, kurio tiesioginėje žinioje yra 2.800 kanadiečių kovos grupė. Kanados karininkų klube jis apgailestavo didėjantį Š. Atlanto Sąjungos silpnumą dėl konfliktų Portugalijoje, Kipre ir Angoloje. Karių bei ginklų skaičiumi komunistinė Varšuvos Sąjunga esanti gerokai pranašesnė už Š. Atlanto Sąjungą. Gen. H. Schoenefeldas labiausiai remiasi V. Vokietijos kariais, nes jiems karo atveju teks ginti savo kraštą. Vilties jam teikia geresni Š. Atlanto Sąjungos karių ginklai. Pagyrimų jis nepašykštėjo ketvirtajai Kanados mechanizuotai brigadai ir aviacijos eskadrilėms. Š. Atlanto Sąjungos manevruose šie kanadiečių daliniai jau nekartą yra spėję pasižymėti. Karininkų klube gen. H. Schoenefeldui buvo parodyta I D. kare numušto geriausio vokiečių lakūno Manfredo von Richthofeno "Fokker" lėktuvo sėdynė. Šį vokiečių didvyrį numušė kanadietis kapitonas Roy Brown, susilaukęs priešlėktuvinės tarnybos vyrų paramos. Gen. H. Schoenefeldas paprašė karininkų klubo narius parodyti jam to torontiečio kpt. R. Browno nuotrauką.

Kvebeko premjero R. Bourassos vyriausybė sušvelnino įstatymą, teikiantį pirmenybę prancūzų kalbai šioje provincijoje. Pirmykštėje versijoje buvo uždraustas angliškų katalogų platinimas be specialaus pareikalavimo ir netgi vien tik angliški demonstrantų atsišaukimai bei streikuotojų plakatai. Įstatymo pakeitimas dabar jau leidžia platinti angliškus katalogus, naudoti angliškus nekomercinius užrašus suvažiavimuose, susirinkimuose bei viešose demonstracijose. Įstatymo pakeitimas betgi sugriežtins įvairiems profesijonalams taikomus reikalavimus. Įsijungdami į Kvebeko gyvenimą, jie turės mokėti prancūzu kalbą bent tiek, kiek jos išmokstama gimnazijose per trejus metus.

Valstybinė Ontario drauda, padengianti nelaimes darbovietėse, nuo š.m. sausio 1 d. pabranginama 22%. Šią draudą mokа darbdaviai pagal darbininko gaunamą atlyginimą. Pernai už pirmąjį atlyginimo $100 buvo mokama $1.50, o šiemet — jau $1.83. Draudos tarybos pirm. M. Starro pranešimu, įmokas teko padidinti dėl išmokų pagerinimo sužeistiesiems, sužeidimuos praradusiems sveikatą ir darbovietėse žuvusių asmenų šeimos nariams. Netekusieji sveikatos gauna 75% turėto atlyginimo. Mėnesinės išmokos darbovietėse žuvusių darbininku našlėms padidinamos 10% iki $286. Draudos pabranginimas 22% prašoka federacinės vyriausybės įvestą antiinfliacinę kontrolę. Pasak Ontario darbo ministerės B. Stephenson, kontrolė šiuo atveju negalioja, nes draudos taryba yra pelno nesiekianti institucija. Be to, ir su šiuo pakėlimu ji turės deficitą.

SPORTAS

OLIMPINĖS ŽIEMOS ŽAIDYNĖS

Susirūpinę Montrealio olimpinėmis žaidynėmis, nepastebėjome kaip priartėjo kitas svarbus sportinis įvykis — olimpinės žiemos žaidynės Insbrucke. Nors šios žaidynės čia vyksta antrą kartą (pirmą kartą 1964 m.), rengėjai turėjo daug rūpesčių. Ir čia infliacija išlaidas padvigubino. Praėjusios audros ir šiltas oras nušlavė sniegą nuo jau kalnuose paruoštų takų. Buvo sudaromi sniego sandėliai — keletas tūkstančių kareivių ir 500 sunkvežimių gabeno sniegą į Insbrucką iš kalnuose esančių lygumų. Kartais sniegą tekdavo vežti net 50 km, be to, ūkininkai reikalaudavo už jį mokėti. Tačiau rengėjai lengviau atsiduso, kai pradėjo snigti ir dar kaip — sniego danga išaugo iki pusmetrio. Tuo tarpu Insbrucke jau padarytos atidarymo iškilmių repeticijos. Vasario 4 d. atidarymo iškilmes paskelbė Insbrucko šventovių varpai. Į padangę pakilo 1000 balionų ir suplasnojo tiek pat baltų balandžių. Tuo pačiu metu įžiebta iš Graikijos atgabenta olimpinė ugnis.

VYTAUTAS GERULAITIS,

Wimbledono dvejeto meisteris, kartu su savo partneriu S. Mayer, buvo parinkti draugiškoms teniso rungtynems JAV — Sov. Sąjunga. Jaunam Gerulaičiui buvo patikėta didelė atsakomybė prieš kitus pagarsėjusius JAV tenisininkus. Tai rodo, kad Gerulaitis jau iškilo į geriausių tenisininkų gretas. JAV komandą sudaro 2 vyrai ir 3 moterys. Pirmąsias rungtynes teks žaisti kovo 8-9 d.d. Maskvoje.

VYČIO ŽINIOS

Nauju turto globėju valdybos pakviestas Antanas Klimas. Šalia pagrindinių pareigų, naujasis globėjas numato savo rankomis įruošti lentyną laimėtoms taurėms sustatyti. Šiam reikalui jau gauta vieta Toronto Lietuvių Namų Vytauto Didžiojo menėje. Tai labai sveikintinas sumanymas. LN vadovybei nuoširdi padėka už vietą.

Šaudymo pratybos vyksta Toronto Liet. Toronto Liet. Namų Karaliaus Mindaugo menės balkone. Norintieji šaudyti, susipažinti su įvairiais ginklais ir saugumo taisyklėmis prašomi registruotis pratybų metu vasario 10 ir 17 d.d. Registruojantis teks užpildyti blankus ir gauti tėvų sutikimą. Pratyboms ir varžyboms bus sudaromos grupės 13-14 m. ir 15-17 m. Kviečiami visi lietuviai ir lietuvaitės. Tuo tarpu viskas nemokamai: šautuvėliai, taikiniai, šoviniai. Pratybų metu teks praeiti specialią teorinę programą ir paleisti bent 500 šūvių. Programą vykdys sekc. vadovas A. Klimas, kuris yra Otavoje išlaikęs specialius egzaminus.

Jauniai D CYO pirmenybėse vėl pralaimėjo St. Chris komandai 4:10, nors žaidime jokio skirtumo nesimatė. Žaidė: Sukauskas 2, P. ir R. Karpiai, Balsys 2, J. Ažubalis, S. ir J. Namikai, Saplys.

Jauniai A, Aušrai vėl neatvykus į rungtynes, laimėjo nelabai džiaugsmingą pergalę.

V. Nešukaitytė sausio pradžioje žaidė atvirose Anglijos pirmenybėse. Čia, kaip ir anksčiau Europoje, po laimėjimo pirmame rate pralaimėjo antrame. Šį kartą — Graikijos meisterei.

Stalo tenisininkės CBC televizijoje pasirodys vasario 21 d. CBC televizijos direktorius P. Gzowski, po pasikalbėjimo su keturiomis lietuvaitėmis, atrinko dvi — Violetą ir Glorija Nešukaitytes. Jos vyks į Halifaksą, kur pasirodys CBC televizijos programoje.

Mūsų rėmėjui B. Kišonui nuoširdžiai dėkojame.

Mergaitės C, 14 m., CYO pirmenybėse pralaimėjo B. Sacrament 8: 17. Žaidė: L. Radzevičiūtė, A. Sinkevičiūtė 4, K. Šimkutė 2, R. Jonikaitė 2, R. Slapšytė, I. Balsytė, R. Baliūnaitė. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Klubo narių ir rėmėjų susirinkime vasario 1 d. išrinkta nauja valdyba: K. Šapočkinas, A. Nausėdas, R. Leparskas, Vanda Plučaitė, Eug. Miežlaiškis ir A. Kaknevičius. Pareigomis pasiskirstys vėliau. Klubas dėkoja senajai valdybai už atliktą darbą, o naujai valdybai linki sėkmės.

Klubo rėmėjų (vyrų ir moterų) steigiamasis susirinkimas šaukiamas vasario 8 d., po 11.30 v. Mišių, Prisikėlimo par. Parodų salėje. Kviečiami visi ir visos dalyvauti.

Moterų krepšinio komanda sausio 31 d. dalyvavo tartautiniame kviestiniame moterų krepšinio turnyre, kuriame rungėsi per 20 komandų. Pirmame rate aušrietės nežaidė, nes komandų skaičius nebuvo lyginis. Antrame rate Aušra žaidė su Nepean (Ottawa) Nationals ir laimėjo 53:32. Pusbaigminėse rungtynėse aušrietės pralaimėjo Hamiltono Bishop Ryan Grads moterų krepšinio komandai 57:52. Buvo sužaista lygiomis, bet pratęsus laiką nebuvo alimės. Rungtynėse dalyvavo ir laimėjo taškų pirmame-antrame žaidime: R. Breen - Birštonaitė 19—8, D. Klimaitė 11—20, S. Ramonytė 11—5, L. Jul - Kėkštaitė 4—6, M. Rost - Ramanovaitė 2—6, R. Sapijonienė 2—3, J. Simonaitytė 4—4.

Vyrų krepšinio komanda vasario 1 d. žaidė su Latvija vyrų komanda ir laimėjo 92:75 (44:28). Žaidė: L. Rautinš 24, Norkus 16, Underys ir Stonkus po 14, Tamošiūnas 10, A. Slekys 8, Grigonis 6.

Jaunių A krepšinio komanda vasario 8 d. po pamaldų Prisikėlimo salėje žais su jaunių komanda Latvija. Antras rungtynes žais Aušros vyrų komanda prieš latvių Hawks. V.M.

HAMILTONO KOVAS

CYO krepšinio pirmenybėse D klasės komanda laimėjo prieš Šv. Petro ir Povilo penketuką 24:8, Šv. Danieliaus 11:10 ir Lady of Lourd 15: 13. Žaidė: R. Šūlys 6, E. Bartninkas 4, R. Bartininkas 2, R. Otto 2, L. Stanaitis 9, T. Stanaitis 27, E. Stosius, R. Kontenis. Nuoširdus ačiū KLB Hamiltono apyl. valdybai už $300 paramx sportuojančiam Hamiltono jaunimui. Dėkojame V. Subatnikaitei už nuolatinį vežiojimą jaunučių ir trenruotes prie (aliojo stalo. Pasiekti jau gražūs laimėjimai. K.B.

Ateitininkų žinios

Vyr. moksleiviams, kurie duos įžodį, paruošimas vyksta kas sekmadienį, tuoj po 10 v. Mišių ateitininkų kambaryje. Kalbės Gabija Juozapavičiūtė, kun. A. Prakapas, K. Manglicas ir V. Kolyčius.

Sekantis ateitininkų federacijos kongresas įvyks 1977 m. Rengs Federacijos valdyba. Vieta dar nenumatyta.

Skautų veikla

• LSS 1975 m. suvažiavimo biuletenio 4 nr. skelbia vadovybės rinkimų rezultatus. Vyr. skautininke išrinkta v. s. I. Kereilienė, pav. v. s. J. Mikutaitienė; vyr. skautininku — s. S. Miknaitis, pav. ps. R. Rupinskas; ASS vadijos pirm. v. s. V. Slatkus, pav. ps. V. Sabaliūnaitė — visi iš Čikagos. Taipgi dauguma rinktų tarybos narių yra čikagiškiai. Iš Kanados rajono tarybon išrinktas v. s. Č. Senkevičius, rajono vadu v.s. K. Batūra, seserijos garbės gynėja v. s. M. Vasiliauskienė. Išrinktoji taryba, kurią sudaro 30 narių, iš savo tarpo rinks tarybos pirmijos pirmininką. Po šių rinkimų prasidės trimetinis naujos vadovybės laikotarpis.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų Vasario 16 minėjimas bus vasario 8 d. šia tvarka: pamaldos 11.30 v. r. Prisikėlimo šventovėje. Visiems rinktis į salę pusvalandžiu anksčiau. Iškilminga abiejų tuntų sueiga 5 v. p.p. Lietuvių Namų kar. Mindaugo menėje.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų 25 m. veiklos sukaktis bus paminėta vasario 29 d., 5 v.p.p., Prisikėlimo salėje. Į minėjimą iš anksto kviečiami skautų tėvai, rėmėjai ir visi tautiečiai. Bus speciali programa.

• XIV-toji Romuvos stovykla bus rugpjūčio 7-21 d.d. Laikas pakeistas, kad visi galėtų stovyklauti.

• Skautiškų Kūčių dalyviai-vės dėkoja J. Puzyrui už auką, kuri įgalino paruošti vakarienės stalą su visomis lietuviškomis tradicijomis.

• Vilkiukų draugovė taria skautišką ačiū ps. Tėvui Augustinui už apsilankymą sueigoje. Buvo laikomi patyrimo laipsniai ir ruošiamasi įžodžiui, kuris įvyks vasario 29 per abiejų tuntų 25-tį. Č. S.

Simons TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio. • Prieš pirkdami kitur, pasiteiraukite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutaupymas.

TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

GIFTS INTERNATIONAL INC.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.

Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Savininkas parduoda

10 BUTŲ NAMĄ

prie vandenyno Miami Beach, Floridoje.
$20.000 pajamų. Skambinti telefonu **312-656-6599.**

WEST END AUTO BODY

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas.
Darbas garantuotas. Savininkas lietuvis JONAS JURĖNAS

87 Shorncliffe Rd. • East of Hwy. 27
South of Dundas St. West
Toronto, Ont. M8Z 5K5

Telefonas 231-6710

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

PARDAVIMAI HIGH PARK RAJONE

RUNNYMEDE — ANNETTE, atskiras plytų namas, 10 kambarių per 3 augštus, 4 virtuvės, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame augšte su vonia, namas labai gerame stovyje, $10.000 įmokėti.

WRIGHT — RONCESVALLES, gražus atskiras namas, 10 kambarių, arti Indian Rd., įmokėti apie $10.000.

ST. CATHARINES, ONT., atskiras vienaaugštis, 1 metų senumo, savininko statytas, 1800 kv. pėdų, prijungtas garažas; labai geras pirkinys Toronto arba St. Catharines lietuviams.

HIGH PARK, tributis — 14 kambarių per tris augštus, vandeniu šildomas; 2 garažai, arti požeminio ir Lietuvių Namų. Įmokėti apie $50.000.00.

JANE — ANNETTE, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, platus šoninis įvažiavimas; įmokėti tik $10.000; savininkas, užpirkęs namą, turi parduoti.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

AL. GARBENIS Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 11 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

971 College St., Toronto 4, Ontario

Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR

REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

SWANSEA — BLOOR, vos keliolikos metų senumo gražus su balkonais originalus tributis (triplex); garažai su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $129.500; atvira skola.

JANE — BLOOR, 5 minutės eiti iki požeminio traukinio stoties; 3 miegamųjų atskiras namas, 2 prausyklos; prašoma kaina $67.500.

KINGSWAY, 2 miegamųjų vienaaugštis, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; didelis kiemas; prašoma kaina — $69.900; netoli Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR, 11 kambarių per du augštus, gražus atskiras namas, 3 prausyklos, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $82.500.

SHAVER — BLOOR, 6 kambarių vienaaugštis, puikiai užbaigtas rūsys, su baru etc., 2 prausyklos; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — $79.000.

Turiu didelį pasirinkimą modernių bendrabutinių (condominium) apartamentų, 2-3 miegamųjų, su dviem prausyklom, balkonais, maudymosi baseinais etc., Swansea ir kitose vakarų Toronto rajonuose; neaugštos kainos; geriau negu nuomoti.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.

Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (BLUE) BLIŪDŽIUS
Tel: 534-9246 namų 537-2291

Rezidenciniai — komerciniai — investacijos — mortgičiai — įkainojimas — namų drauda

Trident Real Estate Ltd.

2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7
Sąžiningas patarnavimas perkant ar parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėje

Vyt. V. Girdauskas

TELEFONAI: įstaigos: 766-9771 namų 270-6075

SKAITYTOJAI PASISAKO

SPĄSTAI IR ŽVĖRELIAI

Atsiliepimas į Pr. Alšėno pastabą "TŽ" 1976 m. 1 nr.

Atsiprašau, kad aš smulkiau apie spąstų dėliojimą nepaaiškinau. Pirmas dalykas, kurį aš norėčiau pabrėžti, yra tas, kad spąstų dėliojimas nėra "sportas", bet stipriai nustatyta ir tvarkoma pramonė. Kaip medžiotojas turi mokėti už teisę nešioti šautuvą, taip ir spąstininkas-"traperis" turi mokėti už savo leidimą. Jisai gali dėlioti spąstus, jeigu turi vietą arba žemės. Ta vieta yra registruojama Ontario ministerijoje — Ministry of Natural Resources ir kartas nuo karto tikrinama miško policijos. Spąstus leidžiama dėlioti tik žiemą ir rudenį.

Kaip rašėte, žvėreliai norėtų būti gyvi bei sveiki, kaip ir žmonės. Su tuo sutinku. Bet gamtoje nevisi gyvuliai gali būti gyvi arba sveiki — tiktai stipriausi ir gudriausi išlieka. Kai padedi spąstus, tai sugauni daugiausia silpnus ir nesveikus. Sveikas gyvulys jieško gyvo maisto (zuikio), o nesveikas betko, nes jisai yra persilpnas pats pasigauti ir susirasti. Spąstuose daugiausia paliekama kokios nors smarvės arba supuvusios mėsos gyvuliui. Ji labai traukia tuos silpnus ir nesveikus gyvulius. Žinoma, nėra jokios garantijos, kad tiktai silpnus pagausi, bet dažniausiai taip atsitinka — 80%. Silpnas gyvulys per žiemą retai išlieka, kartais stipresni jį sudrasko.

Biologai ištyrė, kad kai nustojama kurioje vietoje medžioti arba spąstus dėlioti, nesveikieji gyvuliai užkrečia kitus baisiomis ligomis, nuo kurių dvesia. Tos ligos kenksmingos ir žmonėms.

Valdžios tvarkomas spąstu dėliojimas ir medžiojimas padeda gyvulių prieaugliui augti. Pvz. Ontario provincijoje vienoje vietoje (šimto kv. mylių dydžio) 1936 m. buvo tiktai 18 bebrų. Mokslininkai ir miško policija dirbo kartu ir leido žmonėms spąstus dėlioti su stipria priežiūra. Bebrų skaičius pakilo nuo 18 1936 m. iki 254 1959 m. ir iki 383 1969 m. Jų skaičius auga, bet žvėreliai sveiki, o kai jų bus perdaug, ligos vėl plėsis, gaudymo sezonas bus prailgintas.

Ontario spąstininkai kasmet sugauna apie 300,000 bebrų. Vienas jų kailis vertas apie $80. Jų yra daugiau vienoje vietoje, negu buvo visoje Ontario provincijoje prieš 200 metų.

Kalbant apie gyvulių kankinimą, reikia pasakyti, kad ligų apsėstas arba iš bado dvesiantis gyvulys labai kenčia, kol gamta užbaigia jo gyvenimą. Spąstininkas arba medžiotojas greit užmuša ir sau pasiima. Spąstai, kurie pagauna gyvulį už kojos, mažai skausmo tesudaro. Spąstai nesužeidžia gyvulio, tik kojį užmarina. Dažnai spąstininkai randa savo spąstuose miegantį gyvulį.

Dauguma biologijos ir gyvulių tvarkymo mokslininkų sutinka, kad spąstų dėliojimas yra metodas laikyti kailinius gyvulius (lapes, bebrus, minkus, muskratus, rakūnus) sveikus laisvoje gamtoje. Labai daug žmonių, ypač šiaurėje, pažįsta gamtą ir spąstų dėliojimą. Jie sutinka, kad nekontroliuojamas šaudymas gali greit išnaikinti žvėrelius, bet kontrolė jiem padeda. Jau nuo seno indėnai medžioja ir spąstus dėlioja. Jie pažinojo, mylėjo gamtą, bet ir žinojo, kad spąstų dėliojimas ir kontroliuojamas medžiojimas padeda gyvuliams.

Ši informacija paimta iš "Ontario Fisherman & Hunter" December, 1975, John Power, ir iš "Voice of the Trapper", National Trappers Association, VI, 14, no. 4.

Gailius Senkevičius

LAIŠKAS IŠ TURKIJOS

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga linkime Jums ir visam "Tėviškės Žiburių" kolektyvui sėkmės jūsų sunkiame, bet tauriame ir nepaprastai svarbiame lietuviškos spaudos darbe. Anksčiau ar vėliau tauta įvertins svarų "Tėviškės Žiburių" įnašą tėvynės išlaisvinimo kovoje. Esame nepaprastai dėkingi, kad "TŽ" reguliariai pasiekia mus šiame lageryje, kuriame dar tikriausiai teks ilgai būti. Su pagarba,

Pranas ir Algirdas Brazinskai

PRALEISTA PAVARDĖ

"TŽ" 4 nr. prie Pr. Skardžiaus bendraklasių nuotraukos praleista J. Petrulio pavardė, kuri pagal eilę turėjo būti tarp Paliulio ir Lelio. Vabalninkėnas Juozas Petrulis vėliau buvo "Aušros" gimn. mokytojas, rašytojas ir kritikas. Jo parašyta pjesė "Prieš srovę" (apie kun. Strazdelį) buvo daug kartų vaidinta Valstybės teatre. Be išvardintų Stanionio ir Dobkevičiaus, nuotraukoje trūksta kito Juozo Petrulio — rokiškėno.

P. Lelis

PATIKSLINIMAS

Š.m. sausio 1 d. "TŽ" laidoje įdėta šokėjų poros nuotrauka su netiksliu prierašu. Šokėjų kūrinys — ne mano drožinys. Įdėja yra atėjusi iš Lietuvos. Padarius kūrinyje kaikuriuos papildymus (Vytis, Lietuva), vokiečių dirbtuvėje atlietas bronzoje. Kalėdų bei N. Metų įrašais pritaikiau kortelių šventiniams sveikinimams. Kūrinį pasiunčiau muzėjui ALKA.

St. Motuzas

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

Sudbury, Ontario

SUDBURIO BEI APYLINKĖS žvejų ir medžiotojų klubo "Geležinis Vilkas" valdyba vasario 22 d., 12 v., J. Remeikio restorano "Elgin Lunch" patalpose šaukia metinį klubo narių susirinkimą. Kadangi bus renkama nauja klubo valdyba, prašome narius gausiai dalyvauti. Taip pat visi galėsime pasivaišinti cepelinais. Iki pasimatymo! **Valdyba**

APYLINKĖS VALDYBA po kelerių metų pertraukos lenkų Šv. Kazimiero šventovės salėje surengė lietuviams bendrą N. Metų sutikimą. Pirm. Jadvyga Labuckienė pasveikino visus lietuvius, taip pat švenčiančius savo vedybines sukaktis, gimtadienius. Buvo bendra vakarienė ir pasilinksminimas. Tik gaila, kad labai mažas skaičius lietuvių dalyvavo.

Apylinkės valdyba šiems metams yra numačius šiuos tautinius renginius: Lietuvos nepriklausomybės minėjimą — vasario 7 d., motinų pagerbimą — gegužės 8 d., Lietuvos kariuomenės minėjimą — lapkričio 20 d., Tautos šventę — rugsėjo 11 d. (rengia Sudburio LSS "Maironio" kuopa). Visi renginiai vyks ukrainiečių salėje, 130 Frood Rd.

METINIS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS susirinkimas įvyko sausio 11 d. Christ the King šventovės salėje. Pirm. Jadvygai Labuckienei pavedus, išsamų metinės veiklos pranešimą padarė sekr. Juozas Staškus, finansinį — ižd. Antanas Juozapavičius. Revizijos komisija, valdybos nebuvo prašyta, atskaitomybės knygų netikrino, todėl ir pranešimo nedarė.

Apylinkės valdyba buvo rinkta dvejiem metam. Jos darbas baigsis tik 1977 m. Valdybos nariui Klemensui Jonikui dėl darbo sąlygų pareigų eiti nebegalint, jo vieton išrinktas Jonas Remeikis, o į valdybos kandidatus sutinkančių neatsirado. Tenka džiaugtis, kad valdyba, vadovaujant pirm. Jadvygai Labuckienei, labai gražiai atstovavo lietuviams ir išvystė didelę tautinę veiklą. Tenka linkėti energijos bei pasišventimo ir šiais metais. Apylinkės valdybą sudaro: pirm. J. Labuckienė, sekr. J. Staškus, vicepirmininkai V. Juška, J. Remeikis, ižd. A. Juozapavičius.

STASYS KRIVICKAS, daug dirbęs visuomeninėje veikloje, "Geležinio Vilkas" sporto klubo p-kas, nuolatinis "T. Žiburių" skaitytojas, atšventė 60 metų amžiaus sukaktį.

VLADAS KRIAUČELIŪNAS, nuolatinis "T. Žiburių" skaitytojas, ir Povilas Liutkus, veiklūs lietuviai, išėjo į INCO pensiją. Sėkmės pensininko gyvenime.

J. Kručas

Toronto, Ontario

"Vyčio" sporto klubo surengtame vakare Anapilio salėje sausio 31 d. dalyvavo per 300 asmenų, daugiausia jaunimo. Meninėje programoje labai gerai pasirodė sol. O. Valiukevičiūtė, viešinti šiuo metu Toronte pas savo tėvą. Ji yra estrados solistė, 1969 m. "Vilniaus bokštų" konkurso laureatė, daugiausia koncertuojanti su R. Balčiūno vadovaujamu dūdų orkestru "Trimitas", įdainavusi daug lengvosios muzikos plokštelių. Sol. O. Valiukevičiūtės mezzosopranas pasižymi gražiu tembru, sodriu žemutiniu registru. Akompanimentui buvo atsivežusi orkestro įgrotas magnetofono juosteles. Pirmąjį pasirodymą Kanadoje — penkias dainas ji dedikavo vakaro dalyviams kaip savo mažytę dovaną iš Lietuvos. Koncertinę vakaro dalį sol. O. Valiukevičiūtė pradėjo lietuvių kompozitorių dainomis — L. Vilkončiaus "Mano tėviškė", M. Vaitkevičiaus "Skubu gyventi". Ypač šiltai buvo sutikta M. Tamošiūno daina "Pavasaris gimtinėje", kurią solistei teko pakartoti. Ji taipgi padainavo vieną čekų kompoz. Svobodos dainą ir graiko Mario Panas "Lik sveika, mano meile", įterpdama vieną posmą ir anglų kalba. Sol. O. Valiukevičiūtei daug padeda jos laisva laikysena scenoje, geras mikrofono valdymas, aiški tartis. Koncertui kenkė nevisada su balsu suderintas akompanimento juostelių stiprumas.

Senatoriaus P. Yuzyk įstaiga Otavoje atsiuntė "TŽ" redakcijai iškarpą tenykščio dienraščio "The Citizen" 1975. XII. 18. Joje žurnalistas Patrick Best rašo apie Sov. Sąjungos ambasadorių Aleksandrą Jakovlevą. Jis esąs 52 m. amžiaus, stambios išvaizdos vyras. Prieš tapdamas sovietiniu ambasadorium Otavoje, jis buvo istorijos mokytoju ir augštu kompartijos pareigūnu. Žurnalistui jis pareiškė nepasitenkinimą ukrainiečių demonstracijomis 1974 m. ir ambasados langų daužymu. Ypač pasipiktinęs ukrainiečių grupe, kuri 1975 m. prisirakino prie ambasados vartų prieš atėjimą svečių į Spalio revoliucijos iškilmę. Policija turėjo nupjauti jų grandines ilgomis žirklėmis. Ambasadorius taip pat išreiškė savo nepasitenkinimą tarptautine Kanados radijo tarnyba, kuri transliuoja programas į Sov. Sąjungą. Tos tarnybos direktorius Alan Brown korespondentui betgi atsakė, kad ukrainiečių programa taikoma plačiajai visuomenei, o ne Sov. Sąjungos ambasadai. Ji esą paruošiama pagal tos visuomenės poreikius.

Canada Post / Postes Canada
Bryce Mackasey, Minister / Bryce Mackasey, Ministre

NAUDOJATĖS TARPTAUTINIU PAŠTU?

Pirmasis tarptautinio pašto tarifo pakėlimas iš numatytų dviejų, paskelbtas pašto ministerio 1975 metų rugsėjo mėnesį, įsigaliojo 1976 metų sausio 1 dieną.

Šis pakėlimas padarytas pagal tarptautinį susitarimą, pasirašytą Visuotinės Pašto Sąjungos kongrese Lozanoje 1974 metais.

Tarptautinio pašto tarifas gerokai pakilo nuo paskutinio Kanados tarifų pakėlimo 1971 metais.

Kanados tarifai tebėra vieni žemiausių visame pasaulyje.

Štai kiek jums kainuos pasiųsti vienos uncijos laišką į užjūrio kraštus.

... Ir kiek kainuotų tokio laiško pasiuntimas jums iš anų kraštų, lyginant su Kanados tarifais:

Iš Kanados	Iš užjūrio Kanadon*	
20¢	45¢	D. Britanija
	72¢	Prancūzija
	67¢	Vokietija
	$1.08	Australija
(25¢ nuo 1977 m. sausio 1)	*nuo 1975 m. gruodžio 2	

Visa tai rodo — tarptautiniai Kanados tarifai tebėra vieni pigiausių pasaulyje.

Pirmasis tarifų pakėlimas įsigaliojo 1976 metų sausio 1 dieną; antrasis įsigalios po vienerių metų. Kaip naujų tarifų pavyzdys, minėtinas pasiuntimas vienos uncijos laiško: dabar jis kainuoja 20 centų vietoje buvusio tarifo — 15 centų.

Nauji tarptautinio pašto tarifai apima laiškus, pašto atvirukus, spaudinius, mažus siuntinėlius, siuntinius, spaudos leidėjų siuntas, kariuomenės paštą ir kt., siunčiant oro arba paprastu paštu.

Kanados paštas. Mes veikiame, kad jis veiktų geriau

Kailiniai

Žmona — vyrui:
— Man reikia naujų kailinių!
— Taviškiai dar visai nauji.
Tik antrus metus tenešioji!
— O ką tu žinai, kiek metų juos dėvėjo žvėris, kuriam šie kailiai priklausė?-

FAREFAX NUTRITION CENTRE
Natūralus maistas Dufferin Plaza
Parduodamas įvairus natūralus maistas, vitaminai, įvairi natūralių žolių arbata ir t. t. Taip pat čia galima gauti lietuviškų sūrių. Jums mielai patarnaus krautuvės vedėja
A. Gataveckienė. Tel. 532-1351

Editha
rankų darbo natūralių džiovintų ir dirbtinių gėlių buketai. Įvairios keramikos, bronzos ir kitokios vazos
Edith ir Jonas Linkūnaičiai
Užsakymų atveju skambinti tel. 677-6579 Toronte po 5 v.v.

Reikalingi atstovai kelionių agentūrai
"Boston Travel Agency" jieško lietuviškai kalbančių vyrų ir moterų, galinčių padėti organizuoti ekskursines keliones į Lietuvą Toronto srityje. Darbas — pilnos arba dalinės tarnybos. Priimtieji tarnybon gaus komisą, apmokymą ir kelionių lengvatas. Pasimatymo reikalu Toronto srityje rašyti: **Algis Mitkus, 8 White ak Rd., Newton, Mass. 02168, USA,** arba skambinti "collect" **617-237-5502**
(po 6 valandos vakaro: **617-969-1190**).

743-0100
FRANK BARAUSKAS, F.R.I.
Nuosavybių pirkimas ir pardavimas; pirmų ir antrų mortgičių sudarymas
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

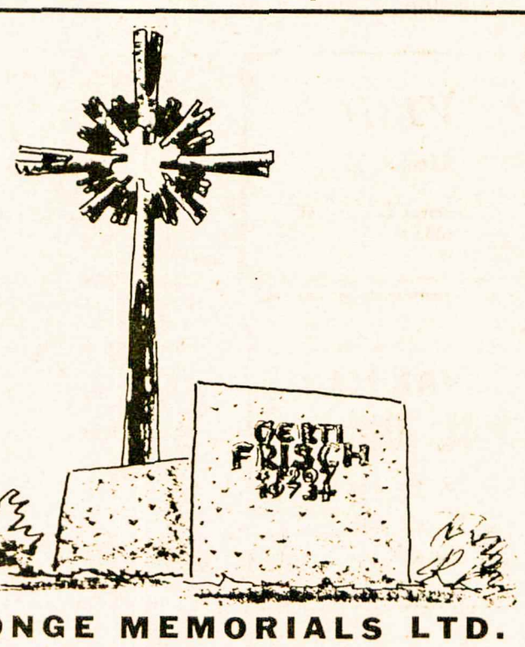

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO
• —— UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —— •
• —— NEMOKAMAS PRISTATYMAS —— •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
Vedėjas — VALTERIS DREŠERIS
Padėjėja — Alė Mikšienė
Tel. įstaigos: 233-3334 ir 231-2661, namų 233-4446
3828 Bloor Street W., Islington, Ontario M9B 1K8
(Prie Kipling ir Six Points Plaza)
Žinotina apie namų draudą:
Dauguma draudos bendrovių reikalauja apdrausti namą 80% iki 100% atstatymo kainos. Kitaip, įvykus ir mažam nuostoliui, bendrovė nėra įpareigota pilnai padengti nuostolį
Jeigu turite klausimų apie betkokią draudą, kreipkitės — paaiškinsime.
Valteris Drešeris

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS
S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE
Namų — Gyvybės
Automobilių
Komerciniai
533-1121 WALTER DAUGINIS 249-2067
1613 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

Visų laukiamas metinis **"Tėviškės Žiburių"**

SPAUDOS BALIUS

Meninę programą atliks garsusis Klevelando vyrų oktetas, vadovaujamas RYTO BABICKO, ir solistė IRENA GRIGALIŪNAITĖ

- *Šilti valgiai, įvairūs gėrimai*
- *Šokiams gros orkestras "MUZIKA"*
- Bilietai — $4, studentams — $2 (galerijoje)
- Baliaus pradžia — 7 v.v., programos — 7.30 v.v.
- Stalus prašoma rezervuoti iš anksto "T. Žiburių" administracijoje tel. 275-4672. Bilietai gaunami: "TŽ" administracijoje Anapilyje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.), o sekmadieniais — Prisikėlimo ir Lietuvos kankinių parapijose po 10 ir 11 v.r. pamaldų.

vasario 7, šeštadienį, ANAPILIO salėje

- *DIDŽIOJI LOTERIJA, kurioje galite laimėti spalvotą televiziją, radiją, paveikslų, skulptūrų, keramikos kūrinių ir kitų vertingų dalykų*
- *MAŽOJI LOTERIJA (su įėjimo bilietais), kurioje galėsite laimėti "Napoleono" tortą ir visą eilę patrauklių dalykų*

VISIEMS "T. ŽIBURIAI" ŠVIEČIA IR VISUS DALYVAUTI KVIEČIA!

TORONTO ONT

Anapilio žinios
Telefonas: 277-1270

— Vasario 15, sekmadienį, iškilmingai minima Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 58-ji sukaktis. Pamaldose kviečiamos organizacijos dalyvauti su vėliavomis. Parapijos choras ruošia šventei atitinkamas giesmes.

Vasario 16 minėjimas bus salėje sekmadienį 3.30 v.p.p. Prašoma parapijiečių, ypač būrelių, organizuotos talkos paruošti salę minėjimui. Dalyviai, kurie bus atvykę iš toliau ir po pamaldų norės pasilikti minėjimui, mažojoje salėje galės gauti pietus.

— Anapilio statybai aukojo $500: I. Bumelis; po $300: S. Egan ir dr. A. Mickus; $120: V. L. Matulevičiai; $100: M. Drabato. Geradariams nuoširdi padėka.

— Atvelykio šeštadienį, balandžio 24, šios parapijos kat. moterų draugija Anapilio salėje ruošia metinį parengimą. Meninę programą atliks Montrealio AV parapijos choras, solistai, oktetas. Tradicinis Anapilio balius bus spalio 16 d.

— Šį ketvirtadienį, 7.30 v.v., klebonijos patalpose — Anapilio tarybos posėdis.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 10 v.r., už Matulevičių ir Kronų šeimų mirusius; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Otoną ir Pelagiją Černikus, 11 v. — už šalpos grupės "Daina" mirusias nares ir a.a. Moniką Geležiūnienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Vasario 1 d. įvykusiame visuotiniame parapijos susirinkime į tarybą buvo išrinkti: J. Langas ir G. M. Šernas, abu trejų metų kadencijai. Nuoširdžiai sveikiname. Dėkojame tarybos nariams, kurie baigė savo kadenciją: R. Hiršui ir P. Girdvainiui. Sekančiame tarybos posėdyje vasario 10 d., 8 v.v., naujoji valdyba pasiskirstys pareigomis.

— Visuotiniame susirinkime buvo priimta 1976 m. sąmata — $41.772,00. Jau numatyta parapijiečių pažadais $34.594,00, t.y. 90%. Gauti pažadai yra nuo $1.300 iki $25 metams. Lietuvių pažadų vidurkis yra apie $300,00 metams nuo šeimos vieneto.

— Pamaldos vasario 8, sekmadienį, 9.30 v.r. šv. Komunija ir sekmadienio mokykla.

Rašytojas Juozas Kralikauskas, neseniai išėjęs į pensiją, vėl gavo "Draugo" romano konkurso premiją už romaną "Mažvydas Vilniuje". Smulkiau žiūr. skyriuje "Kultūrinėje veikloje".

Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirm. Aug. Kuolas išvyko atostogų iki kovo 1 d. Jo pareigas atstovybėje eina J. Gustainis.

Daugiakultūrių reikalų min. J. Munro lankėsi Toronte ir dalyvavo Kanados Ukrainiečių Komiteto posėdyje drauge su 22 jo nariais. Jame buvo svarstomi daugiakultūriai reikalai. Ukrainiečių atstovai pasisakė prieš min. J. Munro užmojį keisti dabartinę daugiakultūrių reikalų politiką, kreipiant pagrindinį dėmesį į kovą su diskriminacija. Min. J. Munro yra kalbėjęs ir su kitų tautinių grupių vadovybėmis.

Ed. Kondrotas išvyko žiemos atostogų. Siuvykla bus uždaryta nuo sausio 30 iki vasario 21 d.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

IŠNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su baldais antrame augšte. Skambinti telefonu 364-1897.

JONAS BANYLIS atleika visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname lietuvišką radijo valandėlę, švenčiančią 25 metų sukaktį, ir jos vadovą J. R. Simanavičių.

— Sveikiname Vladą ir Reginą Stabačinskus, paminėjusius 25 metų vedybų sukaktį.

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi su sakramentais iš anksto susitarus.

— Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos vyksta tuoj po 10 v. Mišių pas seseles.

— Pakrikštyta Dalia - Bernadeta, Vyto ir Alinos Dobilų dukrelė.

— Pensininkų poobūviai — trečiadieniais, 4 v.p.p., Parodų salėje.

— Choro repeticijos — ketvirtadieniais, 7.30 v.v., Muzikos studijoje.

— Tėvų susirinkimas, kurių vaikai rengiasi pirmajai Komunijai, įvyks vasario 29 d., po 10 v. Mišių pas seseles.

— Mišios šeštadienį 8 v. — už Juoza Martinaitį, užpr. S. Martinaitienės; 8.30 v. — už Antaną Sapijonį, užpr. T. Balnienės; 9 v. — už Markų Matuką, užpr. L. Matuko; 9.30 v. — už Juozą ir Mariją Jurgaičius, užpr. J. Jurgaičio; sekmad. 8 v. — už Valerijoną Gylį, užpr. I. St. Juškevičių; 9 v. — už parapiją; 10 v. — užIreną Gurevičienę, užpr. V. M. Indrišiūnų; 11.30 v. — už Petronelę ir Aleksandrą Zableckus, užpr. S. Budrevičienės; 7 v.v. — už Simą ir Oną Lesniauskus, užpr. A. Ranonienės.

Lietuvių Namų žinios

— Praėjusį sekmadienį popietėje dalyvavo per 200 asmenų. Ją pajvairino Algio Dimskio akordeono muzika. Svečių knygoje pasirašė: Ona Valiukevičiūtė iš Vilniaus, Elvyra ir J. Bajoraičiai, Z. Stonkus iš Hamilton, Ont.

— Per daugelį metų sporto klubas "Vytis" yra laimėjęs gražių trofėjų. Trūkstant tinkamų viešų patalpų, jie lietuviškai visuomenei nebuvo matomi. Dabar yra dirbamos gražios spintos, ir trofėjai bus išstatyti Vytauto Didžiojo menėje.

— Šiais metais sueina 25 metai, kai buvo įsteigta Lietuvių Namų organizacija ir gener. Lietuvos konsulo Vytauto Gylio čekiu pradėti realizuoti Lietuvių Namai. Šios sukakties minėjimas įvyks spalio 25 d.

— Metinis visuotinis LN susirinkimas įvyks kovo 21, sekmadienį, 3 v. p.p. Bus pateikiami balansai ir renkami 4 valdybos nariai.

— Viešnios iš Lietuvos — Onos Valiukevičiūtės lengvos muzikos koncertas įvyks vasario 22, sekmadienį, 4 v.p.p. Po koncerto bus vaišės ir šokiai. Koncertą globoja LN Moterų Būrelis.

— LN biblioteka dėkoja Stasiui Baneliui už padovanotas 2 geras knygas. Biblioteka knygas skolina skaitytojams kiekvieną sekmadienį 1 - 3 v.p.p. Dabar biblioteka turi per vieną šimtą skaitytojų.

Liuda Imbrasienė serga Toronto Womens' College ligoninėje, Liudas Stadis — Wellesley ligoninėje.

Velionis dr. M. Anysas paliko savo atsiminimus apie Klaipėdos kraštą bei jo valdymą nepriklausomos Lietuvos laikais. Autorius ilgą laiką dalyvavo Klaipėdos krašto administracijoje, iš arti stebėjo įvairių pareigūnų darbą ir centrinės vyriausybės politiką. Palikto rankraščio paruošimu spaudai pasirūpino velionies žmona V. Anysienė, dukra dr. Gr. Slavėnienė ir sūnus Čikagoje. Jiems talkino dr. A. Musteikis, dr. J. Jakštas ir kiti. Veikalas numatomas spausdinti Čikagoje.

Dr. N. Novošickio
dantų gydytojo kabinete, Yonge-Davisville rajone,
REIKALINGA PATYRUSI
asistentė.
Skambinti dr. N. Novošickiui į namus telefonu
231-8532

Visi tautiečiai maloniai kviečiami į Toronto **Stasio Šalkauskio ateitininkų kuopos**

25 metų sukaktuvinės šventės MINĖJIMAS

vasario 21, šeštadienį, 5.30 v.v.,
Prisikėlimo parapijos salėje

PROGRAMOJE: • Įžodis • Federacijos vado dr. P. Kisieliaus paskaita • Trumpa meninė programa • Vakarienė • Šokiai

BILIETAI: sekmadieniais Prisikėlimo parapijos salėje, Anapilyje pas V. Aušrotą, kitomis dienomis — pas ateitininkų tėvų k-to narius. Bilietų kaina: suaugusiems — $7, studentams ir pensininkams — $5, vaikams — 3.

RENGĖJAI

"T. Žiburių" spaudos baliaus — vasario 7, šį šeštadienį, 7 v. v., Anapilio salėje. Meninės programos pradžia — 7.30 v. v. Baliaus metu įvyks ir laimingųjų loterijos bilietų traukimas. Didžiosios loterijos laimikiai jau buvo skelbti. Mažajai loterijai gauti šie laimikiai: 1. Edith ir J. Linkūnaičių rankų darbo natūralių džiovintų ir dirbtinių gėlių buketas su vaza, 2. "Mohawk Furniture Ltd." minkšta apvali kėdutė, 3. Margio vaistinės — piniginė ir kvepalai, 4. Sofijos Pyževienės meniška rankų darbo piniginė, 5. rankinukas iš Argentinos (Genės Balčiūnienės dovana), 6. tortas "Napoleonas" (Sofijos Rakštienės iš Fruitland, Ont., dovana), 7. lietuviškas audinys (E. Vaitkienės dovana), 8. "Parkside Meats" dešra ir kt. Šie laimikiai bus skirstomi pagal įėjimo bilietų numerius. — Gėles spaudos baliui paaukojo Bramptono gėlininkai: A. J. Arštikaičiai, M. J. Gudeliai, O. K. Kudirkos, A. J. Paršeliūnai. Visiems laimikių ir gėlių aukotojams didžiai dėkojame. Baliaus metu veiks speciali Anapilio Moterų Būrelio tarnyba, kuri pigia kaina aprūpins svečius kava ir skanumynais. Taip pat vakaro dalyviai galės gauti šiltą vakarienę už $2. — Dar neįsigijusiems bilietų į spaudos balių primename, kad vietų yra Anapilio salės galerijoje.

O'KEEFE CENTRE
FRONT & YONGE 363-6633
AIR CONDITIONED

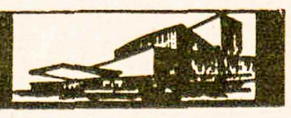

KANADOS BALETAS
Steigėja — Celia Franca
Vasario 7 – kovo 6
Michail Baryšnikov
svečias šokėjas
Gulbių ežeras, Kopelija, Silfidė, Kettentanz, Bučiniai, Don Žuanas, Miegančioji gražuolė, Paminklas mirusiam berniukui, Offenbachas pogrindyje
O'Keefe Centro kasa atidaryta nuo 11 v.r. iki 9 v.v. 363-6633
"Chargex" telefonu tik 363-0228 10 v.r. — 7 v.v.
Eaton's ATO, The Bay, Simpsons

DU "GINTARAI" TORONTE

Žinome, kad Torontas turi tik vieną "Gintarą", bet vasario 28 d. Torontas turės du "Gintarus". Tą vakarą bus torontiškio "Gintaro" metinis koncertas - balius, į kurį atvyks montreališkis "Gintaras". Abu ansambliai šoka tautinius šokius, dainuoja liaudies dainas, ir savi orkestrai groja šokiams, tačiau tų dalykų atlikimas yra šiek tiek skirtingas — tą pamatysite atsilankę į koncertą - balių. Jungtinis dviejų ansamblių pasirodymas su 200 dalyvių atrodys kaip maža tautinių šokių ir dainų šventė. Montrealio "Gintarui" vadovauja garsieji p.p. Lapinai, o Toronto "Gintarui" ilgamečiai vadovai-mokytojai J. R. Karasiejai, tad koncerto meninis lygis turės būti augštas. Po programos bus šokiai, kuriems gros Montrealio lietuvių studentų orkestras "Perkūnas". Veiks baras, bus įvairių užkandžių, kavos, pyragaičių, turtinga laimikiais loterija. Stalai numeruoti ir užsakomi paskambinus A. Nausėdui 231-1432 arba O. Radzevičienei 827-5620. Patariame nedelsti, nes tokiam iškiliam jungtiniam koncertui - baliui salė gali nesutalpinti norinčių dalyvauti. Koncertas vyks didžiojoje L. Namų salėje ir aplink ją esančiose patalpose.

Tėvų komitetas

"Aitvaras", Vl. Pūtvio šaulių kuopos teatras, kovo 7, sekmadienį, 4 v.p.p., Toronto L. Namuose vaidins linksmą 3 v. komediją "Slidus pusmilijonis", kurią sulietuvino A. Rūkas. Režisuoja A. Dargytė - Byszkiewicz, dekoracijas piešia K. Imbrasaitė. Bilietai — $3, studentams ir pensininkams — $2. Po vaidinimo — kavutė.

VASARIO 16 IŠKILMĖS TORONTE

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 58-ji sukaktis Toronte bus iškilmingai minima vasario 15, sekmadienį. Sekmadienio rytą lietuvių šventovėse iškilmingos pamaldos. Jose organizuotai su vėliavomis dalyvaus organizacijos. Iškilmingas minėjimas prasidės 3.30 v.p.p. Anapilio salėje. Pagrindinę šventės kalbą pasakys **VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas** iš Niujorko. Meninę programą atliks Toronto meniniai vienetai ir jaunimas: Toronto choras "Varpas", vadovaujamas muz. J. Govėdo, tautinių šokių grupės "Gintaras" su "Atžalynu" ir šeštadieninės mokyklos mokiniai. Prie įėjimo į minėjimą Lietuvos laisvinimo reikalams rinks aukas Tautos Fondo atstovai, o minėjimo išlaidoms — apyl. valdyba. Specialus autobusas vasario 15, sekmadienį, 2.45 v.p.p., nuo L. Namų išvyks į Anapilį minėjimo iškilmėms.

Vasario 13, penktadienį, 8 v. v., didžiojoje Prisikėlimo par. salėje KLB krašto valdyba rengia priėmimą Kanados valdžios, etninių grupių bei spaudos atstovams. Vasario 16 proga lietuviams speciali radijo programa bus sekmadienį, 1.30 - 2 v. p. p., "Tėvynės prisiminimų" pusvalandyje FM banga 101.

Ruošiant šią informaciją, gauta žinia, kad šioje šventėje dalyvaus Ontario provincijos kultūros ir pramogų ministeris R. Welch ir pasakys atitinkamą kalbą. **KLB Toronto apylinkės valdyba**

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas 1975 metus užbaigė su $8.762.556,00 balansu. Per šiuos metus aktyvai padidėjo $1.630.294,00. Pajamų gauta $702.531,00, išlaidų buvo $678.040,00. Gryno pelno liko $24.491,00. Nariams už santaupas buvo išmokėta palūkanų $563,160,00. Organizacijų kultūrinei veiklai paremti išmokėta $5.475,00. Metinė apyvarta — $33.542.408,00.

Metinis narių susirinkimas šaukiamas 1976 m. kovo 7 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje. Susirinkimo dalyviams yra paskirta 15 piniginių premijų, kurios bus dalinamos loterijos tvarka. Po susirinkimo bus užkandžiai ir rodomas lietuviškas spalvotas filmas.

Į registruotas pensijų ir namų nuosavybių taupymo sąskaitas, kurių įnašai yra atleidžiami nuo pajamų mokesčių, paskutinė įmokėjimo data yra 1976 m. kovo 1 d. Prašome įnašus į šias sąskaitas įmokėti prieš minėtą datą ir tuo palengvinti atsiskaitymą su atitinkamomis įstaigomis.

Pajamų pakvitavimai (Statement of Investment T5) už 1975 metus buvo išsiuntinėti š.m. sausio 26 d. visiems nariams, kuriems buvo išmokėta palūkanų $50,00 ir daugiau (pernai buvo $10,00 ir daugiau). Jei atsirastų neaiškumų dėl šių pakvitavimų, prašome kreiptis į mūsų įstaigą nevėliau š.m. vasario 25 d.

Yra gauta penktos serijos olimpinių sidabrinių monetų. Užsiregistravusius prašome nedelsiant atsiimti. Šios serijos monetų buvo užsakyta daugiau, negu užregistruota, nes auksinėms monetoms, kurios bus parduodamos pavasarį, turės pirmenybę tie, kurie pirko paskutiniųjų serijų sidabrines monetas. Todėl neužsiregistravusius prašome įsigyti 5 serijos monetas ir užsiregistruoti 6 serijai.

J. Varanavičius, vedėjas

Ontario menininkų paroda "On View" rengiama Toronto Dominion Centre. Ji bus atidaryta kovo 1 d. ir truks 6 savaites. Dalyvaus tapybos, skulptūros, grafikos ir tekstilės meno atstovai. Vertintojų komisija tai parodai atrinko kūrinius iš pasiūlytų 3.000. Atrinktųjų tarpe, iki šiol turimomis žiniomis, yra ir dail. Irenos Mickūnienės kūrinys "Ixtlan" (iš Meksikos serijų). Šios dailininkės tapybos paroda buvo surengta Toronto Lietuvių Namuose 1975 m. pavasarį. Minėtoji Ontario dailininkų paroda iš Toronto bus perkelta į Montrealį, kur vyks pasaulinė sporto olimpiada.

"Tėvynės prisiminimų" radijo programa, vadovaujama J. R. Simanavičiaus, sausio 31 d., Liet. Namuose paminėjo 25-rių metų veiklos sukaktį. Susirinkus apie 300 asmenų, minėjimą pradėjo pranešėja Silvija Martinkutė-Leparskienė. Sukakties proga J. R. Simanavičių sveikino: "Aukuro" režisorė E. Kudabienė, KLB Hamiltono apylinkės pirm. L. Skripkutė, Prisikėlimo par. klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM, Lietuvos Kankinių par. klebonas kun. P. Ažubalis, "T. Žiburių" red. kun. Pr. Gaida, L. Namų pirm. J. Strazdas, SLA kuopos pirm. H. Chvedukas, Vl. Pūtvio šaulių kuopos pirm. St. Jokūbaitis, "Atžalyno" vadovė S. Martinkutė-Leparskienė. Kaikurie sveikintojai įteikė ir čekius "TP" vedėjui.

Meninę dalį atliko: E. Kudabienė (deklamacija), solistai — Algis Simanavičius, R. Strimaitis, V. Verikaitis, akompaniatorius E. Krikščiūnas, aukuriečių grupė — E. Kudabienė, M. Kalvaitienė, D. Jonynaitė, A. Paškevičius (nuomonės ir vaizdai apie meilę, "Aštrusis liežuvėlis"). Įspūdingiausias buvo naujo dueto debiutas, būtent, sol. V. Verikaičio ir sol. R. Strimaičio. Jiedu puikiai padainavo patriotinio turinio ir kasdieninės buities dainų, už kurias susilaukė gausių publikos katučių. Ypač naujai, gyvai ir įdomiai skambėjo daina apie meškeriotoją. Paruošę atitinkamą repertuarą, šiedu solistai (duetas) galėtų koncertuoti plačiajame pasaulyje.

Visiems padėkojo "Tėvynės prisiminimų" vedėjas ir pakvietė susirinkusius šokiams. Pirmą kartą Toronte grojo Londono studentų orkestras "Atspindžiai", įnešdamas lietuviškos nuotaikos. Tai simpatingas vienetas, jau daug kur gerai užsirekomendavęs.

Sociologai, suinteresuoti imigracijos problemomis, ypač imigrantų laikysena Kanados piliečybės gavimo reikalu, gali kreiptis į valstybės sekretoriatą, kuris skiria atitinkamas sumas studijiniams darbams. Adresas: Project Coordinator, Study of Immigrants' Attitudes, Policy Branch, Citizenship, Department of the Secretary of State, 130 Slater St., Ottawa, Ont. K1A 0M5.

MONTREALQUE

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS minėjimas bus vasario 22, sekmadienį. Abiejose parapijose 11 v.r. bus iškilmingos pamaldos. 3 v. p.p. Plateau salėje iškilmingas aktas. Pagrindinę kalbą pasakys buvęs krašto valdybos pirm. inž. E. Čuplinskas. Meninėje dalyje — sol. Gina Čapkauskienė, Aušros Vartų parapijos vyrų oktetas, lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė ir "Gintaro jaunimo ansamblio priauglis — gintarėliai. Pamaldose ir minėjime visos organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Visų lietuvių pareiga dalyvauti toje mūsų brangioje Lietuvos šventėje. Minėjimą rengia KLB Montrealio apylinkės valdyba.

Sol. Gina Čapkauskienė, praleidusi 10 dienų Floridoje, Miami, kur koncertavo Lietuvių Klube, grįžo į šaltą Montrealį. Saulėtoje Floridoje oras ir vanduo buvo šaltas ir tais malonumais beveik neteko naudotis, bet buvo patenkinta šiltomis lietuvių širdimis. Ten ji buvo miela viešnia, aprūpinta puikiu moteliu, automobiliu, lėktuvo bilietu ir visomis kitomis priemonėmis. Koncerte dalyvavo daug lietuvių. Mūsų solistei buvo malonu susitikti su sol. Krištolaityte - Daugėliene ir iš įvairių vietovių pažįstamais veidais. Ypač buvo džiugu matyti atostogaujančius montrealiečius: B. Rupšienę, K. J. Petrulius, p.p. Bulkas ir kitus. Dieną pailsėjusi Montrealyje ir apsipratusi su temperatūra —33°, išvyko koncertui į Otavą.

Montrealio ateitininkų Prano Dovydaičio kuopos metinė šventė įvyko vasario 1 d. Iškilmės buvo pradėtos Aušros Vartų šventovėje pamaldomis, kuriose organizuotai dalyvavo ateitininkai su vėliava. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. Jonas Staškus, MAS dvasios vadas. Po pamaldų Seselių Namuose įvyko susirinkimas, kuriam vadovavo moksleivių kuopos pirm. Kristina Mališkaitė. Kandidatai į jaunučius, moksleivius bei studentus davė įžodžius, kuriuos priėmė Montrealio moksleivių globėja ses. Paulė ir kun. J. Staškus. Tada sekė kun. J. Staškaus paskaita: "Ar Kristus tebėra mūsų gyvenimo centras?" Po paskaitos jaunučiai ir vyresnieji moksleiviai atliko įdomią meninę programą. Šventė baigėsi vaišėmis. Ta proga buvo platinamas ir Montrealio moksleivių ateitininkų laikraštėlis "Žydinčios Dienos", redaguotas Vidos Morkūnaitės. **Dl.**

Katalikių Moterų Dr-jos susirinkimas šaukiamas vasario 15, sekmadienį, po 11 v. pamaldų, seselių namuose. Goda Rudinskienė papasakos įspūdžius iš kelionės po Pietų Ameriką. Be to, bus aptartas Velykų stalo klausimas. Narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

"GINTARO" ANSAMBLIO VALDYBON išrinkti: J. Piečaitis, P. Povilaitis, P. Lukoševičius, J. Bernotas ir A. Jaugelienė. Ansamblio vadovas Zigmas Lapinas, kuris jau daug metų dirba su gintariečiais, padarė platų ir atvirai nuoširdų pranešimą. Yra problemų su šokėjais, kurių dalis išstojo iš ansamblio dėl įvairių priežasčių. Vienos iš jų ištekėjo, kiti susižiedavo, treti įsimylėjo ... Laukiame naujų šokėjų.

MŪSŲ "GINTARAS" pakviestas vasario mėn. į Toronto "Gintaro" šventę. Taip pat pakviestas Čikagon į tautinių šokių šventę. Vadovui Z. Lapinui linkime kantrybės, ištvermės ir sveikatos, vadovaujant "Gintarui". Juo džiaugiasi ne tik montrealiečiai, bet ir visi kiti.

AUŠROS VARTŲ CHORAS sausio 17 d. parapijos salėje surengė pagerbimą buvusiai Lietuvos operos solistei Elzbietai Kardelienei 75 m. amžiaus sukakties proga, choro dirigentei muz. Md. M. Roch ir sol. Antanui Kebliui 10 metų našaus darbo parapijos chore. Kun. J. Kubilius palaimino vaišes ir nuoširdžiu žodžiu pasveikino sukaktuvininkus už jų didelį lietuvišką, kultūrinį ir tautinį įnašą tremtyje. Sukaktuvininkams buvo įteiktos simbolinės dovanos. Bechoristų, buvo ir kviestinių svečių. Ta proga kalbėjo muz. K. Smilgevičius, E. Kardelienė ir kiti. Ta proga buvo palinkėta laimingos kelionės choro globėjui kun. J. Kubiliui, kuris ilgesniam laikui išvyko atostogų sveikatos sustiprinti. **A. A.**

"Tėviškės Žiburius" Montrealyje galima užsisakyti per A. Ališauską AV parapijoje, per P. Adomonį Rosemonte arba pasiunčiant pašto perlaidą bei čekį tiesiai "TŽ" administracijai Toronte. Metinė prenumerata — $10, naujiem skaitytojam pirmaisiais metais — $7.50. Pašto patarnavimas yra pagerėjęs, bet "T. Žiburius" pristato skaitytojams tik sekančios savaitės pirmadienį arba antradienį. Tikimasi, kad pašto patarnavimas ateityje dar pagerės. "TŽ" skaitytojai prašomi nedelsiant pratęsti savo prenumeratas 1976 metams.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.0%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.0%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.25%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	9.75%		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

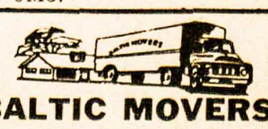

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.